

GENEALOGYSK JIERBOEKJE

Nr.

393

ûnder redaksje fan

W. Dolk, A. L. Hempenius, D.J. van der Meer
H.G. van Slooten, J. Visser en D. de Vries

Genealogysk Wurkforbân fan de Fryske Akademy
Ljouwert, 1970

YNHALD

	side
M. R. Nauta, Koart oersjoch 1968/'70 fan de wurksumheden fan it Genealogysk warkforban	3
J. Visser, hist. drs., Forslach 1969/'70 fan de Fryske Rie foar Heraldyk	4
H. G. van Slooten, Ynljochtings	6
D. A. Tamminga, In apart slach fryske flaeinammen	13
H. G. van Slooten, Overpeinzingen bij een kwartierstaat	16
J. Visser, hist. drs., Kwartierstaat van August Corée	18
A. B. Dull tot Backenhagen, Wapen en vlag van Wymbritseradeel	20
J. Visser, hist. drs., Wapenregistraesje	24
S. ten Hoeve, It doarpswapen fan Nijlân	26
D. J. van der Meer, Oldehuys en Nyehuys to Bears	29
Beintema van Peima	42
J. Visser, hist. drs., Uittreksel út de genealogy Hermana fan Suffridus Petrus (1624)	43
J. Visser, hist. drs., Famylje-oantekeningen Haerda 1526-1558	48
W. J. Bokma de Boer, Genealogie Bokma de Boer	51
D. J. van der Meer, Herema en Siccama state to Leons	59
J. W. de Crane, Langlevendheid in één gezin	68
D. de Vries, Genealogie Alma	70
D. J. van der Meer, Lijst van testamenten, voorkomend in band DDD 1 van het Hof Provinciaal	98

KOART OERSJOCH FAN DE WURKSUMHEDEN FAN IT GENEALOGYSK WURKFORBAN FAN DE FRYSKÉ AKADEMY 1968 - 1970

Op 23 novimber 1970 kaem ús ald-skriuwer de hear F. Dykstra Hsn. to forstjerren. Hy wie skriuwer fan 1961 oant 1967. Oan syn wurk foar ús wurkforban forsetten, tinke wy mei tankberens werom.

Us wurkforban kaem gear op 19 oktober 1968, mei as sprekkers A. B. Dull tot Backenhagen oer it wapen fan Drylts en J. C. Terluin oer doarpwapens yn Wûnseradiel. Op 19 april 1969 kamen wy gear, mei ús foarsitter D.J. van der Meer as sprekker oer "Pleatsen, nammen fan pleatsen en nammen fan slachten yn Menameradiel". Op 24 oktober 1970 in gearchiveert mei mear 'n saeklik karakter. As lêste yn 1970 op 12 desimber, hwer't de hear P. Palma oer "It Feinsumer boere- en blysittersslachte Poelstra yn de sechtjinde en sawntjinde ieu" oan it wurd west hat.

De foarljochtingslessen oer it brûken fan it archyfmateriael waerden hâlden op 14 en 28 septimber en 12 en 26 oktober 1968; der wie hjirfoar tige belangstelling.

Fotograef H. de Vries hat (mei syn vrou) wer tige warber west mei it fotografearejen fan grêfstiennen, ú.o. yn Parregea, Aldeholtpea, Smellebrêge, Ypekolsgea, Nijlan, Boazum, Holwerd, Lytsewierrum, Bûtenpost, Drachten, it Hearrenfean en de Jouwer. By restauraesjes fan tsjerken graech goed op'e tiid birjocht aan de Fryske Akademy to Ljouwert, till. 05100 - 31414.

Nei alle gedachten sil it folgjende jierboekje troch in fornijde (en forjonge) redaksjekommisje gearstald wurde. Kopij dêrfoar kin ynstjard wurde oan 'e hear D. de Vries, Ryksarchyf, Turfmerk 13 to Ljouwert.

M. R. NAUTA, skriuwer.

FRYSKE RIE FOAR HERALDYK FORSLACH 1969 - '70

It iepen plak yn'e Rie foar Heraldyk, forline jier úntstien troch it bitankjen fan dokter K.M. van der Kooi, waerd fold troch de kar ta lid fan mr.R.O. de Clercq to Idaerd, dy't ek troch syn plak as amtnner by it Kabinet fan de Kommissaris fan de Keninginne yn Fryslân in weardefol meiwurker foar ús is.

Us dokumintaesje krige útwreiding mei it archyf fan de Kommisje foar de Fryske flagge (1952-1954), oant nou ta birestend yn'e bibleteek fan it Genealogysk Wurkforbân, en in samling òfbyldingen fan gemeentewapens en -segels út'e neilittenskip fan dr. A. L. Heerma van Voss.

Letter as it doel west hie, meidat de tarissing en it tekenjen folle tiid frege, kaem yn desimber it Beaken-nûmer ut dêr't ús Rie de kopij foar leverje hie. De ynhâld bistie út "Der kronen wondertuin" mei "Kronentafel" fan A. B. Dull tot Backenhagen, "De doarpswapens en -flaggen fan Wûnseradiel" fan J. C. Terluin en in bern mei fjouwer heiten, "Wapens út de Conscriptio Exulum (1584)" mei in ynlieding fan dr. H. Oldenhof, 178 wapentekeningen fan J.C. Terluin en oantekeningen op fierwei de measte dêrfan fan dr. H. Oldenhof, D. J. van der Meer en J. Visser. Ut de òfbylding fan de hântekening fan de gearsteller fan de Conscriptio, Hotzo Aexma, deken fan Boalsert, foun fan ús foarsitter, die blikken, dat de âlde hanskritfen net fan dy syn eigen hân binne.

Yn it Genealogysk Jierboekje 1969 waarden de wapens registrearre fan de famyljes Elgersma en Binnema en fan it pear Johannes Douwes en Eelkjen Halbes. Yn "It Drylster Kypmantsje" skreau ús lid Dull inkelde stikken oer de kleuren fan it Drylster wapen en de protokollaire rangoarder fan de Nederlânske provinsjes. Yn "Joast Halbertsma, Brekker en Bouwer" levere de skriuwer in heraldyske bydrage, in oanfolling fan it artikel fan H.G. van Slooten yn it Jierboekje fan 1959.

Us meiwurking waerd frege en tasein foar in flaggedei fan de Nederlandse Vereeniging voor Vlaggekunde, dy't takomme jier yn Ljouwert hâlden wurde sil. Yn forbân dêrmei hat ús lid Terluin in enquête ûnder de Fryske

gemeenten hâlden oer üntstean, brûken en bikendens fan harren flaggen. Foar it formannichfaldigjen en forstjûren fan de formulieren soarge de administraesje fan de Fryske Akademy.

Yn'e mande mei de hear J. Minnema, lid fan de Geakundekommisje fan de gemeente Kollumerlân, kamen foar de fjirtsjin doarpen fan dy gemeente wapens en flaggen ta stân.

Ynljochtingen waerdn jown aan de hear F. M. Andringa to Haarlem oer it wapen Andringa, aan de hear G. J. Bosga to 's-Hertogenbosch oer wapens Bosscha-Bosga, aan juffer A. Buwalda to Hilversum oer wapen en namme Buwalda, aan de heer G. van Dieren to Eindhoven oer it faentsje fan Skylge op de kaert fan Leo Sibrandus, aan de hear H. de Jong to Rotterdam oer wapens fan foarâlden yn Dokkum (Waelwijck) en Achtkarspelen, aan de hear B. D. Kuiken to Ljouwert oer it wapen Lont, aan de hear S. Nicolai Psn. to Stynsgea oer it wapen Nicolai, aan de hear R. Oostinga to Drachten oer it wapen Oosting, aan de hear W. O. Santema to Skearnegoutum oer de flagge fan Heech, aan de hear H. Twerda to Bakhuizen oer it wapen Galama en aan de hear C. Zuidema to Soesterberg oer inkeldé gemeentewapens. Dat: gjin korrespondinten yn it bûtenlân dit jier, mar al de helte bûten Fryslân. Sa net, de measte fan sokke "uytlandsche missiven" wurde ûs taspile fan de Fryske Akademy.

J. VISSER, skriuwer.

YNLJOCHTINGS

oangeande inkelde iepenbiere ynstellingen, kommisjes, forieningen, ensfh., dy't wurksum binne op it gebiet fan skiednis, aldheit- en geakunde, geslacht- en wapenkunde yn de provinsje Frysian.

De Fryske Akademy

Drs. F. J. Bergstra, foarsitter

Mr. A. A. Vondeling-van 't Hof, skriuwster

Drs. K. Tjepkema, skathalder

Dr. K. Dijkstra

Dr. H. J. Oldenhof

direkteuren: Mr. Dr. K. de Vries en K. Sikkema

direkteur Paedagogysk Advysburo: G. H. Vledder

adjunct-direkteur: Dr. Y. Poortinga

direksje-sekretariesse: jfr. D. Wijntrop

wittensk. haedamtners: J. Boersma en D. A. Tamminga

wittensk. amtner 1e kl.: Drs. S. Faber

haed ofd. streekundersyk: Dr. J. J. Spahr van der Hoek

skriuwer Sudwesthoekekommisje: Dr. G. Bakker

administrateur: F. E. J. Bijkerk

Histoarysk wurkforban:

Dr. H. J. Oldenhof, foarsitter

Drs. G. Abma, skriuwer, Ljouwert, Emmakaei 128

Nammekundich wurkforban:

....., foarsitter

Dr. J. J. Spahr v. d. Hoek, skriuwer, Beetstersweach, Opper-Uterburd

Genealogysk wurkforban:

D. J. van der Meer, foarsitter

M. R. Nauta, skriuwer, Toppenhuizen, Noardein 80

Fryske Rie foar Heraldyk:

D. J. van der Meer, foarsitter

Drs. J. Visser, skriuwer, Ljouwert, Kwartelstrjitte 47

De Fryske Akademy is fêstige yn it Coulonhûs, Doeplein 8 te Ljouwert.
Iepen: deis 8-12 en 13.30-17.15 ure; sneons sletten.

Rijksarchief in de provincie Friesland

Rijksarchivaris: Mr. J. Rinzenma

wetensch. ambtenaren: Drs. J. Visser, A. van der Wal en D. de Vries

ambtenaren: A. A. Algra, L. Hoekstra en A. Westerbaan

Het Rijksarchief is gevestigd in de Kanselarij, Turfmarkt 13 te Leeuwarden. Geopend: werkdagen 9-17 uur; zaterdag 9-12.30 uur, alleen na aanvrage der archivalia (uiterlijk vrijdags vóór 16 uur).

Prov. Inspectie der Gemeente- en Waterschapsarchieven

inspecteur:

wetensch. ambtenaar: H. F. Faber

De Inspectie is gevestigd in de Kanselarij, Turfmarkt 13, Leeuwarden.

Archief der Gemeente Leeuwarden en Sted. Bibliotheek

Gemeentearchivaris: Jhr. M. J. van Lennep, hist. drs.

wetensch. ambtenaren: W. Dolk, J. Schaafsma en mej. G. W. Morsink
ambtenaren: G. P. Karstkarel, E. Dijkstra en mej. G. H. Bakker

Het gemeentearchief en de bibliotheek zijn gevestigd Grote Kerkstraat 29
te Leeuwarden. Geopend: werkdagen 9-12 en 14-17 uur.

Streekarchivariaat "Noordoost-Friesland"

Streekarchivaris: W. T. Keune

Het streekarchivariaat, waarbij zijn aangesloten de gemeenten Dokkum, Kollumerland c.a., Oost- en Westdongeradeel en Schiermonnikoog, is gevestigd in het stadhuis te Dokkum. Geopend: vrijdag 9-12 en 14-17 uur.

Provinciale Bibliotheek

Bibliothecaris: Dr. Sj. Douma

Onder-bibliothecaris: Mr. Y. Offringa

Wetensch. assistenten: G. Dijkstra, drs. S. Sybrandy, drs. D. de Vries en drs.
D. J. M. Zeinstra

Ambtenaren: E. J. Metz, W. ter Horst, S. J. v.d. Meer, mej. B. Terpsma, mej.
F. Hendriks, Kl. Osinga, mej. S.C. de Vries, A. Duizendstraal, mej. I.E. de
Vries, B. Adema en mej. B. Wolters

De Provinciale Bibliotheek is gevestigd Boterhoek 1, Leeuwarden. Geopend:
werkdagen 9-12.30 en 13.30-17 uur, zaterdag 9-12.30 uur, maandag,
woensdag en vrijdag tevens 19-21.30 uur.

Fries Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde

Mr. H. Schootstra, voorzitter

W. Dolk, secretaris

J. Th. Oudemans, penningmeester

Jhr. C. van Eysinga, Jhr. M. J. van Lennep en mevr. T. Straat-Osinga.

Fries Museum

Directeur: C. Boschma, kunsthist. drs.
Administrateur: E. J. Penning
Hoofd educatieve dienst: H. Kingmans
Archeoloog: G. Elzinga
Ambtenaren: M. R. Nauta en J. Hofstra

Het Fries Museum is eigendom van het Fries Genootschap en is gevestigd Koningssstraat 1, Leeuwarden. Geopend: zondagen in de 2e helft van juli en in augustus 14-17, werkdagen april-oktober 9-12.30 en 14-17, oktober-april 9-12.30 en 14-16 uur.

Museum Princessehof

Conservator: J. Romijn
Assistente: mej. M. van der Zwaag

Het museum, eigendom der gemeente Leeuwarden, is gevestigd Grote Kerkstr. 11, aldaar. Wegens verbouwing tijdelijk gesloten.

Fries Scheepvaartmuseum en Oudheidkamer, te Sneek

A. M. Sustring, voorzitter
B. Brinksma, secretaris, Sneek, Gangboord 41
Th. Zijlstra, penningmeester
Drs. H. Halbertsma, conservator, Amersfoort

Het museum, eigendom van de vereniging Fries Scheepvaart Museum, is gevestigd Kleinzand 12 te Sneek. Geopend: werkdagen 9-12 en 13.30-17 uur.

Frysk Letterkundich Museum en Dokumintaesjesintrum

D.A. Tamminga, foarsitter
Jfr. B. Fokkema, skriuwster, Ljouwert, Nijlansdyk 129
L. M. O. Popma, skathâlder
F. Dam, konservator

De stichting is festige to Ljouwert, Greate Tsjerkestrjitte 20.

Friese kerkhistorische vereniging "Folk en Tsjerke"

Dr. H. J. Oldenhof, voorzitter
Drs. D. J. M. Zeinstra, secretaris, Leeuwarden, Dokkumertrekweg 34^a
Th. P. A. Lambooy, penningmeester.

De Ottema-Kingma Stichting

Mr. A. N. Duintjer, voorzitter

H. G. van Slooten, secretaris

M. J. Baronesse van Heemstra; Mr. A. A. M. v. d. Meulen; Mr. G. J. v. d. Meij

De stichting is gevestigd te Leeuwarden, Prins Hendrikstraat 4.

*

YNLJOCHTINGS OER FRYSKJE FAMYLIJEFORIENINGS

VERENIGING FAMILIE HERINGA, opgericht 19 oct. 1919 (opnieuw aangegaan 18 april 1949), gevestigd te Utrecht.

Doel: De familieband te onderhouden (o. m. door organisatie van een jaarlijkse familiedag), de belangen van de familie Heringa en die van haar leden te behartigen, een familiearchief aan te leggen en een geslachtslijst bij te houden.

Bestuur: J. Heringa, 's-Gravenhage, voorzitter

Ir. P. M. Heringa, Bloemendaal, Iepenlaan 49, secr.-penningmr.

Ir. J. W. Heringa, Wageningen; mevr. M. A. G. Heringa-Lely, Leiden; mej. G. M. Heringa, Laren N. H.; J. W. Heringa, Leiden.

Publicaties: (D. D. Osinga en J. Heringa,) Genealogisch onderzoek van de familie Heringa, z. pl. en j. (c. 1938)
Mededelingen, op ongeregelde tijden
Ned. Patriciaat LV (1969).

GRATAMA-STICHTING, opgericht 24 oct. 1925, gevestigd te Harlingen.

Doel: Steun bij studie voor de naam Gratama dragende afstammelingen van Tjepke Seerps Gratama en Rinske Donker, gehuwd te Harlingen 28 aug. 1746.

Bestuurders: Ir. E. J. Gratama, 's-Gravenhage, Mesdagstraat 42

Ir. B. J. Gratama, 's-Gravenhage, ten Hovestraat 20

Mr. J. A. Freseman Gratama, 's-Gravenhage, Stalpertstr. 114.

HALBERTSMA STICHTING, opgericht 10 dec. 1934 bij notariële acte voor Mr. G. Nauta te Rotterdam, gevestigd te Grouw.

Doel: Bevordering van de geestelijke en stoffelijke belangen van het geslacht Halbertsma en van de wettige kinderen van hen, die tot dit geslacht behoren. Tot het geslacht Halbertsma worden gerekend te behoren alle mannen en vrouwen, die de naam Halbertsma dragen en door mannelijke lijnen wettig zijn voortgekomen uit het huwelijk van Hidde Halbertsma, geb. Grouw 1756, en Ruerdtje Tjallings Binnerts, geb. Grouw 1767.

Bestuur: Mr. Tj. Halbertsma, Wassenaar, voorzitter

Mr. Tj. M. Halbertsma, Aerdenhout, Nic. Beetslaan 2A, secr.-arch.

P. G. Halbertsma, Grouw, penningmeester.

Publicaties: No. 1 t/m 33 (1935-1967).

WALING DIJKSTRA STICHTING, oprjochte 31 maeije 1947, festige to Ljouwert.

Doel: a. sammeljen fan alle bisunderheden oangeande libben, wurk, persoan en ofkomst fan Waling Dijkstra;
b. it útjaen fan syn wurk of in karlèzing der út;
c. it útjaen of it stypjen fan boeken, skriften en oare publikaesjes oangeande persoan en/of wurk fan Waling Dijkstra.

Bistjür: Waling Th. Dijkstra, Ljouwert, Troelstrawei 61, foarsitter
Frou A. J. Fokma-Brouwer, Ljouwert, Lytse Heechstrj. 8, skriuwster
W. Brouwer, Sint Anne, Stedhålderswei 30, skathålder
J. van der Wal, Ljouwert; Jfr. A. Dijkstra, Brantgum.

NIJDAMSTRA STICHTING, oprjochte 19 des. 1953 by notariële akte foar Mr. Y. K. de Boer; fuortsetting fan de famyljeforiening Nijdamstra, oprjochte 12 febr. 1948.

Doel: De ledén fan de slachten Nijdam, Nieuwdam, Vleer, Wijnia en oare, op groun fan mienskiplike ofstamming byelkoar to bringen, de bilangen fan dizze slachten te bihertigjen, de bân tusken de ledén te forsterkjen en stúdzje fan it foargeslacht te bifoarderjen.

Bistjür: T. Nijdam, Ljouwert, Coornhertstrjitten 12, foarsitter
....., skriuwer
C. van der Schoot Azn., Snits, skathålder
W. P. Nijdam, Ljouwert; H. Nijdam-Smits, Grins; K. Nijdam, Snits.
Orgaen: De Nijdamstra Tynge, forsynt 6 kear jiers.
Utjefté: Nijdamstra-boek, 4 ofl.

KNOL, oprjochte 26 novimber 1949.

Doel: It bihertigjen fan'e bilangen fan it Knolleslachte, it forsterkjen fan'e bân tusken de ledén, organisearjen fan famyljegearkomsten en útjefté fan in famyljeblied.

Bistjür: H. Knol, Maarssen, Piet Heinstraat 104, foarsitter
mej. H. W. Knol, Dalfsen, Rijnoldingstraat 12
L. Alberda-Knol, Ysbrechtum, Schoonoord 9, ponghåldster.

Periodyk: De Knollentuin, op üngeregelde tiden.

JAN SIJBRENS WIERSMA EN AALTJE WIJBES SCHAAFSMA, sùnt 1950.

Doel: De neiteam foar it fan elkoar forfrjemdzjen te hoedzjen en jierliks in famyljedei te halden te Wiuwert.

Bistjür: Jan J. Wiersma, Wiuwert, foarsitter
H. Wiersma, forsoargingsflat Oranjewâld, Hearrenfean, skriuwer.

HOEKEMA STIFTING, oprjochte 16 augustus 1951, festige to Snits.

Doel: a. forsterkjen fan'e famyljeban tusken de neiteam fan Johannes Ennes Hoeckema;
b. útjeste fan'e famyljeskiednis;
c. biwarjen fan nijsgrige brieven, stikken, ensfh., yn'e famylje.

Bistjur: Dr. A. Hoekema, Amsterdam, Wamberg 62, foarsitter
Ds. C. P. Hoekema, Heemstede, Franz Schubertlaan 57, skr.-arch.
A. Hoekema, Zandvoort, Frans Zwaanstraat 82, ponghalder
J. A. Hoekema, Skarsterbrêge; A. Meijer, Ljouwert; J. Hoekema, Snits.

Utjeften: Nijs fan'e Hoekema Stifting
Hoekema Rige I-V yn it Frysk en I-III yn it Hollânsk
Stambeam
Adreslist fan alle famyljeleden.

ELGERSMA, oprjochte 11 april 1953.

Doel: Forsterkjen fan'e famyljeban en kennisse fan eigen sibbe.

Bistjur: M. S. Kramer, Berltsum, foarsitter
IJ. Elgersma, Ljouwert, Mendelssohnstrj. 6, skriuwer
Haring Elgersma, Snits, Jan v. Nassaustrj. 48, 2e skr.-skathalder.

Periodyk: De Ielstekker (redaksje Juffer H. Elgersma, Skraerd, Smidstrj. 31).

SIPKE MARTENS DE BOER, oprjochte to Wergea 3 oktober 1953.

Doel: Mear kontakt tusken de famylje onderling en it forsterkjen fan'e famyljeban, ú.o. troch it hâlden fan famyljegearkomsten.

Bistjur: Jan Joh. de Boer, Wergea, foarsitter
K. A. Boonstra, Wurdum, Barrahûsterdyk 2, pleatsf. foarsitter
G. T. van Kampen, Ljouwert, Transvaalstrj. 49, skriuwer-skathalder
H. Wiersma-Hoekstra, Swichum, pleatsf. fan de skriuwer-skathalder.

NAWIJN, opgericht te Zwolle 28 april 1954.

Doel: De band tussen de leden van het geslacht te versterken en de kennis van het geslacht te vermeerderen.

Bestuur: Ds. E. Nawijn, Harderwijk, Vondellaan 6, voorzitter
P. A. Nawijn, Staphorst, Burg. v. d. Walstraat 6, penningmr.
Ir. F. Nawijn, 's-Gravenhage, Cornelie van Zantenstr. 270, secr.

Uitgaven: F. Nawijn, Genealogie Nawijn, 1955
-----, Toch afstammelingen van de Hugenoten? 1958.

Periodiek: Familieblad op ongeregelde tijden.

SCHOTANUS STICHTING, opgericht te Franeker 12 april 1955; statuten vastgesteld bij notariële acte voor Mr. Y. K. de Boer te Leeuwarden, 21 mei 1956.

Doel: De versteviging van het onderling contact, het instellen van een familiearchief, het samenstellen van de familiegeschiedenis, het doen uitzetten van een standaardwerk over de Schotanussen.

Bestuur: A. J. Schotanus, ing., Rotterdam-16, Oostplein 33, voorzitter
K. R. Keuning, Koudum, Beukenlaan 30, secretaris
mej. M.M.G. Schotanus, Amsterdam-Z., Maasstr. 104-IV, penn. esse.
Sj. Schotanus, Harlingen; U. Hoogeveen, Ter Apel.
Orgaan: Aldfaers Erf (vier maal per jaar)
Uitgave: Gens Schotana (deel 2-7 zijn verschenen).

HAZENBERG, opgericht te Leek (prov. Groningen) 8 september 1956.
Doel: De onderlinge band tussen de leden van het geslacht te versterken en de kennis van het geslacht te vermeerderen.

Bestuur: Mr. Dr. J. Hazenberg, Ermelo, Julianalaan 61, voorzitter
Mr. A. J. Hazenberg, Leeuwarden, Europaplein 10, secretaris
Jac. Hazenberg, gemeentesecretaris van Oldekerk, penningmeester.
Uitgave: A. J. Hazenberg en W. Tsj. Vleer, Familieboek Hazenberg, 1958.
Periodiek: De Hazenberg Post, verschijnt zo vaak als wenselijk wordt geacht.
Familiedag: wordt om de drie jaar gehouden.

JAN GERBENS LAANSMA, opgericht te Gouda 15 juni 1960.
Doel: De versterking der familiebanden, het verzamelen van gegevens betreffende het geslacht Laansma, het uitgeven van een uitgebreid familieboek en het houden van familiedagen.

Bestuur: D. Laansma, Santpoort-N., Santpoortse Dreef 70
S. Laansma, Renswoude (U.), van Reedeweg 126, secr.-penningmr.
S. Laansma, Alkmaar; A. Reitsma, Lisse.
Uitgaven: Voorlopig Geslachtsboek Laansma, 1958.
Uittreksel in de Engelse taal van dit Geslachtsboek, 1959.
Orgaan: Laansma-Koerier.

KINGMA STICHTING, opgericht 1 april 1964, gevestigd te Makkum.
Doel: Bevordering van de geestelijke en stoffelijke belangen van de wettige afstammelingen van Hylke Jans Kingma, geb. te Makkum 16 oct. 1708 en overl. aldaar 24 sept. 1782.

Bestuur: Mr. Tj. H. Kingma, Leeuwarden, Harlingerstraatweg 79, voorzitter
T. H. Kingma, Doesburg, Kerkstraat, secretaris
J. K. Kingma, Gorredijk, de Doppen 8, penningmeester
Drs. H. Kingma, Amersfoort; C. H. Kingma, Den Helder.

FAMILIENVERBAND/FAMILIEVERENIGING WIARDA, opgericht te Neuenhaus 22 mei 1965.

Doel: Bevordering van het contact en het leggen van een band tussen de leden der familie Wiarda benevens het verzamelen van gegevens omtrent hun voorouders.

Bestuur: Edzard von Wiarda, voorzitter
Siurt von Wiarda, secr.-penningmr.
Prof. Mr. J. Wiarda, Groningen, Verl. Hereweg 130
Sybren H. Wiarda, Laren, Hilversumseweg 5.
Periodiek: Wiarda-Nachrichten/Wiarda-mededeelingen (sedert 1967).

IN APART SLACH FRYSK FLAEINAMMEN

Hwa't him as amateur op it mēd fan de nammekunde jowt, moat goed bigripe dat er net allinne op glēd, mar ek op tin iis komt to stean. Ek as men jin haldt by it smelle kavel dat ta it gebiet fan de foarnammen biheart, ntl. de flaeinammen, bliuwt it tige oppassen. Allinne al de oantsutting "flaeinamme" (Ned. vleinaam) doch blikken by de gatten ticht to wēzen, as men der goed ynkomet. It jowt terminologyske swierrichheden en J.A. Meijers en J.C. Luitingh neame yn har boek "Onze voornamen" it dan ek in "lelijk woord". Hwat is it gefal? Wy biflappe ûnder de term "flaeinamme" sawol hwat de Dútskers "Kosename" neame (namme ûntstien út it forkear tusken âlden en iytske bern of tusken folwoeksenen fan beide seksen dy't yn in yntime forhâlding tainoar steane) as hwat yn harren tael in "Lallname" hjit (stammerfoarm ûntstien út gebrabbel fan lytse bern dy't it praten leare en yn 'e oanspraak foaral oernommen troch greatminsker lykas âlden, baeksters, ensfh.).

Sa bisjoen soe men ta de earste kategory alle nammen rekkenje kinne mei forlytsingsútgongen as "ke, je, tsje, te, se, tse, sen", suffiksen dēr't it Frysk binammen tige ryk oan is. Tink allinne mar ris oan al dy froulike foarnammen dy't mei help fan sokke suffiksen foarme binne. Yn syn "Lijst van Friesche eigennamen" makket Johan Winkler fan hûnderten gewach. Mei't se lykwols ek yn 'e registers fan de Boargerlike Stân as normaelfoarmen tolânné komd en legalisearre binne, kin men se allinne etymologysk ta de flaeinammen rekkenje.

Mar ek as men dit omfangryk skift by de foarrie weidocht, bliuwe der noch genôch oer, dēr't it hwat it ûntstean oangiet freegjen by bliuwt. It is sa't Meijers en Luitingh ek al sizze: lang net altyd is út to meitsjen, oft men to dwaen hat mei in echte "Lallname", mei in ynkoarte foarm of mei in gearloking. In famkesnamme as "Lyp" (út Lysbet < Elisabeth) kin út heal praet fan in beuker ûntstien wêze, mar ek ûnder ien fan de beide oare kategoryen falle. Yn famkesnammen as Jikke (út Jitske), Géke (út Geeske), Wike (út Wytske) en gâns oaren is troch assimilaesje dûdlicherwize it forskynsel ynkoarting warber. Dat ek it affekt fan it flaeikjen hjir mei ûnder spylje kind hat, is lykwols net útsletten. Feit is dat dit soarte ornaris troch de B.S. as legael biskôge wurdt en akseptearre by oanjefte.

Hwat oars leit dat mei it foech skift, dat yn ingere sin "flaeinammen" opleveret. Men soe se echte brabbelnammen (Lallnamen) nea' e kinne. Se binne neiye famylje fan de s.n. "Lallwörter" dy't de tael ek buiten de persoansnammen om ken, in kategory dēr't bgl. yn it Ned. "pap" en "mam", yn it Ingelsk-Amerikaensk "dad" en yn it Frysk "heit, mem, pake, beppe" ta bihearre. Men mei der fan útgean dat dizze brabbelnammen forfoarmingen binne, ûntstien troch de noch breklike artikulaesje fan beukers. Dizze forhaspelingen wurde troch âlderen oernommen, earst om it komike derfan, mar se kinne letter komme to bihearren ta de feste flaeifoarm nêst de gewoane persoansnamme. Faek komme flaeifoarm en gewoane namme oerien yn it vokalisme, soms ek, mar net altyd, is de bigjinkonsonant gelyk bleaun. Mar in mannich fan dizze groep dy't it stadium fan normalisearring birikke (lyk as Pibe foar Sybren of Nynke foar Tryntsje); de measten komme net ienris oan

it skriftlik brûken derfan ta, lit stean dat de B. S. se yn har registers opnimme soe.

Hjirunder folget in list fan Fryske brabbelnammen, dy't men rekkenje mei ta de lêstneamde kategory to bihearren. De list is gearstald oan 'e hân fan hwat publisearre is yn de folgjende wurken: Dr. J. Botke, De Gritenij Dantumadiel (1932); Dr.P.Sipma, Fryske Nammekunde I (1952); Prof.dr.J.H. Brouwer, Fryske foarnammen en skaeinammen (1963); R.S. Roarda, Genealogyske paedwizer (1953); F. J. de Zee, Oer Boarnster nammen en fannen (Fr. Jierboek, 1946).

Famkesnammen:

Aeije	út	Aeltsje	Kokke	út	Folkje/Sjoukje
Baeije	"	Baukje	Libe	"	Lysbet
Bakke	"	Barteltsje	Like	"	Lysbet
Bibbe	"	Blyke	Lokke	"	Lolkje
Bike	"	Abigaël	Lukke	"	Lutske
Duke	"	Duodtsje	Makke	"	Marchje
Dukke	"	Durkje	Mukke	"	Murkje
Gebbe	"	Gerbrich	Nine/Nynke	"	Tryntsje
Hikke	"	Hiltsje	Oppē	"	Olfertsje
Jeije/Jei(ke)	"	Jelske/Jeltsje	Paeije	"	Maeike
Karne	"	Janke/Jehanne	Pibbe	"	Sibbeltsje
Kekke	"	Geartsje/Gelske/	Poai	"	Froukje/Baukje
		Lealke/Tsjeardtsje	Pomme	"	Romkje
Kinke/Kinge	"	Rinskje/Hindrikje	Sjutte	"	Sjoerdtje
Kike	"	Tryntsje	Tite	"	Tryntsje
Kille/Kjille	"	Knilliske/Kornelia	Tutte	"	Sjoerdtje
Koai	"	Joukje/Sjoukje	Wekke	"	Welmoed

Jongesnammen:

Duije	út	Durk	Loa	út	Loadewyk
Gaike	"	Goaitsen	Lijke	"	Elias
Ije	"	Sytse	Panne	"	Frâns
Jeije	"	Jelle	Peije	"	Feitse
Kanne	"	Jan	Pim	"	Willem
Kei	"	G(j)erryt	Pom	"	Rommert
Kekke	"	Geart	Toai	"	Loadewyk
Kikke	"	Sjirk	Toate	"	Sjoerd
Kinge	"	Rinse	Tolle	"	Folkert
Kokke	"	Japik/Jabik			

Oer dizze hypocoristica noch in pear opmerkingen.

- a. Wy sjogge oan de list dat dizze flaeinammen inkeld ris sawol foar manlike as foar froulike persoanen brûkt wurde. It binne: Jeije, Kanne, Kekke, Kinge en Kokke.
- b. Yn syn earder neamd wurd skriuwt Dr.J.Botke dat yn forskate doarpen fan Dantumadiel Sinteklaes wol Kaeije neamd wurdt: in typyske flaeinamme, sa to sjen.
- c. Yn in grif seldsum gefal hat in namme út dizze kategory yn steat west om in patronymicum to foarmjen. As wy op Joh. Winkler òfgean meije, dan is de skaeinamme Poiesz (dy't neffens "Ned. Repertorium van Familienamen" yn 1947 yn Fryslân 59 kear foarkaem, hwerfan 33 kear to Snits) in òflieding fan de foarnamme Poai, al soe er neffens dizze skriuwer ek fan Paye of Peye skaeije kinne. Wy hâlde it lykwols op Poai. De stedfryske òtspraak fan dizze "fan" is nammentlik Puis en neffens Winkler sels is Pui de "steedsche uitspraak" fan Poai. Al tinke gâns Snitser Poiesz-en dat se fan Hongaersk komôf binne, har nammejowster moat earne yn Fryslân as in brabbeljende beuker yn 'e widzelein hawwe.

D. A. TAMMINGA.

OVERPEINZINGEN BIJ EEN KWARTIERSTAAT

Het is veertig jaar geleden, dat ik als 17-jarige Harlinger H.B.S.-er loogeerde bij mijn grootouders op de Tweebaksmarkt en voor het eerst een bezoek aan het Rijksarchief bracht. Te voren had ik een visite gemaakt bij de overbuurman van mijn grootouders, de bekende genealoog D.D. Osinga, en hem gevraagd op welke wijze ik een reeds bestaande genealogie van mijn familie verder kon aanvullen. Hij raadde mij aan op het archief te vragen naar de heer Corée. Met een kloppend hart betrad ik, volkomen leek zijnde, de imposante leeszaal in de Kanselarij. Een vriendelijk uitziende heer kwam me tegemoet en vroeg wat ik wenste. Hij plaatste mij vervolgens aan een tafel voorzien van een ouderwetse leeslamp, oorspronkelijk voor gasgebruik, doch kennelijk omgebouwd voor electriciteit, en verdween. Ik had toen gelegenheid eens om mij heen te zien: niets dan boeken en nog eens boeken! Na enige tijd kwam die vriendelijke heer terug en gaf mij een imposant foliant, dat bij nader beschouwen één der oudste doop- en trouwboeken van Harlingen bleek te zijn, en zeide: "hier moet je maar eens in zoeken", mij daarna weer gans alleen latende! Ik bladerde eerst eens wat in dat foliant en trachtte de namen te lezen, hetgeen me bitter tegen viel. Na enige tijd kwam "de vriendelijke heer met kale schedel" weer terug, nu vergezeld van een moeilijk lopend man, die, mij ziende, fluisterend vroeg: "wat doet die jongen hier". Er volgde blijkbaar een bevredigend antwoord, waarop de "whispering voice" op mij toetrad en zich voorstelde als Waller Zeper. Dat was dus de grote baas! Er ontwikkelde zich een gesprek, dat meer liep over mijn vader, die hij bleek te kennen, dan over het onderzoek, maar het gevolg was, dat ook "de vriendelijke heer" er bij kwam staan en zich bekend maakte als Corée. Dit nu was mijn eerste kennismaking met een man, die ik later zeer dikwijs zou ontmoeten en waaraan ik bij mijn onderzoek veel te danken heb. Van dit eerste bezoek herinner ik me alleen nog, dat ik na ongeveer een uur weer vertrok; ik was echter niets wijzer geworden!

Het volgend jaar verhuisden wij naar Leeuwarden en van toen af aan werd ik een regelmatig bezoeker van het archief. De heer Waller Zeper was al met ziekteverlof en de bezetting bestond uit de chartermeester dr. Heerma van Voss, de heer Corée en als volontaire mevr. Goslings-Lijsen, terwijl de heer Ter Horst voor in de portiersloge resideerde. Dank zij mijn goede relaties met mevr. Goslings, werd het contact met de heer Corée steeds frequenter, waarbij ik dankbaar wil memoreren, dat hij het was, die mij de weg wees in de verschillende archieven en mij steeds met advies ter zijde stond als er moeilijke puzzels waren op te lossen. Ook gaf hij mij boeken, waaruit ik het handschrift kon leren lezen, vertelde mij over handschriften, kortom gaf mij een soort privé cursus in paleografie. Hij was het die mij hielp, toen ik met het onderzoek in Harlingen vastliep en me aanraadde eens in de Sloter archieven te gaan kijken, met het voor mij zo verheugende resultaat dat ik de sprong naar deze vaderstad kon maken. Toen hij "door" kreeg, dat ik een dankbare leerling was, gaf hij zich steeds weer veel moeite mij voort te helpen. Trouwens de hele sfeer op het archief was bijzonder. Daar zat dan op zijn vaste plaats de heer Osinga: niemand der bezoekers zou het in zijn hoofd ha-

len aan die tafel te gaan zitten. Verder dr. Obe Postma, die met een kras-sende kroontjespen zat te schrijven, folio's vol. Dan de schoolmeester Sannes, zoekende naar al zijn ambtgenoten uit vroeger eeuwen, die met een merkwaardig ritselend geluid, veroorzaakt door zijn lange nagels, de bladzijden omsloeg. Zo tegen sluitingstijd kwam dan met jas aan en hoed op de heer Wierda, die staande bij de hoge kaartenkast op kleine kladjes allerlei zaken krabbelde uit het Stamboek of de stemkohieren en dan weer, een zachte groet mompelende, verdween.

Kwam je 's middags vroeg, dan was er meestal niemand, geen meneer Corée, geen bezoekers en werd je geholpen door de heer Ter Horst. Zo tegen drie uur verscheen dan de heer Corée weer, waarna om vier uur Ter Horst zijn hoofd om de deur stak, een sissend geluid liet horen en weer verdween. Dat was het teken, dat er in "het hok" voor bij de deur thee gedronken werd, een ceremonie, waartoe ook de heer Osinga was uitverkoren en waarin de deelnemers eigenlijk niet gestoord mochten worden, zodat je moest zorgen voordien voldoende archivalia te hebben. Trok je toch de stoute schoenen aan en betrad je dat heiligdom met een briefje, dan duurde het heel lang voor je de gevraagde zaken kreeg. Dikwijls wandelden dan dr. Heerma van Voss en de heer Corée samen in de tuin al rokende, want dat was in het gebouw streng verboden, tijdens welke pauze allerlei postzegelzaken werden verhandeld.

Toen vooral de heer Corée begrepen had, dat mijn onderzoekeningen serieus waren en ik er zo langzamerhand meer begrip voor gekregen had, stond hij mij wel toe zelf naar de depcts te gaan en op te zoeken wat ik nodig meende te hebben, waardoor ik veel sneller kon werken. Een hoofdknik in zijn richting was dan wel voldoende om deze toestemming te verkrijgen. Een groot gemak was de Provinciale Bibliotheek op de bovenverdieping, want was je om 5 uur niet geheel klaar en de bibliotheek 's avonds open, dan kon je de gewenste boeken met toestemming van de heer Corée in "het hok" neerleggen, ze daar 's avonds halen en mee naar boven nemen.

Doordat er altijd een kleine vaste kern van bezoekers was, ontstond er met het archiefpersoneel en met name met de heer Corée een band; er werden moppen verteld en er werd veel gelachen, terwijl een ieder een ieder hielp en het is mij dikwijls overkomen, dat b.v. dr. Postma of de heer Sannes mij op iets attent maakten, waarvan zij wisten dat het voor mij van belang was. De centrale figuur was en bleef echter de heer Corée en het was dan ook voor mij een heel verlies, hoewel ik in latere jaren door mijn werk steeds minder kon komen, dat hij met pensioen ging.

In mijn familieboek heb ik dan ook in de inleiding geschreven 'de prettigste uren van mijn leven heb ik op het Rijksarchief doorgebracht, vooral door de grote steun en hulp welke ik altijd van de heer Corée heb mogen ondervinden'.

De redactie-commissie van het Jierboekje heeft mij gevraagd bij de kwartierstaat van de heer Corée een korte bijdrage te schrijven. Dat heb ik met het bovenstaande gedaan. Misschien niet op een wijze zoals men dat verwacht heeft, maar ik meen toch duidelijk te hebben laten uitkomen wat de heer Corée voor de genealogien en mij in het bijzonder heeft betekend. Laat het dan mijn prerogatief als voorzitter zijn om het op mijn wijze gedaan te hebben.

H. G. van SLOOTEN.

16/17 COREE Johannes ged. Leeuwarden 26 febr. 1764 timmerman + Leeuwarden 29 april 1840 zn. v. Lammert en Catharina Colet tr. van den BURG Jannigje begr. Leeuwarden 31 mei 1799	18/19 BIJL Bauke Caspers ged. Dokkum 21 jan. 1759 scheepstimmer- knecht + Leeuwarden 22 juni 1839 zn. v. Casper Antony en Dieuke Baukes tr. Huizum 17 mei 1789 FABER Tjitske Sjoerds geb. °/Huizum 1758 + Leeuwarden 2 juni 1839	20/21 KALMA Jacob Hommes geb. Boksum 21 aug. 1754 + Hilaard 12 sept. 1807 zn. v. Homme Dirks en Hiltje Jacobs tr. Boksum 9 juni 1794 TADEMA Jeltje Jolts geb. Weidum 14 maart 1772 + Hilaard 5 maart 1825 dr. v. Jolt Everts en Tetje Dirks	22/23 de GROOT Hans Gerbens geb. Rauwerd 31 jan. 1761 huisman + Rauwerd 5 maart 1841 zn. v. Gerben Everts en Grietje Annes tr. Rauwerd 27 sept. 1789 ROLLEMA Sjoukje Dürks geb. Swichum 31 maart 1772 + Rauwerd 17 mei 1841 dr. v. Durk Eeltjes en Ymkjen Johannes
8 COREE Lammert geb. Harlingen 28 april 1797 timmerman + Leeuwarden 15 juli 1847 tr. Leeuwarden 27 jan. 1822	9 BIJL Dieuwke Baukes geb. Leeuwarden 24 sept. 1794 + Berlikum 10 sept. 1858	10 KALMA Homme Jacobs geb. Boksum 16 febr. 1800 slager + Boksum 5 sept. 1872	11 de GROOT Grietje Hanses geb. Oosterwierum 13 febr. 1802 + Boksum 21 mei 1840 tr. Baarderadeel 17 febr. 1821
4 CORÉE, Bauke Lammerts geb. Leeuwarden 6 febr. 1830 timmerman + Deinum 18 aug. 1903		5 KALMA, Tettje Hommes geb. Lutkewierum 1 april 1832 + Marssum 22 dec. 1916	
	tr. Menaldumadeel 9 mei 1855		tr. Leeuwarden

1 CORÉE, August, geb. Leeuwarden 29 jan. 1891, oud-archivist A bij het
tr. Leeuwarden 6 aug. 1919

24/25	26/27	28/29	30/31
Tiemen Annes geb. Makkum 1765 arbeider + Leeuwarden 3 nov. 1814	Auke Taekes ged. Dokkum 2 maart 1758 schuitmakers- gezel + Dokkum 27 maart 1819 zn. v. Taeke Aukes en Grietje Caspers tr. Dokkum 16 mei 1784 de VRIES Froukje Minnes ged. Dokkum 12 april 1761 + Dokkum 19 oct. 1831 dr. v. Tiete Jans en Lutske P. van der Meulen	FABER Douwe Hanses geb. Bolsward 25 sept. 1742 zeeman + Suriname 1797/98 zn. v. Hans Douwes en Barte E. Haverkamp tr. Bolsward 12 oct. 1777 KOEKUIT Mayke Freerks ged. Bolsward 14 aug. 1757 + Bolsward 1804 dr. v. Freerk Gerrits en Sjoukje J. Vlameling	OSENGA Dirk Fokkes ged. Dokkum 19 nov. 1769 scheepstimmer- knecht + Dokkum 21 sept. 1828 zn. v. Fokke Klaases en Janke Dirks tr. Dokkum 22 mei 1796 HOEKSTRA Akke Sakes ged. Rinsumageest 9 oct. 1768 + Dokkum 15 nov. 1814 dr. v. Sake Jilles en Suster Durks
12 van der LAARS Anne Tiemens geb. Leeuwarden 10 dec. 1790 leerlooier + Dokkum 10 maart 1838 tr. Leeuwarden 19 juli 1812	13 DOL Tjietske Aukes geb. Dokkum 27 maart 1790 + Dokkum 9 juni 1831	14 FABER Klaas Douwes geb. Bolsward 5 oct. 1792 trekschipper, boer + Bolsward 19 jan. 1875 tr. Bolsward 1 sept. 1822	15 OSENGA Janke Dirks geb. Dokkum 15 maart 1797 + Bolsward 21 nov. 1858
6 van der LAARS, Auke Annes geb. Leeuwarden 10 aug. 1818 leerlooiersknecht, schipper + Wolsum 5 febr. 1880		7 FABER, Maike Klases geb. Bolsward 3 juli 1828 + Sneek 29 febr. 1860 tr. Bolsward 20 dec. 1846	
3 van der LAARS, Dieuwke, geb. Sneek 2 febr. 1858, + Leeuwarden 19 jan. 1913 7 aug. 1886.			

WAPEN EN VLAG VAN WYMBRITSERADEEL

De zevende grietenij van Westergo voerde sinds lang een bijzonder fraai heraldisch embleem als grietenijwapen, wapenkundig en aesthetisch werkelijk één van de mooiste wapens van ons gewest. Helaas werd in de vorige eeuw een foutief wapen bevestigd, hetwelk nu een anderhalve eeuw heeft dienst gedaan en hoog nodig moet worden herzien! Er zijn momenteel nog vier gemeenten in Friesland met een elkaander "aanverwant" embleem, te weten met de zogenaamde "Friese halve adelaar" - altijd zwart op goud -, en wel de steden Sneek en Workum, de grietenij Baarderadeel en (voorheen) de grietenij Wymbritseradeel. Voorts voert de stad Bolsward in zijn geheel de tweekoppige adelaar.

Op advies van de toenmalige Hoge Raad van Adel werd "vanwege den Koning" op 25 maart 1818 het gemeentewapen van Wymbritseradeel "bevestigd". En wel als volgt: "van lazuur, beladen met 7 lelies van goud paalsgewijs geplaatst 2, 3 en 2; het schild gedeckt met een kroon van goud". De "gouden kroon" werd toen zomaar een markiezenkroon. Waarvoor? Merkwaardig om een wapen voor een gemeente te "bevestigen", zoals hierboven omschreven, dat nota bene helemaal niet in die vorm bestond! Het toen door de H.R.v. A. omschreven gemeentewapen is uit de lucht gegrepen of anderszins, en in ieder geval beslist niet het wapen van Wymbritseradeel.

De goede omschrijving luidt:

"Gedeeld: 1. de Friese halve adelaar zwart op goud; 2. in blauw zeven gouden lelies geplaatst 1-2-1-2-1. Het schild gedeckt met een gouden kroon, waarvan de hoofdband is ingelegd met beurtelings rode ruitvormige en groene ovale edelstenen, en waarop aan de voorzijde zichtbaar zijn drie fleurons (van de in totaal vier), waartussen zichtbaar twee (van de in totaal vier) hoge stiften waarop telkens driebaldige pareltrossen". Deze laatste omschrijving (blazonering) zou als de enige bevestiging moeten dienen. De kroon op dit wapen is de specifieke Friese "grietnij-kroon", zoals die besproken werd in "It Beaken" van december 1969 (blz. 130-139).

Hoe Wymbritseradeel aan deze lelies kwam is niet bekend. Bij sommige grietenijen in Friesland waren het de grietmannen die het grietenijwapen mede formeerden of voorschreven, soms door figuren uit hun eigen wapens daarin te verlenen. Zo kwamen bij Hemsterhove, Franekeradeel, Baradeel en Menaldumadeel ondermeer de rozen, sterren, ruiten, enzovoorts, van de Grovestins', Jongama's, Walta's en anderen in het wapen van hun gebied. Zij waren zoals dat heet de "auteur" ervan. De lelies van Wymbritseradeel zijn daarin niet te rubriceren. Enkele families uit de omgeving voerden één of meer lelies, zoals Hettinga van Hommerts, Doyngha van Tirns, Hommema drie lelies (waartoe waarschijnlijk behoorde Humme Hummingha, grietman van Wymbritseradeel 1450), Albada te Goinga, Bonninga te Oppenhuizen en Popma in de stad IJlst. Jhr.mr. M.A. Beelaerts van Blokland bekeek het leliegebied in ons gewest "geografisch", lopende van Dokkum over Franeker tot Wymbritseradeel, waar veel lelies in de wapens voorkwamen.

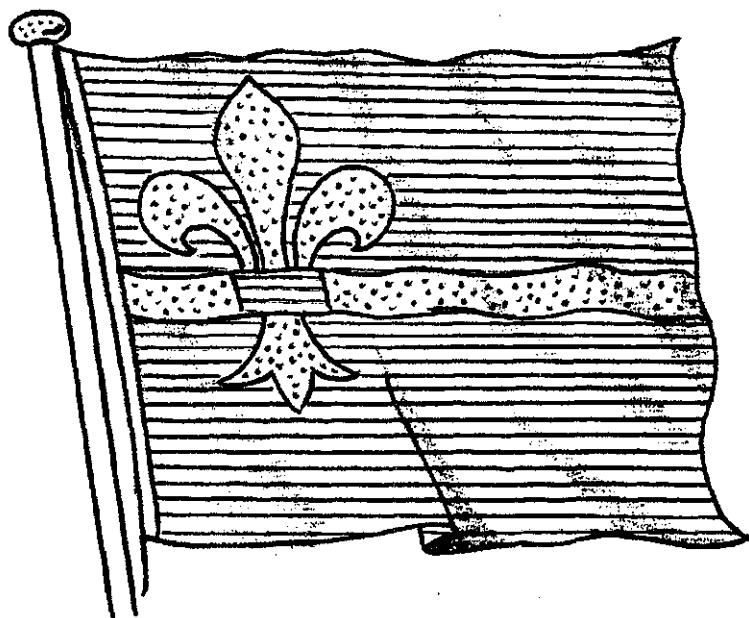
Voorts stond de lelie op de scepter van Maria, en is deze bloem een van de kerkelijke symbolen in de Mariaverering. Zie ook het landschapszegel van

de Upstallboom van de zeven Friese zee landen. De lelie is hier in feite geen kelk- of tuinlelie zoals wij die kennen, doch de gele lis-bloem.

Alleen het getal en de plaatsing der lelies in het wapen van Wymbritseradeel wisselde wel eens. Op de oude landkaarten van Gebroeders Ottens uit 1739, van Fran^cois Halma 1718, van Bernardus Schotanus à Sterringa 1687 en van Christianus Schotanus 1664 vinden wij het wapen met acht lelies. Het wapenboek Conscriptio Exulum uit 1584 en de copie daarvan door Clant uit 1719, alsmede het Stamboek van Sybolt van Adeelen van Cronenburch plm. 1675, geven met de wapenkaart van Wybrand de Geest en F. Halma uit 1710, en de kaart van Adrianus Metius uit 1622 alle een getal van zeven lelies. Voorts geeft het wapenboek Roorda plm. 1640 een zestal en het Burmaniabook in 1597 een vijftal lelies. Van der Aa hield zich op de ruimte door te schrijven "bezaaid met lelies". Alle gekleurde kaarten geven de kleuren goud-op-blauw. Tot zover de lelies of beter gezegd lissen (fleur de lys) naar onderzoeken van drs. J. Visser, secretaris van de Raad voor de vlaggen- en wapenkunde in Friesland "Fryske Rie foar Heraldyk", in 1955 en 1963 aan het Gemeentebestuur van Wymbritseradeel meegedeeld, waarbij hij wees op het feit, dat het grietenijwapen altijd voorkwam mèt de "halve adelaar".

Nu iets over die adelaar: Dr. J.C. Tjessinga, de vroegere griffier der Staten van Friesland, ook bekend wapenkundige, deed indertijd reeds suggesties tot herstel van de Friese halve adelaar in dit gemeentewapen.

De adelaar gold in het oosten vroeger als godenattribuut; later ook in Griekenland en het oude Rome. Bij de Romeinen werd het dier beschouwd als symbool van de wereldlijke macht van het "Imperium Romanum". Later werd op zijn Pfalz - keizerkasteel - in Aken een adelaarsbeeld aangebracht door Karel de Grote, sinds hij als Germaans "Heerkönig" in 800 de roomse keizerlijke waardigheid vernieuwde (schrijft dr. Alois Friedel). Toen werd het adelaarssymbool door de kerk echter als heidens teken met argwaan begroet en daarnaast door haar onmiddellijk het "teken des kruizes" ook bij de wereldlijke macht naar voren gespeeld. Daardoor ontstond het kroningssymbool de "riksappel", zoals wij die kennen in de wapens van Donia werstal en Lemsterland, en bij onze Nederlandse koningen op de credenztafel in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Omstreeks 1000 vinden wij in het Bamberger Evangelarium Keizer Otto III met een scepter waarop de adelaar, en adelaren in zijn gewaad uitgebeeld. Dan vinden wij de adelaar in een troon zegel van Keizer Konrad II (1054-'59). Daarna ook onder Barbarossa waarmee voortaan de adelaar, de "koning der luchten", als representatie-embleem gold voor keizer en rijk beide, doch pas sinds 1200 onder Frederik II in een vaste kleurencombinatie van zwart op goud en wel met twee koppen. Dit laatste nog eens nadrukkelijk bevestigd onder Rudolf van Habsburg (1273-'91). Het dier geheel van zwart. In Zwitserland (Zürich) werd de vogel rood getongd omstreeks 1340. Na 1400 onder Keizer Sigismund nogmaals totalitair rijkssymbool. Het in onze gewesten overgenomen of verleende embleem werd veelal puur zwart op goud gelaten. In de keizerlijke wapens van Nijmegen, Groningen en Naarden geheel zwart, en - merkwaardig - in die van Bolsward en Tiel met rode tong en rode poten. Al deze adelaren met twee koppen, alleen in de wapens van Deventer en Thorn "één-koppig". Dit embleem, de zwarte adelaar op goud, vinden wij terug in vele Europese familiewapens van Finland tot Spanje,

en wel zodanig voorgesteld, dat het rijkswapen ten halve belegd werd met een "half schild". zijnde het feitelijk familie-embleem; bleef dus over een "halve adelaar". Een prachtig voorbeeld hiervan vinden wij reeds in 1427 in Augsburg op het graf van Claus Hofmair, dat toevalligerwijze al doet denken aan het wapen van Wymbritseradeel, zijnde gedeeld met enerzijds de halve keizerlijke adelaar en het andere schilddeel bezaaid met lelies! Doordat deze uitingsvorm in de heraldiek het allermeest aangetroffen wordt in ons Friesland kreeg dit dan ook de staande uitdrukking: "de Friese halve adelaar". Gonggrijp bestudeerde de Friese eigenerfdens-wapens en ontdekte dat wel 50% van de Friese familiewapens de halve adelaar zwart-op-goud toont. Hij noemt dit teken dan ook een "ambtenarenembleem" omdat dorpsrechters, grietmannen, enz., deze wapenfiguur moesten gebruiken in hun zegels als teken van de uitvoering van hun ambt namens de hoogste bestuurder, keizer of anderszins.

Ditzelfde, het aangevoerde begrip, als zou de Friese halve adelaar als oorspronkelijk "eigenerfdens-embleem" betekenen: "zekere rechten hebbende", of "van families die tot het richteramt gerechtigd waren en daarmee keizerlijk ambtenaar waren", werd vooral ook tussen voor- en tegenstanders, zoals Reimers en Fieker, fel bestreden. Een feit is, dat de halve adelaar in ieder geval een tijd "heraldisch modegoed" geworden was en puur streek-eigen werd in onze omgeving. Wel had Wymbritseradeel onder de keizer een "rechtstoel". Misschien is dat de heenwijzing tot het vanouds al of niet gerechtigd voeren van de halve adelaar door deze grietenij.

Ook wat dit deel van het gemeentewapen betreft kon de Hoge Raad van Adel zich reeds verenigen met het voorstel tot wapenherstel, blijkens haar antwoord van 10 september 1963 aan het Gemeentebestuur van Wymbritseradeel, na onderzoeken en advies van de Fryske Rie foar Heraldyk en de Rijksarchivaris in Friesland. De volgende stap is slechts "aannemen" en spoedig regelen tot het wederom gaan voeren van dit prachtige wapen!

De gemeentevlag van Wymbritseradeel is een fraai ontwerp van de heren D. J. van der Meer en W. T. Vleer van de Fryske Rie foar Heraldyk. Figuur en kleuren daarin zijn gebaseerd op het wapen. De voorstelling is: "Wymbritseradiel Binnen- en Bütendyks". In de geheel blauwe vlag loopt in de lengte een smalle gele baan, de Hemdijk, daardoor weergevend de oudst bestaande indeling van deze gemeente door het vroegere Middelzee-land. Over de baan een grote gele lelie (lis). Deze vlag woei het eerst uit toen de Koningin in onze provinciehoofdstad kwam in 1963; zij stond met alle 44 gemeente-vlaggen van Friesland in één rij. Het Raadsbesluit van 17 juli 1963 luidt: "een vlag; blauw, met ter halverhoogte een gele baan, - volgens afmetingen, hoogte $4\frac{1}{2}$ - 1 - $4\frac{1}{2}$, - en aan de broekzijde een lelie over alles heen, van het een op het ander". De uitdrukking "van het een op het ander" betekent, dat waar de gele lelie de gele baan kruist dat vak weer blauw is.

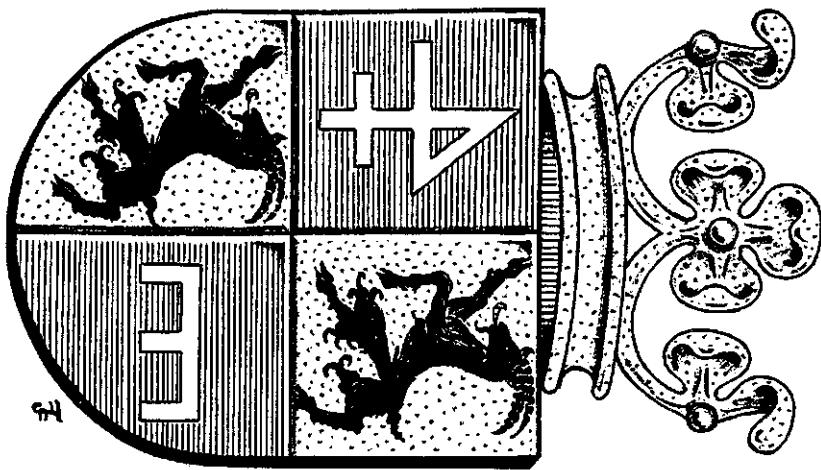
Van de dorpen in Wymbritseradeel heeft sinds lang het dorp Heeg ook een eigen vlag, te weten: van blauw met een kanton aan de broekzijde van rood en wit.

A. B. DULL tot Backenhagen.

Crossen

BOKMA DE BOER

WAPENREGISTRAESJE

BOKMA DE BOER. Fearne: 1. yn blau in sulveren merk (Albert Bauckes); 2. en 3. yn goud in swarte bok mei reade tong (Bokma); 4. yn blau in sulveren merk (Reynu Pijters). It skyld dutsen mei in frije-boerekroan (in kroan fan trije fleurons mei glèdde holbân).

Neiteam fan Albert Bauckes, boer op Feytsmasate to Foudgum, trouw 1690 mei Reynu Pijters, dy't har heit op 'e pleats fan Homme Camstra' bern wenne. Harren pakesizzer Albert Baukes, boer to Ryptsjerk en letter to Wyns, neamde him sùnt 1811 De Boer. Dy syn soan Mindert neam der de namme Bokma fan syn vrou by.

De merken yn 'e kertieren 1 en 4 binne dy fan 'e stamâlden (dat fan Reynu sùnder mis ûntliend oan 'e kaem yn it Camstra-wapen), de bok is keazen as sprekkend wapen. Untwurpen 1970.

Sj. foar dizze famylje wiidweidiger s. 51 - 58 fan dit jierboek
Ynstjûrder: de hear W. J. Bokma de Boer ing. to Utert.

CNOSEN (ek CROSSEN en KNOSEN, eartiids KNOSENS). Yn goud in swarte dûbelde earn, yn it skyldhaed forselskippe fan in grien klaverblêd. Helmteken: trije strâsfearren, fan her. rjochts nei lofts swart, goud en grien. Wrong en dekkleden goud en swart.

Dit slachte ûntlient syn namme oan de pleatsen Great- en Lyts-Knossens to'n súdeasten fan Boalsert. De namme komt al foar yn in stik fan 5 juni 1456 yn it gemeente-archyf fan Warkum, segele fan Upka Johans Knossens, nei alle gedachten de stamheit fan dit hjoeddeis noch tige talrike slachte, dat sùnt de 1ste helte fan de 17de ieu syn sintrum yn 'e Hommerts hat. Yn 'e 17de en 18de ieu wikelje foarmen mei en sùnder slot-s. Hjoeddedei skriuwt it greateste part him Cnossen, in staech Knossen, wylst in staech yn Amearika de namme yn Crossen foroare hat.

Bihalven op it niisneamde segel komt it wapen foar op in grëfsark to Boalsert mei forstjerdato fan 1558-1570, op 'e klok yn 'e Hommerts (1624) en op in grëfsark to Smelbrêge (1651). De kleuren binne út dy boarnen fansels net op te meitsjen, mar nei de measte wierskynlikens keazen.

Ynstjûrder: de hear P. Cnossen to Ljouwert.

IT DOARPSWAPEN FAN NIJLAN

Yn 1786 waerd de âlde midsieuske pastorij fan Nijlân forboud. It gebou krike in klassisistysk uterlik. Oan wjerskanten fan 'e doar kamen doaryske pilasters. De Snitser byldhouwer Mathijs Ankringa snijde boppe de pilasters greate kapitelen en dêrtusken kamen twa wapens. Dy wapens sitte der nou noch. Se wurde dutsen troch in kroan fan unbistimde foarm. Fan it rjochter wapen kinne wy dizze omskriuwing jaen: Dield I: trochsnien a. de Fryske earn, b. yn blau twa goudene healmoannen; II: trochsnien a. yn blau in gouden passer, b. yn goud trije blaue klavers. Neffens drs. K. M. van der Kooi en drs. J. Visser is dit it wapen fan it geslacht Tuinhout. Dat dit wapen in plak foun hat oan 'e pastorij sil wol to forklearjen wêze út it feit, dat ds. Hajo Bangma, dy't der yn 1786 wenne, in pakesizzer wie fan ds. Hajo Tuinhout.

It lofster wapen leveret mear swierrichheden op. It binne twa sulveren fisken op in blau skyld. It is net it wapen fan ds. Bangma en ek net dat fan syn vrou Grietje Heinema. De folksmûle hat wol in forklearring foar dit wapen. It hyt it doarpswapen fan Nijlân to wêzen. It blau fan it skyld soe de Middelse bitsjutte moatte, de fisken soenen der op wize, dat eartiids op it plak fan Nijlân gjin kij omrounen, mar fisken swommen. Dizze forklearring is wol aerlich, mar wy wolle der dochs op út, dat Nijlân eartiids in oar doarpswapen hie.

De oksen

De leginde oer it bouwen fan de tsjerke is bikend. De meast algemiene wjerjefte fan dizze leginde fine wy by Andreas Cornelius:

- "Anno twaelf hondert vijf en tseventich begonnen een deel huysluyden opt
- Nylant by Bolswert een kerck te maecken, wantse om sulx te doen dier tyd
- in Vrieslant seer yverich waren. Dan siet een wonderlick stuck, want al
- watse des daechs maeckten worde des nachts weder ghebroken ende dit tot
- twee ofte drie reysen toe, waeromme sy ten laesten die wysinghe en ley-
- dinge Gods wouden versoeken, slaende daeromme des avonts als sy te bed-
- de souden gaen twee ossen voor een Sleede, troch ofte Waghen, daerse een
- splitte eerde met ettelijke steenen op leyden, segghende waer die van Gots
- ghehenchenisse des Morgens staet en woudense ter eeren Godts hare kerck
- bouwen en timmeren.
- Des morghens opstaende hebbense die voorgeschreven Ossen in een seer
- lege plaets ghevonden, hebbende op haar Hoornen twee brandende Was-
- keersen, 't welck siende die Huysluyden begonden straxs die plaetse op te
- hooghen, daerse met groote arbeyt en de moeyte haren Kercke terstont
- aengelegt ende ghebouwt hebben".¹⁾

Yn in bytsje oare foarm fine wy dizze leginde werjown yn Iduna²⁾ en by Waling Dykstra³⁾.

De leginde oer de stifting fan de tsjerke stiet net op himsels. Der binne mear plakken, dêr't soartgelikense forhalen forteld wurde, yn Frysland bygeleyks yn Dronryp en Nijemardum⁴⁾. Yn Dronryp hat de leginde oer de stifting

fan de tsjerke laet ta it úntstean fan in doarpswapen mei twa oksen⁵). Is dat yn Nijlân ek sa west? Wy wolle hawwe fan wol. Der binne forskeidene oanwizingen foar.

Yn it foarste plak is der in sechje dat ik noteare ût de mûle fan ien fan 'e aldste ynwenners fan Nijlân:

"Twa oksen en in skepke sân
dat is it wapen fan Nijlân".

Yn it twadde plak is der in notysje fan Paulus Scheltema. Yn syn samling sprekwruden, sizwizen en anekdoates stiet de útdrukking "Nijlân-Reidlan". Yn syn forklearring fan dizze útdrukking jout er de leginde, lykas wy dy fine yn Iduna en hy bislút mei de wurden "het wapen van het Dorp is een Hooijwagen met twee ossen bespannen" ⁶).

De tredde oanwizing is de wichtichste: It is in koperen signet. Wy founen dit signet yn in kiste mei papieren fan 'e tsjerkfadij. Der siet in briefke oan fêst makke en dêr stie op, dat it signet yn 1860 yn 'e groun foun wie ûnder de diakenijwenden. Op it roune signet steane twa oksen, dy't aan elkoar fêstmakke binne mei in kjetting. Under de oksen steane twa letters, in R. en in S. Wy hawwe ús ôffrege, hwa't it segel brûkt hat en hwat de letters bitsjutte. De S. stiet miskien foar sigillum, mar de R.? Earst hawwe wy tocht oan Durk Eeltjes Rollema, dy't in hûs hie op it plak, dêr't nou de diakenijwenden steane. Durk Eeltjes Rollema biklaeide yn it bigjin fan 'e njoggentjinde ieu forskeidene tsjerklike ambten. Omt it Koninklijke Munt- en Penningkabinet yn Den Haech it signet datearre op it midden fan 'e achttjinde ieu, hawwe wy letter tocht oan Ds. Balthasar Reinalda, dy't yn Nijlân stie fan 1732 oant 1784. Wy doare lykwols net mei wissichheit to sizzen, dat it signet fan him west hat.

Yn de ynventaris fan it archyf fan de Mairie Nijland, dy't yn 1816 opmakke waerd, is sprake fan "een kisje met de Timbre van Nijland"⁷). It soe wêze kinne, dat wy hir to krijen hawwe mei ús signet, mar de inkeldse segele stikken yn it archyf fan de Mairie Nijland drage in segel mei it wapen fan de eardere siktaris fan Wymbritseradiel, Mr. Wybo Tuinhout, itselde wapen, dat oan 'e pastorij fan Nijlân sit.

Wy sille wol net mei wissichheit fêststelle kinne, fan hwa't it signet west hat, mar wy meije wol oannimme, dat eartiids as doarpswapen de twa keppele oksen gouwen, al of net mei in haeiwein en der al of net in skepke sân op. Tsjintwurdich fine wy dit doarpswapen nearne mear. De iennichste oantinkens oan de stifting fan 'e tsjerke binne twa skildere rûtsjes yn 'e tsjerke. Op dizze rûtsjes, dy't eartiids diel útmakke hawwe fan in greater gehiel, steane twa readbûnte oksen. Der is ek wol sein, dat de byldhoude hoarnen boppe it stôdlike tsjerkepoartsje hoarnen fan oksen binne, mar it binne gewoane hoarnen fan oerfloed, dy't wol folle faker oan in tsjerke of in oar gebou oantroffen wurde.

Noaten

- 1) Andreas Cornelius - Chronicke ende warachtige beschrijvinge van Vrieslant, fol. 33.
Ljouwert 1597.
- 2) M. H. R. - Diu tzerke to Nyldon.
yn: Iduna 1857, side 147.
- 3) Waling Dykstra - Uit Frieslands volksleven, diel I, side 123.
Ljouwert 1895.
- 4) Dr. J. Schoo - Over gelijkluidende kerkbouwsagen uit Friesland, Sleeswijk-Holstein en het Berner Oberland.
yn: De Vrije Fries, deel XXXII (1934), side 1.
- 5) K. M. van der Kooi - It Rypster doarpswapen.
yn: Jierboekje fan it Genealogysk Wurkforbân, 1952,
side 40 en 41.
- 6) P. C. Scheltema - Handschriften.
Prov. Bibl. fan Fryslân, H. S. 2074, side 1357.
- 7) "Inventaris van het archief van de gemeente Nijland".
Gem. archyf Wymbritseradiel, Archieven 1812-1816, nd. 278.

OLDEHUYSEN NYEHUYS TO BEARS

In 1966 publisearre de hear R. Swierstra in wiidweidige skôging oer it him sa nei lizzende doarp Bears. Fansels is in bilangryk part fan dizze publikaesje wijd aan de state Nyehuys. En net sùnder reden, hwant it slot en syn biwenners hawwe yn dit doarp in bilangryk plak ynnommen. De skriuwer hat gâns literatuer trochwrot, mar skreaune boarnen binne net faek rieplachte. Ien en oar hat foar my de reden west om my ris yn de skiednis fan dizze sta-te te fordjipjen.

De aldste skiednis

As aldste biwenner neamt Swierstra Kempo Vnyngha, dy't yn 1443 en 1445 to Bears wenne. As boarnen neamt er de "Nieuwe naamlijst van Grietmannen" (1837) en de "Geschiedenis van de onlusten tussen Schieringers en Vetkopers in Friesland".

Hat dizze Kempo ea to Bears wenne? Ik leau it net, hwant yn 1458 (Sipma, dl. 1, nr. 150) wenne "Kempo Vingha" to Ljouwert. Letter wurdt er neamd as grytman oer Ljouwerteradiel.

Ek in soan fan Kempo, Aucke van Unya, wenne net to Bears. Swierstra skriuwt op side 19 dat de Ljouwerters syn huis to Bears oanfoelen. Mar Worp van Thabor (dl. 4, side 302), Winsemius en Schotanus skriuwe oer de stins fan Aucke van Unya to Wurdum. Aucke wurdt troch Worp van Thabor oantsjut as "Aucke Kempe zoen Vnya, houelinck toe Wirdum".

De skiednis fan Bears en syn state is foar 1500 forhoale yn in skiere dize. Earst yn 1511 komt der hwat klearrichheit.

De tastan yn 1511

It Register van den Aanbreng dielt mei, dat Ansck Wnya (d.i. Ansck Tiercksdr. Juwinga van Walta, de widdou fan Aucke Keympess. Unia) trije eigendommen yn Bears hie:

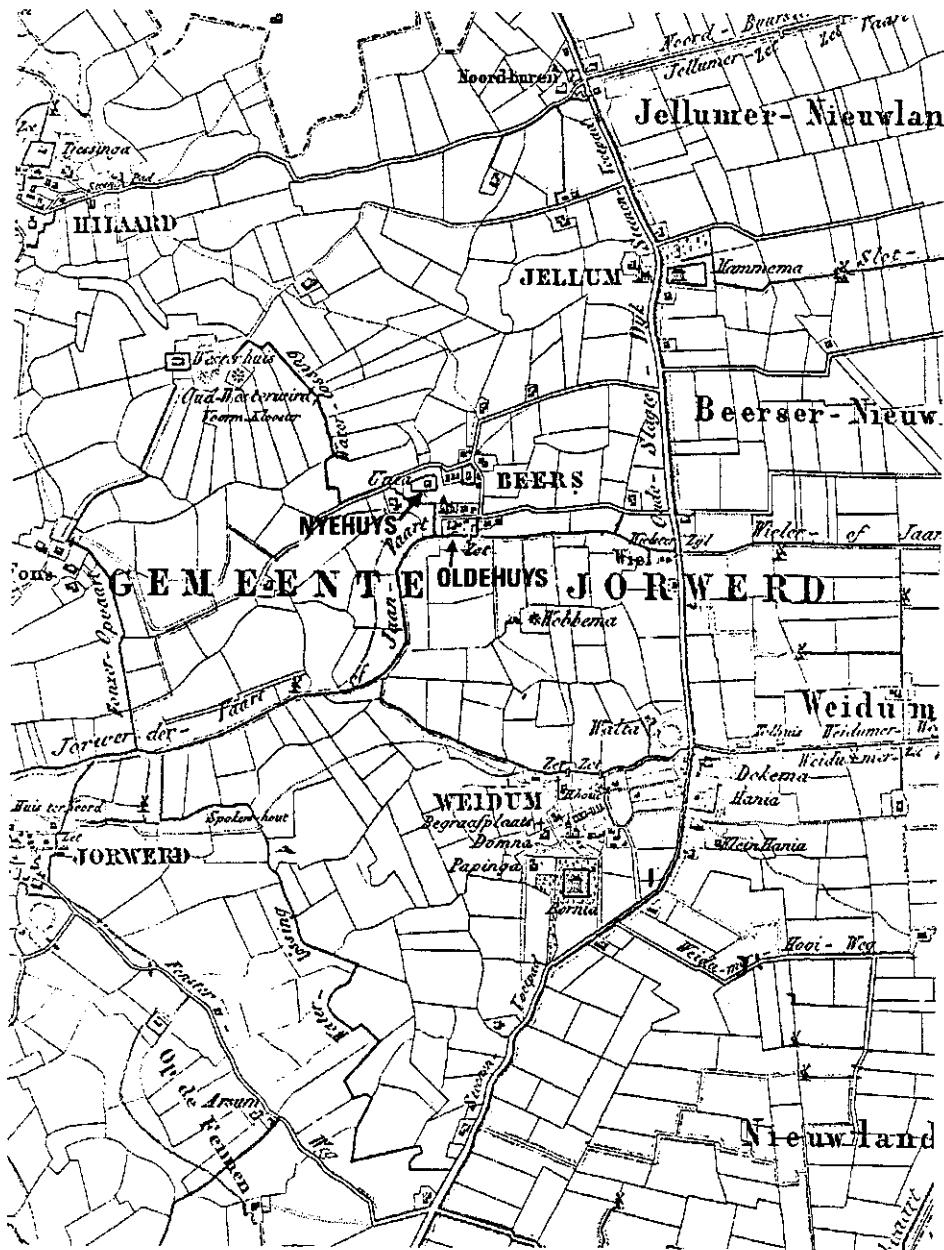
1. in pleats fan sa'n 106 pounsmiet lân (foar de helte nijlân), hierd troch Hercke Willemss. foar fl. 60 jiers. In bisûnder weardefol bisit, hwant fl. 60 hier rint der gâns ôt.
2. de lytse helte fan in pleats fan 60 pounsmiet lân, hierd troch Peer Hoyties foar fl. 13, en
3. it greateste part fan in pleatske fan 18 pounsmiet lân, hierd troch Ayleff Peterss. foar fl. 8.

Sûnder mis is de pleats fan 106 pounsmiet de pleats fan it lettere Nyehuys. De hierwearde fan fl. 60 is sels gans heger as de floreenrente út 1700: fl. 47.21. Faeks hawwe wy hjir to meitsjen mei in splitsing fan de oarspronklike pleats.

Oldehuys en Nyehuys

De namme Nyehuys foar it slot to Bears wie wol bikend. De namme ropt ûnwillekeurich it tsjinstelde op: de namme Oldehuys. Dy namme wie net bikend, mar hat wol bistien.

Yn 1595 koft dr. Tyaerd van Tyara (doe biwenner fan Nyehuys) 8 poun-

Fragment fan de kaert fan Baerderadiel (Eekhoff, 1844)

miet lân yn "Oldehuystera zate". Eigener foar it greateste part wie Syoucke Haersma. Yn itselde jier forkoften Tyerdt en Syoucke Haersma (broers) rinte út "Oldehuys" (biwenner: Gerrit Eelkess.). Yn dyselde snuorje fine wy dizze Haersma's ek as ynwenners fan Bears. It is fansels net unmooglik dat se by harren boer (op in stins?) wenne ha.

Fierder wurdت de namme neamd yn 1656. Doe makke Schelte Schelte. Aebinga 13 goudgoune jierlikse iwige rinte út "Aldahuis" ta oan syn dochter Julianana. Dizze gift wie de kaei, dy't it mooglik makke de sate Oldehuys to plak to bringen. De pleats (nr. 8 fan de stim- en floreenkohieren) lei tusken it tsjerkhof fan Bears en de Jorwerter feart. Yn 1640 wie eigener Hobbe van Aylva en hierder Jan Eijess. Doe't de lêstneamde de pleats yn 1633 yn 'e hier krike fan jr. Hobbe (as fad fan Margaretha van Camminga), waerd under de lêsten fan de pleats neamd: 13 goudgoune rinte oan "die van Aebinga" en 1 gg. jierliks oan de tsjerkfâden "van de kerckhoffs gracht aen de huysstede".

Oldehuys lei dus súd fan de tsjerke, in sitwaesje, dy't wy op gâns doarpen sa fine. De lannen waerden foar in great part oant 1600 ta troch ien en deselde hierder brûkt. Kenlik is der tusken 1500 en 1530 troch de eigener in nije huzing by boud. Yn tsjinstelling mei de bisteande huzing krike dy de namme fan Nyehuys.

Nyehuys yn de 16e ieu

Aucke van Unya en Ansck hiene seis bern. De âldste, Keympe, waerd geastlike: hy wie pastoar to Bears (1529 en 1539) en letter prebendarius to Wurdum (1543). Hy stoar yn 1560.

Juw, de twadde soan, kaem op heite stins to Wurdum, de Unya stins.

Tierck, de tredde soan, sette him to Bears nei wenjen. Faeks hat hy to Bears boud. Dat is dan foar 1529 bard, hwant doe bistie Nyehuys al. Yn it Register fan de Swannemerken (1529) leze wy:

"Jouw Oenya gheeft an van wegen Tiarck syn broeder, dat denselven synen broeder toecompt ter cause van syn state te Beers, geheeten Nyehuys, te houden ende jagen de zwanen hem houdende binnen het dorp Beers, scheydende aen de westersyde aen Fonser sloet ende aen Jorwerts kerckhoff; op de suyderyde tot aen der patroens landen van Weydum ende over de wateringe geheeten Wieldsterga erme (by Wielster syl) ende de noerderyde tot over die wateringe van Tsongher (= in sleat by de Jellumer tsjerke) ende heeft gheen brieven, dan allegeert possessie van soelange dat geen memorie ter contratie en is".

Neffens it Stamboek troude Tyerck Auckess. Unya mei syn tsjinstfaem, Wlck Buwesdr. Yn in oantekening dielt it Stamboek mei, dat "hunne kinderen, die alsmede onadellijken getrouwde hebben niet onder de Edelen geteld (zijn) geworden, en hebben dat ook niet begeerd". Hjir hat it Stamboek gelyk aan, hwant de bern fan Tierck en Wlck binne mei boeren (eigenerfd) en boargers trouwd. Foar it Stamboek in reden om se net fierder op to nimmen.

Tierck moat to Bears in rëstich libben laet hawwe. It Benefisiaelboek neamt him dêr as neistlizzer: Thiarck Wnya, "dat Heerscap toe Beers" (1543).

De godstsjinstige en politike skelen fan syn tiid skynt er him net yn bijown to hawwen. Ien kear founen wy him neamd yn in proses: yn 1551 mei hear

Hotthye Fons, de pastoar fan Jorwert. Guon fan syn stân koene dat wol oars; in saek foar it Hof to Ljouwert to hawwen, like wol by it Fryske folksaerd to hearren: in stik Fryske folklore. Ek yn it earste resesboek fan Baerderadiel komt er komselden foar. Foar 1567 moat er stoarn wêze. Doe hie Wlck, de widdou, in proses foar 't Hof mei har skoansoan, mr. Joucke Grienwinge (= Grawinge), advokaet to Ljouwert.

Tierck en Wlck lieten sawn bern nei. Dat makke, dat it erfskip yn sawnnen gie. Gjin wunder mei agrarysk bisit, dat bipaelde dielen lang yn 'e mande bleauwen. De helte fan Sinnema sate yn de Rypein to Peinjum waerd pas yn 1613 troch de bern en bernsbern forkoft.

Jochem, de âldste, troude mei Tryn Epesdr. Adema. Hja wennen yn 1584 to Weidum en letter to Bears. Jochem stoar 28 maert 1614 en Tryn folge him op 16 febr. 1618. Beide waerden yn de tsjerke to Bears bigroeven.

Aucke, de twadde soan, troude mei Auck Hobbesdr., de widdou fan Jelle Hiddess., boer op Wybranda to Easterlittens. Ek Aucke buorke dêr letter.

Lolck, in dochter, troude mei Hessel Riuerdtss., fan Easterlittens. Hessel's foarafers hiene ek op Wybranda wenne, sadat syn bern de skaeinamme Wibranda oannamen. In oersjoch fan dy Wibranda's en ek fan dizze Unia-staek giet hirby.

Hessel Riuerdtss. (Wibranda) en Lolck Tiercksdr. Unya

It hat der in bulte fan, dat Hessel en Lolck nei heite dea op Nyehuys kommen binne to wenjen. Yn 1579 wennen se dêr alteast. Mar ek harren sweager, mr. Joucke van Grawinge, wenne dêr (1584). Hessel en Lolck koften fan de oare erfgenamten fan Tierck en Wlck de oanparten yn Nyehuys en yn 1584 forkoften se de hiele "Groote Nijue huystera zaete" aan de beide susters Bauck en Ida van Buygers.

Bauck, troud mei dr. Jacobus van Bouritius, advokaet yn 't Hof fan Fryslân, koft 1/3 part en Ida, troud mei dr. Tyraerd van Tiara, ek advokaet yn 't Hof, koft 2/3 part. Bauck forkoft letter har oanpart aan har suster tsjin lan yn Rinia state to Blessum. Meidat de proklamaesjeboeken fan Baerderadiel út de jierren 1605 oant 1637 wei wurden binne, kin dit net fierder neigien wurde.

Tyraerd van Tiara en Ida van Buygers

Dr. Tyraerd van Tiara wie berne op 22 sept. 1560. Hy wie in soan fan dr. Johannes Tyraerdts. Tiara, advokaet to Ljouwert, en Ena Pytersdr. Heixan. Tyraerd troude earst mei Ydt (Ida) Jansdr. Buygers en nei har dea (11 april 1599) mei Eelck Pybesdr. Eminga. Hy stoar 22 okt. 1618 en is yn de tsjerke to Bears bigroeven. Neffens ds. Vigilius steane op syn stien de wapens Tijara, Buijgers en Eminga.

Tiaerd van Tiara liet de huzing opnij bouwe of gâns opknappe nei de easken fan de tiid. Ds. Vigilius seach yn 1786 oan de boerehuzing op dit sté noch in stien mei de Latynske wurden "omnia Deus" (alles fan God) en it jiertal 1616. Yn de poarte sit hjoeddedei noch in stien mei de wapens Tiara en Buygers. Dizze wapenkombinaesje docht oan in eardere tiid tinken as 1616. Ydt van Buygers stoar yn 1599. By in bouwen yn 1616 soe men de alliânsje-wapens Tiara-Eminga forwachtsje kinne.

Dat dizze wapens twaris yn 'e poarte steane docht trouwens ek frjemd oan. De wapens boppe de dûker yn 'e sydgevel sille dêr wol net altiten sitten hawwe. It soe my gjin nijs dwaen, dat dizze wapens ienris boppe de foardoar fan de state stien hawwe.

Dr. Tiaerdt van Tiara wie in pakesizzer fan Tiaerdt Hanckess. en Lisck Dueckesdr., dy't to Easterein op Eninga state wennen. Tiaerdt Hanckess. wurdت yn 1533 neamd as offurdige fan Hinnaerde radiel foar de "eygenerffden".

Wie dizze Tiaerdt Hanckess. de heit fan Petrus Tiara, de bikende professor te Douai, dy't letter medicus to Frjentsjer wie? Neffens de tiid kin it sa-hwat, hwant Tiaerdt wenne al foar 1529 to Easterein, mar yn it Register van den Aanbreng (1511) wurdت er dêrre net neamnd. Syn skoanmem, Thet Doeckes, wenne doe noch op Eninga. Dat slút fansels net út, dat Tiaerdt en Lisck by har yn wennen. Tiaerdt stoar 8 aug. 1558 en syn vrou 13 july 1555.

De Tiara's binne roomsk bleaun. Dat makke it foar har fansels yn in doarp as Bears net maklik. Oft dit ek spanning tusken it "heerschap" oan 'e iene kant en de tsjerke en syn ledien oan de oare kant jown hat, hawwe wy net foun.

Nei de dea fan dr. Tiaerdt kaem Nyehuys aan syn dochter Ena van Tiara.

Dr. Horatius van Meynsma en Ena van Tiara

Ena van Tiara troude earst mei har neef Gysbert(us) Jacobuss. Bouritius, dy't lyk as syn heit advokaet yn it Hof fan Fryslân wie. Dr. Gysbertus stoar goed 40 jier ald op 30 jan. 1618. Hja hiene twa bern, Johannes en Jetscke. Jetscke troude mei Andreas Huybertuss. Cathuis.

Nei de dea fan Gysbertus van Bouritius troude Ena mei dr. Hoyte (Horatius) Gabbess. Meynsma, advokaet to Ljouwert. Hja hawwe in lytse 30 jier Nyehuys state yn eigendom hawn; se wennen der net altiten. Yn 1640 forhierden se it slot oan dr. Gatse van Boelens. Dr. Horatius wie neffens it stim-kohier fan 1640 "papist", lyk as de Tiara's en de Buygers.

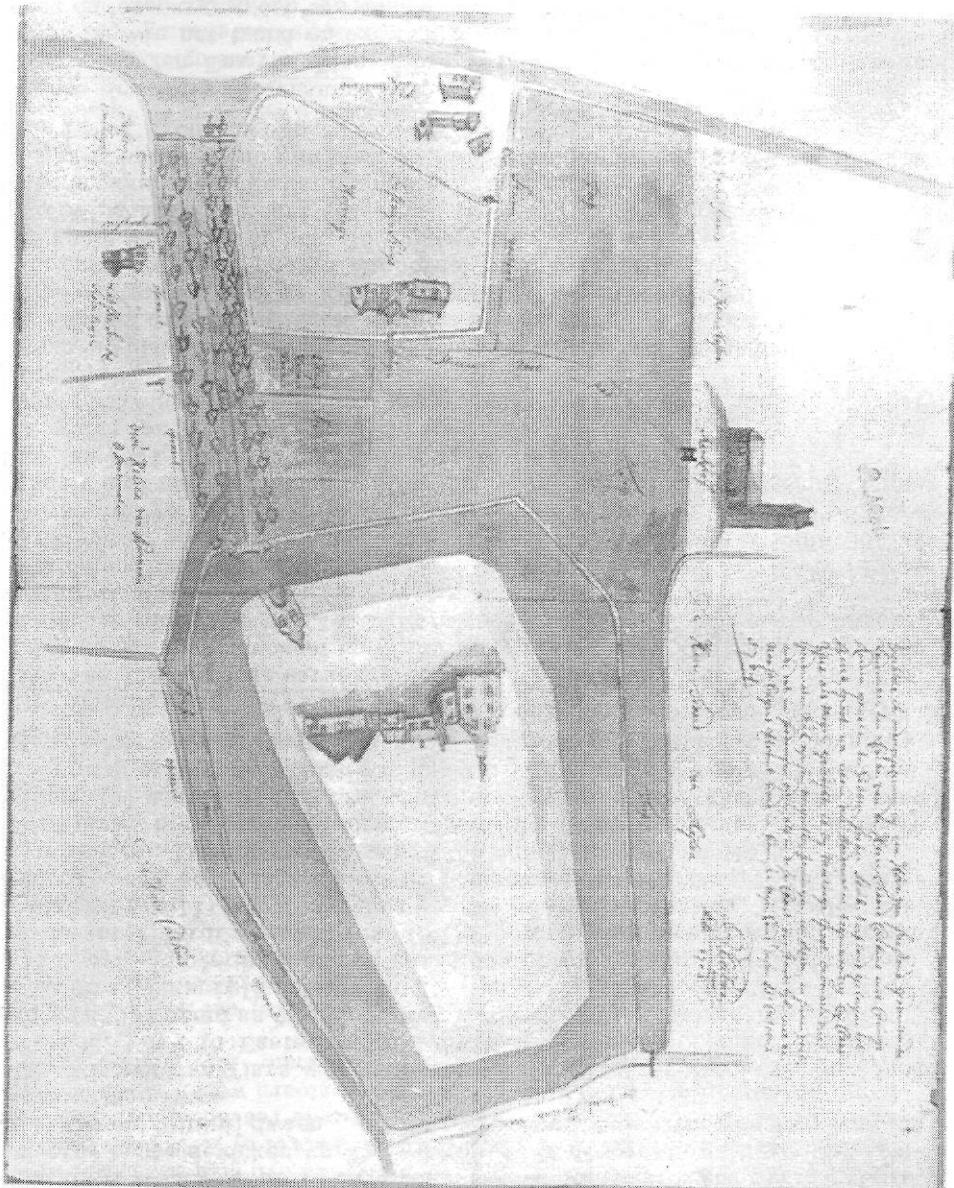
Horatius van Meynsma stoar 26 aug. 1646 (56 jier ald) en Ena van Tiara 28 sept. 1657 (68 jier ald). Hja waerden yn de grêfkelder fan de Bearser tsjerke byset.

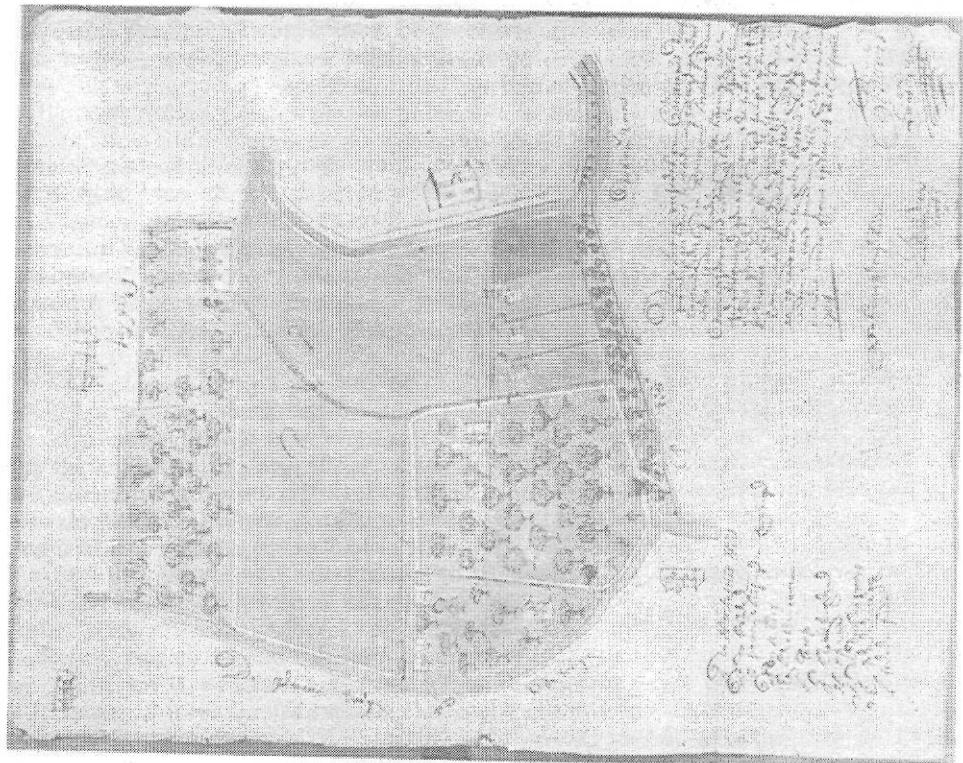
Harren âldste dochter, Ida van Meynsma, troude mei Inte (Ignatius) Saeckless. Kingma en hat op Kingma state to Sweins wenne. It hat der in soart fan, dat hja oer gien is nei de Herf. tsjerke. Se makke de tsjerke fan Sweins in greate sulveren beker foar 't Nachtmiel en in mesken kroan ta. Se forstoar yn de nacht fan 29 op 30 nov. 1671 en waerd "tuschen den 5 ende 6 december 1671 des nachts tot Beers ter aerde bestelt". Soks barde dan faken by it ljocht fan flambouwen en dat kaem mear foar.

Ignatius en Ida hiene gjin bern en Ida hie as har erfgenamten oanwiisd har suster Bauck (troud mei Johan Murray) en har broer Gabbe.

Gabbe Horatiuss. Meynsma

Nei de dea fan Ena van Tiara bleau har soan Gabbe allinnich yn Bears to wenjen. Hy wie net troud en hat lange jierren to Bears húshalden, trou bi-wosken en forsoarge troch syn húshaldster Hiltie Hendrix Hopmerck. Yn 1674 oardiele hy it nedich om oarder op saken to stellen, hwant hoewol't er "gesont van lichaem" wie en syn "verstandt, memorie en vijf sinnen" noch goed brûke koe, wist er dat er dizze wrâld net forlitte moast sùnder earst fan syn "tijdelijke goederen gedisponeert te hebben".

kaerten út it prosesdossier fan 1704.

As iennichste erfgenamt bineamde er syn suster Bauck van Meynsma, doe widdou fan Johan Murray, yn syn libben "majeur en capitain van een regiment en compagnie soldaten". By forstjerren foelen har bern of bernsbern yn har rjochten. Fierders kriegen de "gemeene armen" (net de diakonij fan de Herfoarme tsjerke) 50 car. goune en syn húsháldster Hiltie Hendrix Hopmerck "een eerlijck rouwkleed en heujck" en foar har "trouwe diensten" jierliks 50 car. goune. Ek woe er, dat se "haer leven langh in een kamer binnen mijn poort ende gracht hier tot Beers sall blijven wonen ende op mijn huijsinge toe sien". Sa waerd de 9de des. 1674 op "Nieuhuijs Meijnsma State" bisletten.

Noch seis kear waerd letter it testamint oanfold en forbettere, de lèste kear op 11 sept. 1688. Hy skynt sterk fan ynháld west to hawwen, hwant tige ald stoar er op 24 april 1697.

Hector Murray en Edzarda van Alama

Bauck Horatiusdr. Meynsma troude mei Johan Murray, in Skotsk ealman, dy't yn it Staetske leger sersjant-majoar en kaptein fan in kompanjy fuotfolk wie. Hy stoar 19 nov. 1666 en syn vrou 6 maert 1674. Beide binne yn 'e kelder to Bears byset. Oft sy to Bears wenne hawwe, leau ik net. Wol harren soan Hector Murray, dy't troude mei Edzarda (Aleida) van Alama. Tominsten fan 1687 of wurde der bern fan harren to Bears doopt: Eene Beatrix op 9 maert 1688, Fredericus op 3 maert 1690 en Catharina op 25 des. 1692.

De lèste jierren

Neffens it testamint fan Gabbe van Meynsma moast syn bisit forerve op de bern fan Bauck van Meynsma. In boedelskieding hawwe wy net foun, mar yn 1704 wie Tjaert Cathius (net Cathuis, sa as it Stamboek seit) de eigener. Hy wie nei alle gedachten ek roomsk en mei dizze eftergroun moatte wy faeks it proses sjen, dat er oanspande tsjin de Bearser dûmny út dy dagen, Christianus Brink. S. J. van der Molen hat der yn de Ljouwerter Krante fan 10 april 1952 wijdweidich oer skreaun, sadat wy híj koart oer wêze kinne.

Dûmny hie paed nei de tsjerke oer de terp fan it Slot. It wie in lykpaed, sadwaende wie it ek fluorre. Nou hie Dûmny der ek dong oer kroadzje litten en dat gong jr. Tjaert to fier. It hiele doarp rekke fordielde yn twa partijen, de iene hâldde it mei ds. Brink en de oare mei de slotheare. Hwat krekt de skieding fan de geasten biyfloede, is slim to efterheljen, mar it tsjerklike libben sil der in danige knoei troch krike hawwe. Miskien spile ek by de slot-heare it gefoel, dat syn macht lytser waerd, híj yn mei. Nou, der wie wol hwat fan oan. It slot sels moat to'n ein west hawwe en stie yn 1711 leech. Yn 1715 fine wy as biwenner jr. Pieter Ernst van Harinxma thoe Sloten, kaptein yn 't leger. Yn 1718 en 1719 Bocke van Ockinga.

Doe stoar Tjaard Cathius op 20 nov. 1719, 71 jier ald; syn widdou Charlotte Catharina Murray (dochter van Johan en Bauck van Meynsma) folge him op 5 febr. 1721, 65 jier ald.

It slot kaem doe oan harren soan Johan Gysbert Cathius. Biwenner wie yn 1725 de sekretaris fan Baerderadiel, dr. Johan Willem Petraeus. Yn 1728 kaem it Slot en de lannen op buorden. De by it slot hearrende pleats waerd gâns lytser, omdat guon minsken der stikken lân út kosten. Dr. Petraeus kost de "huysinge, schuur, huysmannewoning, hieming, hovinge, cingel en poort

met een stuk terplant, groot naa naam en faam drie pondematen, waarover is de opreed, gerechtight tot een swanejacht en een gehele stem". De bocrewent wie biswierre mei hier fan Hessel Rienks (in  fstmeling fan Hessel Riuerdts Wibranda) en dy hierder hie as br ker fan it l n it rjocht fan reed "aan de noordkant van 't begin van de poort tot aan de Fonser tille". De gr ven yn de tsjerke fan Bears waerden net mei forkoft.

De forkeaping krike lykwols syn bislach net. Junius Murray to Surich frege niaerkeap, om't er aan de forkeaper bisibbe wie. Hans Willem van Aylva, de grytman oer Baerderadiel, frege itselde as neistlizzer. En hy woun dit toulken. Op 23 april 1729 joech Petraeus tastimming om it Slot oan Van Aylva oer to dragen. Dizze Hans Willem stoar yn des. 1733 to Ljouwert; hy wie net trouw en nei syn dea kaem it slot oan syn broer Hobbe Esa us van Aylva. Hans Willem en Hobbe Easius hawwe beide net to Bears wenne. Al yn 1723 wennen dr. Johan Willem Petraeus en syn vrou, Christina van den Heuvel d rre.

Neffens oantekeningen yn it stedsarchyf fan Ljouwert waerd harren houlik yn Ljouwert proklamearre en giene hja 25 sept. 1718 mei attestaesje nei Easterwierrum om d rre to trouwen; om't it trouregister fan Easterwierrum der net mear is, is de bifestiging fan it trouwen net mear nei to gean. Dat hja to Easterwierrum trouwen hie syn reden. D r wennen de  lden fan Johan Willem (t. w. dr. Petrus Henricus en Gratiana Florentia van Loo) op Gerbada state.

Johan Willem Petraeus wie + 1693 berne, Christina van den Heuvel wie 27 aug. 1697 to Ljouwert doopt; sy wie in dochter fan dr. Johannes van den Heuvel, advokaet, dy't yn 1689  t Leiden wei nei Ljouwert kaem.

Johan Willem en Christina hawwe goed 10 jier to Bears wenne. Wy hawwe de folgjende bern fan har foun:

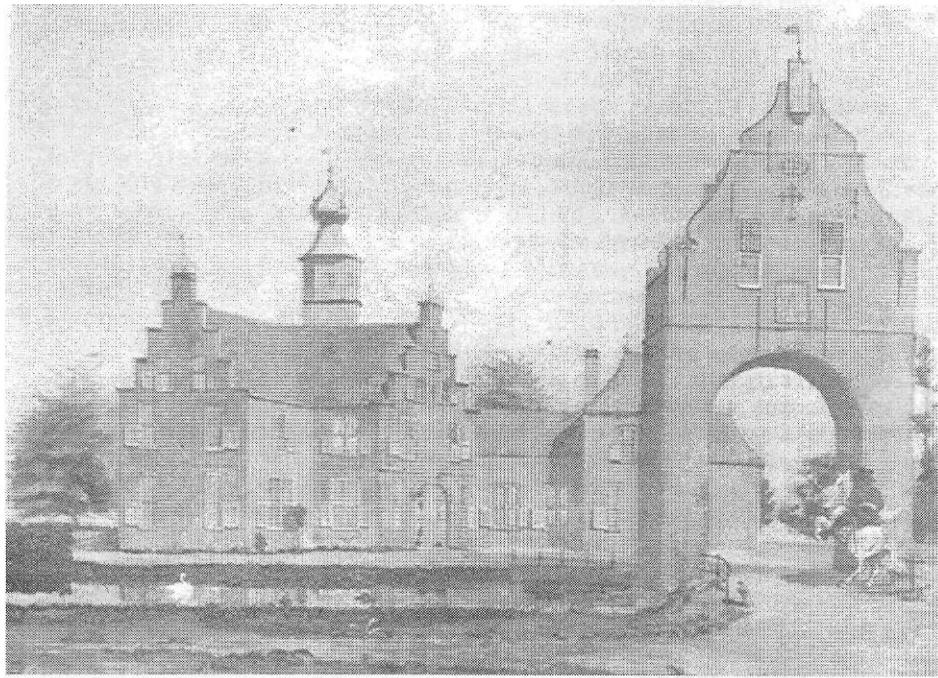
Gratiana Florentia, doopt to Ljouwert op 20 aug. 1719,
Johannes Anthonijus, doopt to Ljouwert op 4 des. 1720,
Petrus Henricus, doopt to Bears op 5 sept. 1723,
Gesina, doopt to Bears op 21 maeije 1725,
Maria Rosa, doopt to Bears op 9 okt. 1729 en
Jacobus Albertus, doopt to Bears op 15 juny 1733.
Johan Willem is koart foar 28 febr. 1733 stoarn; syn widdou bleau op it slot to Bears, faeks oant har dea.

De l ste jierren fan it bisteant hat it slot ek biwenne west troch Johannes Anthonius Petraeus, 1743 trouw mei Irena Oldersma. Hja lieten to Bears dope: Margaretha Petronella (22 maeije 1746), Gerardus Antonius (21 jan. 1748) en Johan Willem (21 nov. 1749; stoarn yn april 1751).

Fierders troude Gesina Petraeus (de dochter fan Johan Willem) op 15 maert 1750 to Bears mei Galenus Oldersma, "faandrik".

En mei dizze minsken rint de skiednis fan de state Nyehuys nei de ein. Foar it opknappen fan sa'n g ns underh ld freegjend gebou wiene der gjin minsken mear. Oan alle kanten sjocht men yn dy tiid dat forskynsel. De ynfloed en it oantal fan de eallju rint hurd tobek en de nije boppelaech is finansieel sa sterke net.

Yn 1756 foelen Ald Oenema state to Wurdum, Great Juckema to Stiens en Nyehuys to Bears yn slopershannen. De re elkohieren neame yn dat jier juf. Petraeus noch as biwenster fan it slot to Bears. It jier d rop is der sprake

Rekonstruksje troch M. F. van Peski (1889-1916) fan it slot to Bears yn 'e 18e ieu. Gouache yn Frysk Museum, ynv. nú. 1949-173.

fan in pleats en lân en de nije biwenner is C.A. Braak. Allinnich de poarte is net ðebrutsen en mei bihelp fan in pear restauraesjes hat dy it oant hjoeddedei úthâlden. Hwant ek de boerepleats, dy't op it hoarnleger fan Nyehuys boud waerd, is al wer ðebrutsen. Swierstra skriwt dat dit yn de tachtiger jierren fan de foarige ieu bard wêze moat.

En sa jowe de ald poarte, restanten fan de grêften en hwat alde beammen it sté oan hwer't ienris it slot Nyehuys stie.

D. J. van der MEER.

DE UNIA'S TO BEARS

I. Aucke Keympess. Unia, hearskip to Wurdum op Unia stins, stoarn tusken 1500 en 1502; troude mei Ansck Tyercksdr. Juwinga van Walta, stoarn nei 1534.

Bern:

Tierck (folget) en oaren.

II. Tierck Auckess. Unia, hearskip to Bears op Nyehuys, stoarn foar 1567; troude mei Wlck Buwesdr., stoarn nei 1567.

Bern:

Aucke (folget IIIa).

Juw (wenne yn 1584 to Bears, yn 1601 op Jildersma to Britswert en yn 1613 to Tytsjerk; troude mei Wyts Hedsdr. Eysma).

Jochem (folget IIIb).

Lolck (stoarn 3 maert 1600; troude mei Hessel Riuerttss. Wybranda; sjoch oersjoch Wibranda).

Frouck (troude mei Lolcke Hiddess.; sjoch ek oersjoch Wibranda).

Teth (troude mei Juw Saeckless. en wenne yn 1579 to Jellum en yn 1584 to Bolswert).

Ansck (troude 18 nov. 1558 mei mr. Joucke Grawinge, advokaet to Ljouwert; bern: Tierck, yn 1594 to Amsterdam; ek: Edzard en Evertie?).

IIIa. Aucke Tierckss. Unia waerd yn 1580 boarger fan Bolswert. Hy troude mei Auck Hobbesdr., widdou fan Jelle Hiddess. op Wibranda state to Easterlittens. Hy troude by har yn en komt yn 1584 to Easterlittens foar.

Bern:

Jelle (stoarn ± 1630; boer op Dycxhorne sate op 'e Ryp; troude mei Siuw Inthe-Heresdr. Soan: Aucke, doopt 13 maeije 1610 op 'e Ryp).

Wlck (troude mei Ighe Meyess. Algera, apotheker to Bolswert).

Namck (troude mei Jan Gerbenss. to Easterlittens).

IIIb. Jochem Tierckss. Unia stoar 28 maert 1614 en waerd yn 'e tsjerke fan Bears bigroeven. Hy wenne yn 1584 to Weidum, yn 1589 to Baerd en yn 1613 to Bears. Syn vrou. Tryn Epesdr. Adema, stoar 16 febr. 1618.

Bern:

Epe (stoarn 16 maeije 1618 en to Bears bierdige; nei alle gedachten net trouw west).

Syeurd (wenne to Britsum en stoar dêrre foar 10 juny 1619; widdou: Id Feyckesdr.; bern: Tryncke en Syeurdt).

Jan (troude mei Aeff Dircksdr., widdou fan Feycke Hantkess. to Bears; Jan wenne to Bears op 'e tsjerkepleats; hy stoar 26 april 1621 en syn vrou 25 sept. 1623; bern: Syts, berne ± 1598, en Feyck).

Keympe (stoarn 18 okt. 1642 en bigroeven to Bears; troude 1. Trincke Pietersdr. Grongs, stoarn 12 okt. 1611, en 2. Saepcke Sickesdr. Ruynia, stoarn 18 okt. 1642, 42 jier âld. Op 1 aug. 1627 stiene Keympe en Saepck to Marsum onder de geboadens).

Dat Keympe en Jan broers wiene fan Syeurd lied ik ðf ðt it feit, dat se yn 1618 fad waerden oer de bern fan Syeurd (Ljouwerteradiel M 13, side 119).

WIBRANDA

I. Riuerd Lieuwess. (op Wibranda sate?) to Wammert onder Easterlittens (1543) wie nei alle wierskyn in soan fan Lieuwe Auckess. op Foppinga to Easterlittens.

Bern:

Lieuwe (to Easterlittens yn 1564 en to Itens yn 1588).

Haye.

Claes.

Syuerdt.

Houck (folget IIa).

Hessel (folget IIb).

IIa. Houck Riuerdtsdr. troude mei Hidde Lolckess. Hja wennen yn 1554 to Easterlittens en Houck yn 1589 as widdou to Harns.

Bern:

Lolcke (troude mei Frouck Tiercksdr. Unia; hja wennen yn 1579 to Jellum, yn 1583 to Weidum en yn 1590 to Easterlittens; bern: Tyerck Lolckess. (yn 1613 yn Hollân), Hidde Lolckess. (to Easterlittens) en Wlck Lolckesdr.).

Jelle (troude mei Auck Hobbesdr.; hja wennen op Wibranda sate to Easterlittens; nei Jelles dea troude Auck mei Aucke Tierckss. Unia; bern fan Jelle en Auck: Hessel Jelless. Ansta (to Easterlittens; troude Jeeslick Fopma), Hobbe Jelless. Fopma (apotheeker to Frjentsjer; troude mei Reinu Dirxdr.) en Jelck Jellesdr. (troude mei IJsbrandt Semss.; hja wennen op Wibranda sate to Easterlittens).

IIb. Hessel Riuerdts. (Wibranda), stoarn 6 juny 1621, troude mei Lolck Tiercksdr. Unia, dy't 3 maert 1600 stoar. Hja wennen op Nyehuys to Bears en lizze yn de tsjerke to Bears bigroeven.

Bern:

Ruierd Hesselss. Wibranda, stoarn 10 juny 1621; troude mei Jins Scheltesdr., stoarn 18 febr. 1623, 44 jier âld.

Keympe Hesselss. Neamde him Wnya. Hy wie kastelein to Weidum. Hy troude twa kear. Earst mei Tryn Andriesdr. (hwerby in soan: Hessel) en letter mei Tryncke Jacobsdr. Nei de dea fan Tryn Andriesdr. waerd de ynboel biskreun (31 maei 1625; Baerd. diel N 4, side 45) en nei de dea fan Tryncke Jacobsdr. wer (op 19 sept. 1638; Baerd. diel N 5, folio 195^V).

Tyerck Hesselss. Wibranda, troude mei Antie Dije-Hettesdr. Domna; hja wennen op Domna sate. Tyerck wie ek ûntfanger fan Weidum. Bern: Lolck (berne ± 1621), Tietscke (berne ± 1624) en Gerlandt (berne ± 1627).

Jelle Hesselss. Wibranda, troude earst mei Rienck Jenckesdr. (stoarn 13 july 1611) en letter mei Antie Claesdr. Elgera (hwannear't se forstoarn is, is op de grêfstien net ynfold), dochter fan Claes Wpkess. Cissema (= Siccama?) en Thietscke Tyercxdr., dy't op Clein Mollema sate to Lytsewierrum wennen (sjoch ek it artikel oer de Siccama's yn dit jierboekje). Bern fan Jelle: Lolck Jellesdr. Wibranda, dy't troude mei Doytse Hessels, boer to Jellum (1636). Jelle wie boer to Jellum en hat in skoft meirjochter fan Baerderadiel west. Doe't er yn dy funksje yn 1625 in akte underskreau, kaem der 43 by to stean; forfêt syn aldens; hy soe dus ± 1582 berne wêze.

De Wibranda's binne nei 1640 in hiel skoft to Bears út 'e nominaesje. Hwer't hja tahâdden, haw ik net fine kind. Yn maert 1690 wurdt in "Rient Hesses, huisman tot Beers" dêrre lidmaet fan 'e tsjerke. It doopregister neamt him Rienck Hessels. Hy lit trije bern dope: Hessel (op 17 july 1681), Tryntie (op 26 maei 1686) en Thomas (op 8 jan. 1688). Hessel Rienks troude yn 1716 to Bears mei Berber Douwes. Hy wurdt dan Hessel Rienks Wibranda neamd. Wis ien út it alde laech, mar hoe't er aan Hessel Riuerdts. Wibranda bisibbe wie, wit ik net. Wol, dat er yn 1728 op Nyehuys wenne, it wenplak fan syn foarfaers.

By it opstellen fan dit oersjoch hat de hear A. de Vries to Ljouwert my tige stipe. Dêrfoar myn tank!

Beintema von Peima

Aus Friesland stammende Familie, die nach Angaben von 1697 mit mehreren friesischen Häuptlingsfamilien verschwägert war. — Reichsfreiherrnstand Wien 3. Sept. 1697 für Johann Ignaz Worp Beintema und seinen Bruder Dominik. Da kein Diplom gelöst wurde, bezweifelten die Behörden die Gültigkeit des Freiherrntitels. Der Ehemann einer Nachkommin der Familie, Josef Holzer, wählte sich anlässlich seiner Erhebung in den Ritterstand 1871 das an den Familiennamen Beintema anklingende Prädikat „Peinthemar“. Vgl. den Familienartikel Holzer von Peinthemar.

Johann Ignaz Worp Freiherr Beintema von Peima, * Dokkum, Friesland, heute Niederlande ... (um 1666), † Wien 1. 6. 1723, Dr. med., bedeutender Arzt, kais. Rat und Leibarzt, Verfasser von Fachschriften; ♂ I. Wien (St. Stefan) 6. 10. 1707 Maria Anna verw. (Stephan, Bankier in Wien) Pestalozzi, geb. von Florquin, * ... (um 1654), † Wien 9. 4. 1720; ♂ II. Wien (St. Stefan) 27. 8. 1720 Maria Cordula angeblich verw. von Orelli, geb. Holler von Doblhoff, * Innsbruck (St. Jakob) 25. 8. 1698, † Wien 11. 4. 1768 (E: Franz H. v. D., Dr. med., kais. Rat u. Leibarzt, Univ.-Prof. Innsbruck; Maria Katharina Mayr); wiederverm. Wien (St. Stefan) 2. 4. 1725 Johann Christoph Freiherr von Bartenstein, * Straßburg (St. Thomas) 23. 10. 1690, † Wien 6. 8. 1767, kais. geh. Staatssekretär.

Kinder:

1. Franz Wilhelm Rudolf Johann Nepomuk Leopold, * Wien 1. 6. 1722, † Wien 3. 5. 1723.
2. Maria Katharina Barbara Margaretha, * Wien (St. Stefan) 13. 7. 1723, † Wien 9. 5. 1806; ♂ Wien (St. Stefan) 27. 11. 1738 Georg Christian von Knorr, * Öttingen 14. 3. 1691, † Wien 22. 1. 1762, Reichshofrat.

(Bearbeitet von Philipp Georg Graf Gudenus)

Beintema von Peima

Bovenstaand artikel, overgedrukt uit "Oesterreichisches Familienarchiv", Band 3 (Neustadt a. d. Aisch, 1969), pag. 24/25, werd onder de aandacht der redactie gebracht door Jhr. M. J. van Lennep.

UTTREKSEL UT DE GENEALOGY HERMANA FAN SUFFRIDUS PETRUS (1624)

De folseine titel fan it hjirunder to bihanneljen warkje is "Genealogia sive recensio nobilissimae familiae Hermanae, in qua praeter originem ac antiquitatem etiam gloria domi belli facinora indicantur et ab oblivioni interitu vindicantur, authore Suffrido Petro Leovardiensi J.U. Licentiato, ejusdemque facultatis in alma Coloniensium Academia professore, item verissimo ad Apostolos Canonico nec non Frisiae Dominii Historiographo. Franekeræ, Excudebat Fredericus Heynsius Typographus, in Academia Franekerana, 1624". Ds. J.J Kalma úntdiek it yn 'e bibileek fan it Friesch Geenootschap (nou birèstend yn 'e Provinciale Bibliotheek) en stelde ús in fotografyske reproduksje biskikker.

It boekje wurdt oanhelle yn it Stamboek van den Frieschen Adel, I, 199, en II, 134; gjin wunder, hwant doe wie it eigendom fan ien fan 'e auteurs, mr. A. van Halmael jr. Tofoaren hie it oan Herman Cannegieter en J. W. de Crane heard en neffens in oantekening fan Herbell, dy't der ek it hanskript fan E. M. van Burmania yn úntdiek, wie it wierskynlik it eksemplaer dat oan Hessel van Hermana, de lèste fan it skaei, heard hie, dy't jit yn it jier fan forskinen (1624) forstoar. Dit forskinen barde dos lang nei de dea fan Suffridus (+ 1597) en bihalven dy syn geskrift mei opdracht oan de bruorren Hubertus (= Ubbo), Johannes en Hesselus ab Hermana bifettet it boekje in oanfolling - ófsletten op 12 maert 1624 - oer de jongste generaesjes fan Hesselus ab Ostheim, aertssinker fan it hartochdom Henneberg, sibbe en freon fan it skaei Hermana, sa't er himsels neamt (fan dy sibskip hawwe wy neat fine kinnen; syn mem wie in Martena). It slút mei in "Delineatio familiae Hermanae", in tabel dér't yn forienige binne in genealogy fan de generaesjes XLIII en folgjende, en in kertiersteat fan de jongste generaesje.

Suffridus falt yn syn boekje ridlik gau mei de doar yn 'e hûs: De Hermana's binne út it skaei fan Friso; har wapen wiist ek op in tige heech komf. Hy bihannelet lykwols fan dit âlde skaei mar inkeld generaesjes mei greate tuskenromten, om't er fan de oaren neat foun hat as de nammen, dy't hy der dan as forbiningstriëdden tusken frisselet. Dat er mear histoarikus is as ge-nealooch, lit er merkbite yn syn bihanneling fan Verritus, dér't er birjochten oer jowt fan Tacitus, Cappidus fan Starum, Henricus Panthaleo, Albertus Crantzius en Andreas Althamerus. Foaral tsjin Crantzius polemisearret er forheftich, om't dy Verritus en Malorix Kauchen neamt, út haet tsjin de Friezen, seit Suffridus. Fierders jowt Suffridus (bihalven in skôging oer de reden dat Ubbo, gen. XXII, oan de Kristenforfolging úntkaem) net folle mear as hwat wy hjirunder gearfetsje, oan Vibrandus (gen. XLIV) ta; it lettere is der fan Ostheim aan tafoege.

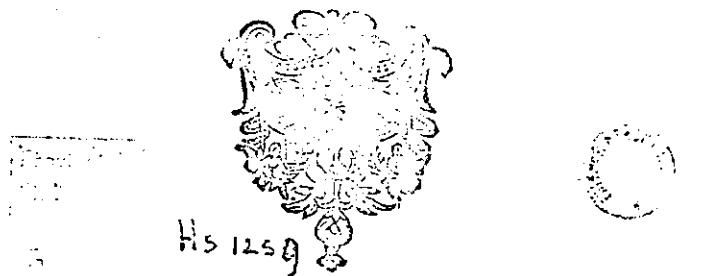
As foarbyld fan ûnkrityske genealogy fan in forneamd skiedskriuwer jowe wy nou sùnder kommentaar in úttreksel fan it boekje, opset yn de hjoeddedei gongbere foarm. Inkeld yn hanskript foarkommende oanfollingen fan forskate hadden jowe wy yn noaten. Dérnei litte wy ek de kertiersteat folgje.

J. VISSER.

GENEALOGIA
SIVE
Recensio nobilissima familie
HERMANÆ.
in qua præter originem ac antiquitatem,
etiam gloria domi bellique facinora
indicantur & ab oblivionis in-
teritu vindicantur.

A U T H O R E

S V F F R I D O P E T R O ob. Coloniae
Leovardensi J. U. Licentiatu, ejusdemque facultatis in
alma Coloniensi Academia professore, item veris
fimo ad Apostolos Canonico, nec non Frisia
Dominii Historiographo, natus anno 1592.

F R A N E K E R A E,
Excudebat Fredericus Heynlius Typo-
graphus, in Academia Franckiana, 1624.

A. H. Hermanæ

F. H. 1624

- I. FRISO, stifter fan it Friezene folk.
Hie 7 soannen, ú. o.:
II. ADEL, x 1. SUOBINA; x 2. SUANA, dochter fan 'e foarst fan de Lutse Kauchen.
Ut it foarste boask:
1. UBBO, stamheit fan 'e Ubiërs, de foarfaers fan de Keulenaers.
Ut it twadde boask:
2. (neamd nei de stamheit fan SUANA): MANNUS, folget III.
III. MANNUS, tameamd HERR MANN, sette him nei wenjen to Minnertsgea, dat doe oan in earm fan 'e Noardsé lei, en stiffe dêr de haven Heer Manne porte (by Ptolemeus Manarmanin) lik. 250 f. C., joech syn namme oan syn neiteam.
IV. UBBO.
V. WYT.
VI. HAOJO.
VII. UBBO.
VIII. SIBBLO.
IX. VERRITUS (WYERDT) HERMANA, mei Malorix Camminga offurdige nei keizer Nero fanwege ûnbrakte Romeinske grounen dy't hja biset hiene, krije it Romeinske boargerrjocht, doopt fan de H. Aegistus, mocht fan de foarst Dibbalodus Segon mei syn famylje Kristen blywe en stiffe kleasters yn Fryslân mei help fan 'e keininginne fan Denemarken.
X. UBBO.
XI. VIBRANDUS.
XII. TACO.
XIII. HESSELUS.
XIV. GALO.
XV. UBBO.
XVI. TITUS, x N. N.
Ut dit boask:
1. VIBRANDUS, folget XVII.
2. TACO HERMANA, stiek under Hengistus en Horsus mei in keppel Friezen oer nei Brittanje, kaem nei de dea fan Horsus werom, naem as lieder fan 'e float diel oan in twadde tocht fan Hengistus en teach nei dy syn dea mei in part fan 'e Friezen nei in eilân yn 'e Ierske sê, dat hja Frieslant neamden nei har heitelân en dêr't hja in stêd fan deselde namme stiftten, reizge nei it heitelân werom omtrint 512 en stalde oer syn reizen in handskrift gear, dat er oan 'e Starumer bibileek tabitroude; dêrnei teach er nei Frieslant werom, dêr't syn neiteam Hermana yn Suffridus' tiid jit libbe.
XVII. VIBRANDUS HERMANA.
XVIII. BOCCO.
XIX. HESSELUS.
XX. UBBO.
XXI. TACO.
XXII. UBBO HERMANA, waerd fan keining Radbodus II sparre by dy syn Kristenfolging omtrint 749, + 769, x in dochter fan keining GUNDOBALDUS (broer fan Radbodus II).
XXIII. JOHANNES HERMANA, wierskynlik de foarste Fries mei dizze Kristlike namme, oanfieder fan it leger tsjin de Wytsingen, sneuvele Westerbierrum 779; de Friezen, pur razend oer syn dea, brochten de fijan in bloedige nederlaech ta, x N. N.
Ut dit boask:
1. UBBO HERMANA, sleat him oan by de oarlochsbinde fan Hajo Ludyman 1 febr. 780, focht yn Skotlân foar keining Achajus, sneuvele tsjin de Angelsaksen 819 en krije fan de keining in grêfmonumint.
2. VINCENTIUS, folget XXIV.

- XXIV. VINCENTIUS HERMANA, sneuvele tsjin de Goten 808.
 XXV. HESSELUS HERMANA, potestaet fan Fryslân, forsloech de Denen en Noaren 869, waerd derby slim woune, by útsundering ta potestaet foar it libben keazen, + 876.
 XXVI. TACO.
 XXVII. SUFFRIDUS.
 XXVIII. JOHANNES.
 XXIX. VIBRANDUS.
 XXX. UBBO.
 XXXI. TACO, x N. N.
 Ut dit boask:
 1. UBBO HERMANA, taneamd UBBOKE, die mei oan 'e Krâstocht 1090, ûnderskaette him by de bielegering fan Nicea, letter slim woune by in fjochterij mei de Sarasenen, wenne in skoft yn Antiochia en focht ûnder Boëmundus tsjin de Sarasenen, kaem nei de ynning fan Jeruzalem yn it heitelân werom.
 2. HESSELUS, folget XXXII.
 XXXII. HESSELUS HERMANA, teach mei Valerius ab Herema nei Jeruzalem 1119, kaem yn tsjinst by Balduinus II, waerd slim woune yn in slach tsjin de Turken 1120 en reizge nei it heitelân werom, die mei oan 'e formoedsoening fan Aedo a Gerbranda en Saskerus ab Harns 1133.
 XXXIII. UBBO.
 XXXIV. VIBRANDUS.
 XXXV. JOHANNES.
 XXXVI. TACO.
 XXXVII. HAJO.
 XXXVIII. SUFFRIDUS.
 XXXIX. GERBRANDUS.
 XL. EELCO.
 XLI. SIBRANDUS.
 XLII. JOANNES.
 XLIII. TACO AB HERMANA, x N. N.
 Ut dit boask:
 1. VIBRANDUS, folget XLIVa.
 2. TACO, folget XLIVb.
 XLIVa. VIBRANDUS AB HERMANA, oanwêzich by de frede tusken Occo de Broeck en Siccô a Sjaerda 1420, by it sluten fan it boun fan hiele Fryslân tusken Suder-sé en Wezer 1422, x GERLANT VAN OCKINGHA.
 XLV. UBBO AB HERMANA, swarde, doe't nei de algemiene reboelje yn it heitelân in formoedsoening ta stân brocht wie, mei oaren trou oan 'e hartoich fan Sassen 1505 en huldige mei oare eallju Karel V 1515, doe't de hartoich Fryslân oan Karel 6ftien hie, x AELKE VAN JUCKEMA, d.f. VERPIUS en EELCK VAN EYSINGHA.
 XLVI. UBBO AB HERMANA, + 18 okt. 1521, x WICK VAN FEITSMA, + 19 jann. 1598, d.f. HESSELUS en HIS VAN HEREMA.
 Ut dit boask:
 1. HESSELUS AB HERMANA, + 8 febr. 1561 ¹⁾.
 2. FRANCISCUS, folget XLVIIa.
 3. VINCENTIUS, folget XLVIIb.
 4. RIEMMA AB HERMANA ²⁾, x HARTMANNUS A GALAMA ³⁾.
 5. VIBRANDUS, folget XLVIIc.
 XLVIIa. FRANCISCUS AB HERMANA ⁴⁾, x BAUCK AILVA.
 Ut dit boask:
 WICK AB HERMANA ⁵⁾, x HESSELUS AB EMINGA.

XLVIIb. VINCENTIUS AB HERMANA, x MARIA A FRITTEMA.

Ut dit boask:

HIS AB HERMANA ⁶⁾, x SCHELTO A TJARDA.

XLVIIc. VIBRANDUS AB HERMANA, x HYLCK VAN ROORDA, d.f. JOHANNES (s.f. JULIUS en CATHARINA VAN HERMANA, sj. onder XLIVb) en ANNA VAN WALTA.

Ut dit boask:

1. UBBO AB HERMANA, focht lange tiid foar Filips II, kening fan Spanje, kaem letter yn it heitelân werom, bigroeven to Minnertsgea.
2. WICK VAN HERMANA, x 1. HESSELUS AB HANNIA; x 2. GEROLDUS AB HEREMA.
3. JOHANNES AB HERMANA, + 1616, x 1. VONCK VAN EMINGHA ,+16 des. 1590; x 2. ANNA VAN DECAMA.
4. Dr. HESSELUS AB HERMANA, ridder yn 'e Oarder fan Jeruzalem, * 1560, forkearde 17 jier foar stûdzje en om forskate talen to learen yn Dûtsklân, Ingelân, Frankryk, Spanje, Itaelje, Grikelân en Jeruzalem, moat (1624) troch podagra duorjend op bed lizze, hwat nammersto tragysker is om't der gjin hope mear is op ynstanhalden fan it skaei, x 8 jann. 1596 ANNA VAN LIAUCKEMA, + yn 'e kraem 22 maert 1603, sùnder bern nei to litten.

XLIVb. TACO AB HERMANA, x AELKE VAN JUCKEMA.

Ut dit boask:

CATHARINA VAN HERMANA, x JULIUS A ROORDA.

1) x ATKE RINGHE, + 1 okt. 1542, bigr. Blessum.

2) test. 10 april 1588.

3) + 1568, s.f. GALE en FOEK HOXWIER; x 2. JERONYMUS HANIA, rieds-hear.

4) + 1551.

5) + 1592.

6) wie yn 1608 widdou.

1. Ubbo, Wick, Johannes en Hesselus ab Hermana.

2/3. Vibrandus ab Hermana, x Hylck van Roorda.

4/5. Ubbo ab Hermana, x Wick van Feitsma.

6/7. Johannes a Roorda, x Anna van Walta.

8/9. Ubbo ab Hermana, x Aelke van Juckema.

10/1. Hesselus a Feitsma, x His van Herema.

12/3. Julius a Roorda, x Catharina van Hermana.

14/5. Dominicus a Walta, x Hylck van Decama.

16/7. Vibrandus ab Hermana, x Gerlant van Ockingha.

18/9. Verpius a Juckema, x Eelck van Eysingha.

20/1. Jelgerus a Feytsma, x Tied van Oenema.

22/3. Geroldus ab Herema, x Hylck van Harinxsma.

24/5. Johannes a Roorda, x Rins van Jonghema.

26/7. Taco ab Hermana, x Aelke van Juckema.

28/9. Petrus a Walta, x Bauck van Hiddingha.

30/1. Ruardus a Decama, x His van Herema.

32 = 52. Taco ab Hermana.

FAMYLJE - AONTEKENINGEN HAERDA 1526 - 1558

De hjir folgjende oantekeningen steane op de blanko efterkant fan it lèste blèd (f. 214v) fan in eksemplaer fan Hieronimus Brunswig, Dits dat hantwerck der cirurgien, Utrecht 1535 (Ned. Inc. 135), foarkommende yn'e bibileek fan de Nederl. Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst, dy't yn'e Universiteitsbibileek te Amsterdam ûnderbrocht is. De tekst waerd úntdutsen troch de hear R. Wartena, haedarchivist aan it Gemeente-archyf fan Zutphen; de transkripsje is fan mr. J. Rinzema, Ryksarchivaris yn Fryslân.

Meidat de oantekeningen bigjinne mei in berte dy't njoggen jier foar it forskinen fan it boek leit, moat alteast in part yn ien kear ynskreaun wèze, miskien oerskreaun út in oar boek. Yndied is it hânskrift moai regelmjittich oant en mei de oanteking fan 1547; wy doare lykwols net to sizzen, hokker part yn ien kear skreaun is.

As boarne fan 16de-ieuusk Frysk sille dizze oantekeningen har bilang wol hawwe. Der docht yn elts gefal bliken út, dat by dizze eallju út'e Klaeihoeke yn'e tiid fan Karel V jit suver Frysk praat en skreaun (sij it dan op in hwat nuvere wize stavere) waerd. Foar ús is de tekst lykwols ek fan bilang om syn genealogyske ynhalde as oanfolling op hwat oer dizze famylje yn it Stamboek van den Frieschen Adel stiet.

J. VISSER.

a^o xv^c ende xxvi de x deiij maii omtrent xi woeren ferre mijddeij
Item int ieer ende deiij vers(creuwe)n dae vaerd frouck feddo haerda dochter¹⁾
beren op heere hijmels faers deiij bauck sijppe heemstre wyff²⁾ is froucke
mette opte deijs der neij

a^o xv^c ende xxxii de xxi septembris op sinte matheus iound³⁾ ende vaes
op een snijoun
Item int ieer ende deiij omtrent xi woeren neij mijddeij dae vaerd iouck feddo
haerda dochter⁴⁾ beern ende vaerd opte sneijn kersne saepk douwe buer-
mannie wyff⁵⁾ is mette

a° xv^c ende xxxvi de iii februarii omtrent een wore ferre mijddeij ende
vaes op een freed

Item int ieer ende deij vers(creuwe)n omtrent een wore ferre middeij dae
vaerd beijs feddo haerda dochter 6) beern rickke ..(?) toe hantum vaerd
mette

a° xv^c ende xxxix tuisken de xxvii ende de xxviii ianuarii omtrent mydder
nacht ende vaes tuysken monnedeij ende tijdsdeij

Item int ieer ende deij vers(creuwe)n op sinte iohannes guldemondt fander
handt dae vaerd pijbe feddo haerda zoen 7) beern

a° xv^c ende xlvi de ix octobris

Item int ieer ende deij vers(creuwe)n dae trouue 8) vatthie kaminga 9) frouck
feddo haeda dochter

a° xv^c ende xlvii

Item opte xix februarii omtrent iii oeueren neij middei dae gengh vathie cam-
miga ende frouck meyenkorm breyd tzerke¹⁰⁾ ende ver opte leste snioun inde
festeliound

a° 1550 opte xi¹¹⁾ augusti ende ver opte monnedei (trochskrast: tysdeij)
ney sinte laurens

Opte deij vers(creuwen) dae genghen Jemme buvrmannie¹²⁾ Ende Jouck feddo
harda dochter meijenkorm breyd tzierke

a° 1558 opte xvi junii is fedde van haerda in goed ghesturuen¹³⁾

Oantekeningen

1) + 24 des. 1584. Stamboek I, 141, gen. IV, 1. De mem wie Saeck Gerlifs
thoe Herewey. + 19 july 1540. Ut de h'irnei folgjende bertedatums fande
oare bern folget, dat dy ek fan har binne en dat de yn Stamboek II, 88,
oant. 6 oppere understelling forfalle kin.

2) Unkrekt is dos wierskynlik, dat Sippe troud wie mei Frouck Riemersma,
lykas Stamboek I, 167, gen. IV A jowt; forl. Stamboek II, 74, oant. 4,
nr. V. Hoe great de unwissens h'ir is, docht wol blichen 107 f., oant. 6.

3) Ornaris wurdت yn sokke datearringen mei "joun" bidoeld de dei tofoaren.
As dat h'ir ek oannommen wurde moat, is it bern op freedtojoun 20 sep-
tember berne, hwant Sint-Mattheus is de 21ste en foel yn 1532 op sneon.

- 4) Stamboek I, 141, gen. IV, 2.
- 5) Saeck Werps van Ydsma, + Ljouwert 17 febr. 1570, x 1. Jemme van Herjuwsma, + 1512; x 2. Sybren Jeppes van Stenstera, test. 1521; x 3. Douwe Riencks van Burmania, + Ferwert 1551. Stamboek I, 58, gen. VII, 2; 227, gen. III, 2; 372, gen. IV; Stamboek II, 153 (Ydsma), oant. 8 a, 9.
- 6) + 22 sept. 1589, x Rienck Wytzes van Cammingha. Stamboek I, 75, gen. V, 9; 141, gen. IV, 3.
- 7) x His Siercks van Bootsma, dy't as widdou wer troude mei Jacob van Horn. Stamboek I, 42, gen. III, 1; 141, gen. IV, 4; It Beaken XXXI, 1969, 166-169, nrs. 60-62.
- 8) Dit slacht nei ðs bitinken op it tawurd of forloving. Foar de bitsjutting hjirfan sj. L.J. van Apeldoorn, Geschiedenis van het Nederlandsche huwelijksrecht, 1925, 44-46.
- 9) + 20 okt. 1576. Stamboek I, 75, gen. V, 4.
- 10) Hjirmei is súnder twivel de tsjerklike ynseiniging fan it boask bidoeld, dy't áldtiids barde de moarns nei de gearjefte, dy't as it wettige houlik gou. Of dit hjir noch it gefal wie, docht gjin bliken, mar is net wierskynlik; hwant únder tsjerklike ynfloed waerd yn'e rin fan'e Midsieuwen de ynseiniging forfoarlike nei de moarn fan de troudei en raende mei de gearjefte gear ta ien plechtichheit. Van Apeldoorn, o.w., 64 ff.
- 11) of: xii. Dan soe by de forbettering fan "tijsdey" yn "monnedei" forgotten wêze de datum to foroarjen.
- 12) + Ferwert 28 nov. 1602. Stamboek I, 58, gen. VIII, 7. De s.n. Stânfries. Neffens Stamboek II, 42, oant. 30, wie de hjir yn oant. 5 neamde Saepk syn mem.
- 13) Strykt mei Stamboek I, 141, gen. III. De beide lèste ynskriuwingen binne fan in oare hân as de foarofgeande. It hat eigenskip, dat Fedde sels de berte fan syn bern en de beide ynskriuwingen oer it boask fan syn aldste dochter skreaun hat. Hwa wie dan de twadde skriuwer, dy't yn 1558 ynielen syn tael farre lit, tsjûge it pür Hollânske "ghesturuen"? Soan Pybe wie yn 1550 noch mar 14 jier. As it de brêgeman fan 1550 wie, soe de foroaring fan tael in nijs gjirrich ljocht smite op de Frysk-nasjonale ynstelling fan de sabearre helt fan 1555. In oare opmerklike foroaring yn dizze lèste ynskriuwing is it 'van' foar de skaeinamme.

BOKMA DE BOER

Hoewel de familie Bokma de Boer nimmer vele leden heeft geteld - slechts tien mannelijke en zes vrouwelijke naamdragers bereikten de volwassenheid - heeft haar naam in Friesland een zeer bekende klank. De activiteiten van de schrijfster mevrouw Troelstra-Bokma de Boer en van de zuivelpionier Mindert Bokma de Boer hebben tot die bekendheid zeker bijgedragen, maar de cichoreifabriek was toch de hoofdoorzaak ervan.

Het gebruik van cichorei als vervangingsmiddel voor koffie nam in de Franse tijd grote vormen aan en er ontstonden in Friesland zes fabriekjes, waaronder als een der eersten (1797) dat van Gerrit Bokma aan de Dokkumerweg bij Leeuwarden. Na het overlijden van Gerrit in 1810 werd de fabriek voortgezet door zijn bedrijfsleider en schoonzoon Mindert Alberts Wijsma/Bokma/de Boer (IV), zich sedert noemende Bokma de Boer (gesanctionneerd bij vonnis Rechtbank van eersten aanleg Leeuwarden 6 juli 1819).

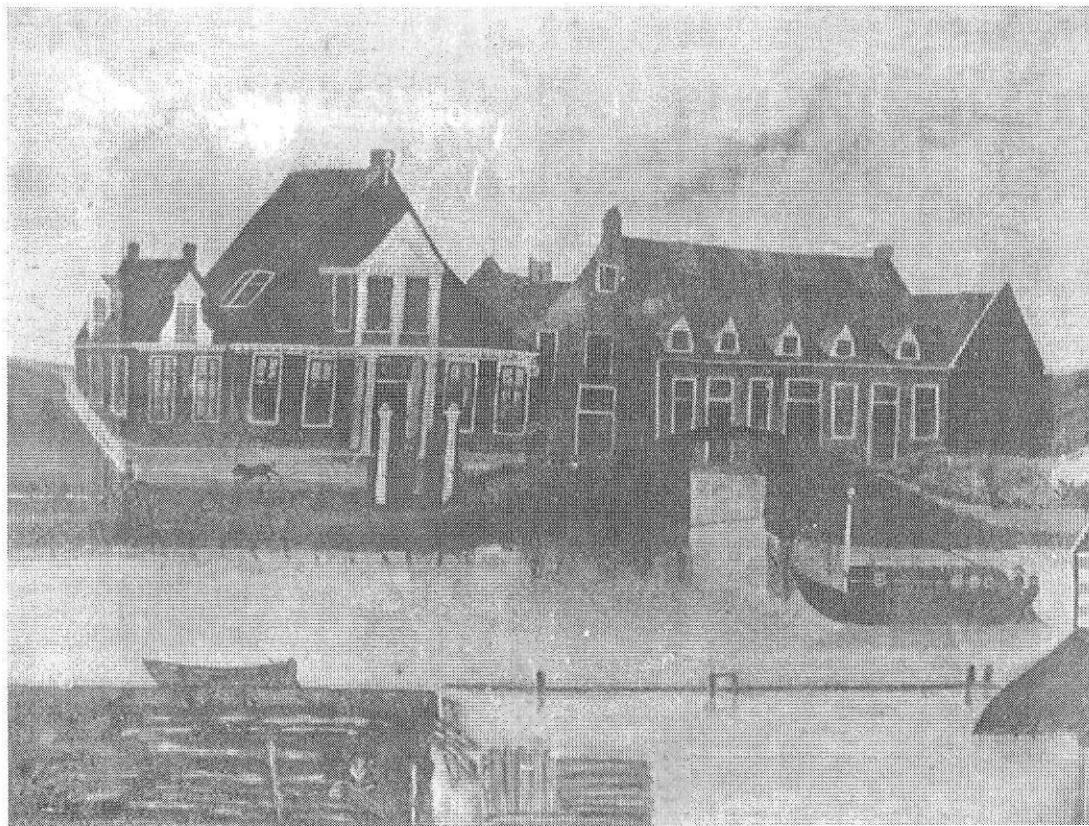
Ook na het herstel van de normale handelsbetrekkingen bleef - o.m. door export - de vraag naar cichorei toenemen, waardoor het aantal fabrieken en de productiecijfers daarvan stegen. In 1819 waren er al 65 fabrieken in Friesland met een personeelsbezetting van 248 arbeiders en 80 kinderen. De firma Bokma de Boer had in 1820 23 personen in dienst; de productie van dat jaar is niet bekend, wel die van 1848: 250.000 kg.

De fabriek bleef familieëigendom tot in 1854 de voogd van Mindert Bokma de Boer (VI) deze verkocht aan Jacob van Mesdag; de firmanaam M. A. Bokma de Boer bleef gehandhaafd. De eerste wereldoorlog veroorzaakte zulk een grote vraag naar cichorei, dat er in 1915 een nieuwe fabriek moest worden gebouwd; de omzet in het exploitatiejaar 1915/16 was 1.585.422 kg.

In 1922 werd de firma omgezet in de N.V. Cichorei- en Peekoffiefabriek M. A. Bokma de Boer. Na nog een opleving in de tweede wereldoorlog nam de omzet steeds verder af. In 1961 werden de belangen overgedragen aan de "Cichorei Laroux" te Orchies (Frankrijk) en het volgende jaar werd in deze oudste van de toen nog bestaande Nederlandse fabrieken de fabricage gestaakt. (Na 1968 wordt er in ons land in het geheel geen cichorei meer vervaardigd.)

De fabrieksgebouwen, waarin in 1967 de N.V. Vrieshuis Bokma de Boer werd gehuisvest, zijn in 1970 overgenomen door de gemeente Leeuwarden.

W. J. BOKMA de BOER.

Fabriekscomplex ± 1820, geschilderd door Gerrit Bokma de Boer (IV - 1)

Genealogie

I. ALBERT BAUKES, geb. voor 1664, boer op Feytsmasate onder Foudgum, + ald. 1717, tr. Brantgum 16 maart 1690 Reyno Pijters, geb. voor 1670, + Foudgum 1728, dr. van Pijter Jansen, boer te Brantgum.

II. BAUKE ALBERTS, ged. Foudgum 1 nov. 1693, boer op Monsmasate te Brantgum, + ald. 1750, tr. Waaxens 18 aug. 1726 Janke Sijbrens, ged. ald. 15 mei 1707, + Holwerd na 1759, dr. van Sijbren Dirks, school- en kerkdienaar en dorprechter te Waaxens, en Feikje Douwes.

III. ALBERT BAUKES (1811) DE BOER, ged. Brantgum 2 maart 1738, boer te Holwerd, 1773 te Rijperkerk, 1786-1807 te Wijns, + Leeuwarden 23 dec. 1817, tr. Holwerd 20 mei 1770 Hiltje Minderts, geb. Bergum 28 sept. 1738, + Leeuwarden 25 juni 1826, dr. van Mindert Emkes, boer te Bergum, en Leentje Martens.

Uit dit huwelijk o. m.:

1. Bauke Alberts (1805) Wijnsma, (1813) Wijnsma de Boer, geb. Holwerd 16 april 1771, 1811 koopman, 1822 arbeider, + Leeuwarden 12 mei 1835, tr. ald. 6 oct. 1805 Tjamke Oenes van der Meulen, geb. Leeuwarden 22 maart 1778, + ald. 20 maart 1846, dr. van Oene Olpherts, olieslager, en Sjoukje Harkes van der Veen.

Hieruit de (denkelijk uitgestorven) familie WIJNSMA DE BOER.

2. Mindert, volgt IV.

IV. MINDERT ALBERTS (1799) WIJNSMA, (1804) BOKMA, (1811) BOKMA DE BOER, geb. Rijperkerk 31 oct. 1773, cichoreifabrikant aan de Dokkumer Ee bij de Oude Meer onder Leeuwarden, 1818 plaatsverv. vrederechter Leeuwarden II, + Leeuwarden 29 april, begr. Lekkum 2 mei 1835, tr. 1. Leeuwarden 27 oct. 1799 Wijske Gerrits Bokma, geb. Leeuwarden 5 jan. 1783, + ald. (vroegstijdige kraam) 10 dec. 1804, dr. van Gerrit Bokkes (1779 burger van Leeuwarden, mr. timmerman, houtkoper, 1798 oprichter cichoreifabriek) en Trijntje Jans Scheltema; tr. 2. Leeuwarden 26 juli 1807 Jetske Gerrits Bokma, geb. Leeuwarden 12 mei 1779, + ald. 10, begr. Lekkum 14 oct. 1852, zuster zijner eerste echtgenote.

Uit het eerste huwelijk:

1. Gerrit Wijnsma, (1819) Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 6 maart 1801, cichoreifabrikant, + (ongeval) Leeuwarden 29 aug. 1840, begr. Lekkum.

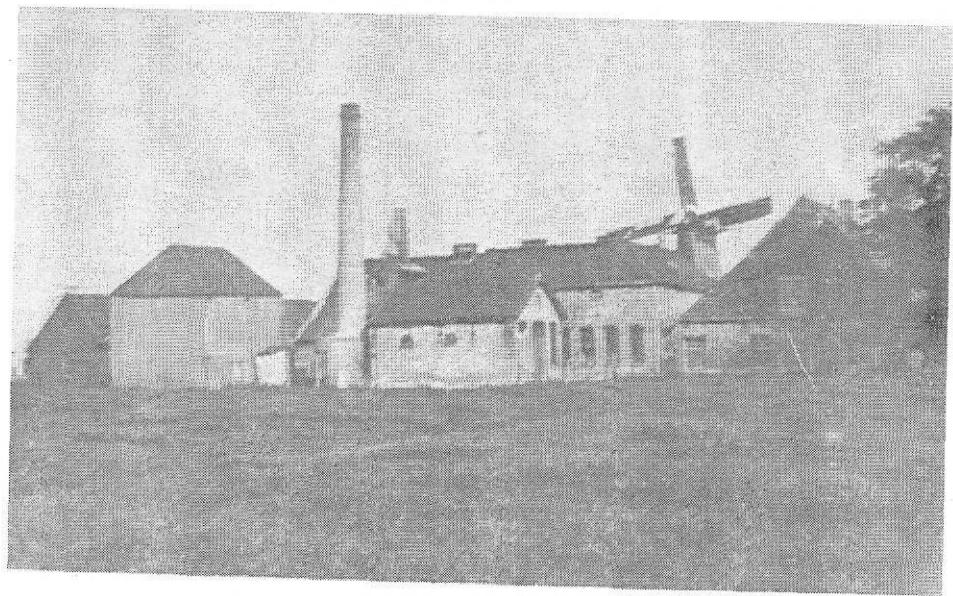
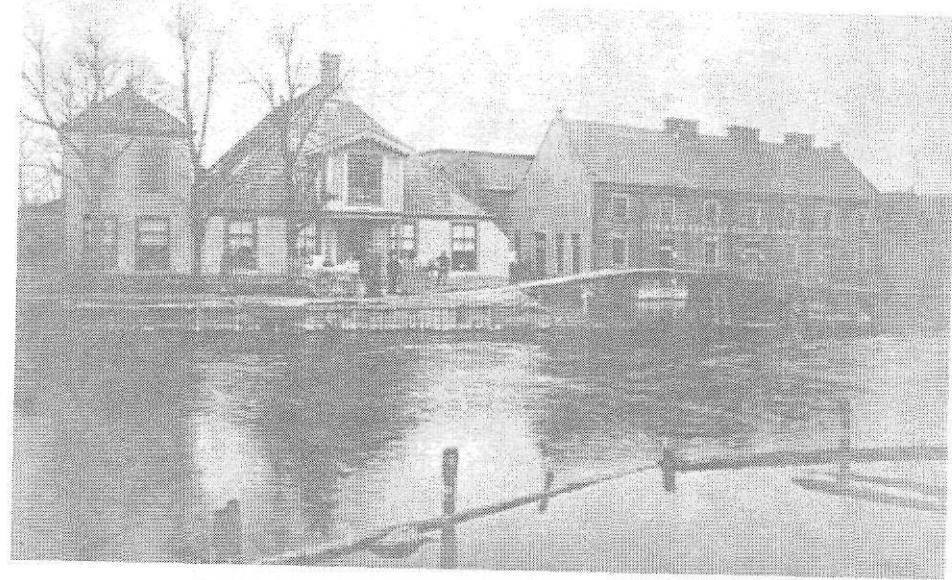
2. Hiltje Wijnsma, (1819) Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 14 aug. 1803, + ald. 14 april 1871, tr. Leeuwarden 18 april 1821 Geert Wolter Smidt, geb. Groningen 18 oct. 1798, koopman, + Leeuwarden 29 dec. 1861, zn. van Geert en Annegyn van Bolhuis.

Uit het tweede huwelijk:

3. Catrijne Bokma, (1819) Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 23 april 1808, + Veenwouden 13 febr. 1900.

4. Alberdina Bokma, geb. Leeuwarden 31 juli 1810, + ald. 7 aug. 1810.

5. Wytze Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 8 sept. 1812, + ald. 21 nov. 1812.

Voor- en achterzijde fabriekscomplex ± 1875

6. Wytze, volgt V.

7. Ds. Albertus Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 7 sept. 1816, Herv. predikant 1842 te Foudgum, 1845 Langweer, 1856 Nes en Wierum, 1882 emeritus, + 's-Gravenhage 15 jan. 1904, tr. Westdongeradeel 14 sept. 1847 Diewuke Klaasesz *), geb. Ternaard 26 aug. 1827, + 's-Gravenhage 26 jan. 1905, dr. van Jan, secretaris Westdongeradeel, en Rinske Harmanus Boekhout.

Uit dit huwelijk:

a. Jetske Bokma de Boer, geb. Langweer 15 aug. 1848, pensionhouster te Scheveningen, schreef (bewerking uit het Duits) "Onze Kleintjes" (Bohn, Haarlem, 1887), + Bennekom 17 nov. 1929.

b. Rensia Bokma de Boer, geb. Langweer 24 aug. 1850, + Bennekom 15 juli 1932, tr. Westdongeradeel 27 dec. 1877 ds. mr. Willem Reilingh, geb. Groningen 26 april 1835, 1852 theol. stud. ald., 1858 Herv. pred. te Lettelbert en 1861 Metslawier, 1874 jur. stud. Groningen (1877 ald. prom. op stellingen), 1875 leraar staatswetenschappen Rijks Hogere Landbouwschool Wageningen, + Arnhem 8 nov. 1914, zn. van dr. Dirk de Vries, geneesheer, en Auke Keizer en wedr. van Lucia Lam.

c. Catharina Bokma de Boer, geb. Langweer 27 sept. 1852, + ald. 7 nov. 1852.

d. Catharina Geradina Bokma de Boer, geb. Langweer 9 mei 1854, + Nes W.D. 9 april 1870.

e. Sjoukje Maria Diederika Bokma de Boer, geb. Nes W.D. 13 febr. 1860, schrijfster onder pseudoniem Nienke van Hichtum, + Hilversum 9 jan. 1939, tr. Brummen 11 nov. 1888 (ontb. vonnis Arr. Rb. 's-Gravenhage 27 dec. 1907) mr. Pieter Jelles Troelstra, geb. Leeuwarden 20 april 1860, advocaat, Fries schrijver en dichter, politicus, + 's-Gravenhage 12 mei 1930, zn. van Jelle Pieters, Rijksontvanger, en Grietje Landmeter; hij hertr. 's-Gravenhage 15 jan. 1908 Sjoukje Oosterbaan.

8. Schelte Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 21 oct. 1818, koopman en winkelier in koloniale waren, + Veenwouden 17 dec. 1873, tr. Leeuwarden 13 mei 1840 Lysabeth van 't Klooster, geb. ald. 21 sept. 1809, + Veenwouden 16 aug. 1872, dr. van Jan, winkelier, en Grietje Schuil.

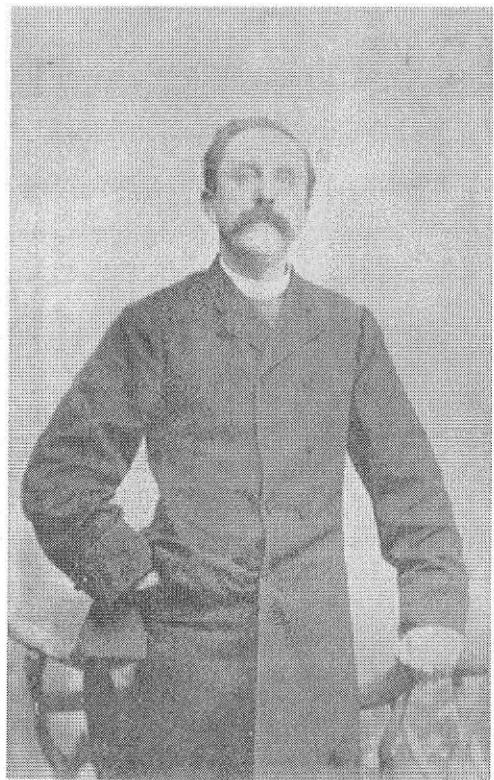
Uit dit huwelijk:

a. meisje, levenloos geb. Leeuwarden 23, begr. Lekkum 26 juni 1843.
b. Mindert Albertus Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 15 maart 1845, + ald. 3 april 1845.

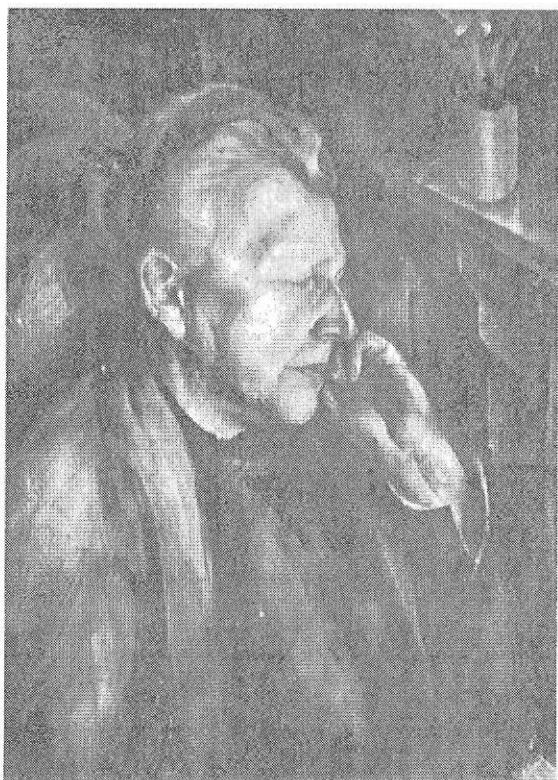
c. Mindert Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 6 jan. 1848, + ald. 24 maart 1849.

9. Pietje Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 12 maart 1821, + ald. 19 febr. 1822.

*) haar zuster Rienkje Klaasesz (1817-1891) huwde 1840 de Holwerder geneesheer dr. Bokke Bokma de Boer (1813-1889), zoon van de ontvanger Petrus Voorhoek de B. en Neeltje (dr. van de Holwerder maire Bokke Dirks) Bokma.

Mindert Bokma de Boer
1847 - 1909, VI, pag. 57

Sjoukje Maria Diederika
Troelstra-Bokma de Boer
1860 - 1939, IV-7-e, p.55

V. WYTZE BOKMA DE BOER, geb. Leeuwarden 10 dec. 1813, cichorei fabrikant, + Leeuwarden 4, begr. Lekkum 8 mei 1853, tr. Leeuwarden 5 sept. 1846 Katrina Elzina de Boer *), geb. Marrum 8 oct. 1825, + Leeuwarden 25, begr. Lekkum 28 febr. 1850, dr. van ds. Jother Balthazar (Herv. pred. 1804 te Burum, 1806 Minnertsga, 1811 Marrum) en Taetske Sikkama.

Uit dit huwelijk:

1. Mindert, volgt VI.
2. Titia Bokma de Boer, geb. Leeuwarden 10 maart 1849, + ald. 24, begr. Lekkum 27 maart 1849.
3. zoonntje, levenloos geb. Leeuwarden 12, begr. Lekkum 14 febr. 1850.

VI. MINDERT BOKMA DE BOER, geb. Leeuwarden 10 juli 1847, jur. cand., pionier machinale zuivelbereiding in Nederland, 1879 oprichter zuivelfabriek "Freia" te Veenwouden (de eerste in Friesland, 1882 verkocht), auteur van een viertal brochures onder de titel "Ons Zuivelbedrijf" (Gooische Drukkerij, Naarden, 1900), + Utrecht 24 nov. 1909, tr. 1. Heemskerk 20 febr. 1873 Gerardina Wilhelmina Zaalberg, geb. Leiden 24 febr. 1849, + Groningen 11 april 1901, dr. van Hermanus, burgmr. van Heemskerk, en Elisabeth Hendrika Kieviet; tr. 2. Utrecht 20 mei 1904 Anna Elisabeth van Wagendonk, geb. Enkhuizen 3 jan. 1865, + Utrecht 28 sept. 1941, dr. van Lambertus, koopman, en Zwaantje Karemaker.

Uit het eerste huwelijk:

VII. WYTZE SCHELTE BOKMA DE BOER, geb. Leeuwarden 20 dec. 1873, werktuigkundig ambtenaar Ned. Spoorwegen, + Amersfoort 16 febr. 1945, tr. Utrecht 19 oct. 1899 Jenneke van den Berg, geb. Velp Gld. 19 jan. 1877, + Amersfoort 5 oct. 1944, dr. van Jan, ambtenaar Staatsspoorwegen, en Berendina Kranenburg.

Uit dit huwelijk:

1. Catharina Johanna Dina Bokma de Boer, geb. Utrecht 18 aug. 1900, tr. Amersfoort 21 maart 1946 Joachim Jean Colin, geb. Leiden 11 mei 1880, administrateur V. C. J. C. en V. C. J. B., + Amersfoort 17 febr. 1947, zn. van Joachim Jean, beambte gasfabriek, en Louisa Bernhard en wedr. van Henriette Antonia Wilhelmina Kropff /Amersfoort/.

2. Wytze Jan, volgt VIII.

VIII. WYTZE JAN BOKMA DE BOER, geb. Zwolle 23 sept. 1906, reg. ing., oud-chef sectie gebouwenonderhoud Ned. Spoorwegen, tr. Amersfoort 27 april 1933 Geertruida Nicoletta Landman, geb. ald. 7 aug. 1911, dr. van Petrus Johannes, schilderspatroon en leraar nijverheidsonderwijs, en Johanna Willemmina Jacoba Jansen /Utrecht/.

Uit dit huwelijk:

*) haar zuster Alberdina de Boer (1812-1850) huwde 1837 de Marrumer cichoreidroger Bokke Alberts Bokma (1801-1876), zoon van Albert Bokkes B. en Trijntje Pieters Pot.

1. Jan Piet Wytze, volgt IX.

2. Pieter Jelles Bokma de Boer, geb. Utrecht 13 april 1945, monteur
/Utrecht/.

IX. Drs. JAN PIET WYTZE BOKMA DE BOER, geb. Utrecht 29 aug. 1941,
bedrijfseconoom Bijenkorfbeheer, tr. Rotterdam 10 mei 1969 Maja Johanne
de Klerk, geb. Zeist 9 oct. 1944, logopaediste, dr. van Hendrik Hubertus,
dir. meubelbedrijf, en Cornelia Wilhelmina Hubertina Auf der Heijde

/De Kwakel, Uithoorn/.

HEDDER HOGGEN CIRCA HALF AGT UUR,
trof my de gevreesde Sleg mijns Leevens, myn
wurde en teelbeminde Vrouw, WYTSKE GER-
RTS BOKMA, Stief na een Ziekte van vier
Weken en twee Dagen, vreugd van een vroeg-
tydige Kram, in den jeugd- Ouddom van 21
Jaren en elf Maanden, na een geroeglyke Echte
verhoudens : Hela's ! van meer dan 5 Jaaren ; had
succeslyk my dat groot verlies troft, zo velen was
Geldersche Godden ; kon zeggen : Gheelyk heeft
verveeld ; waren twee lieve Kinderen, waarvan
de een nog geen 4 Jaaren en het andere één Jaar
en 18 Weken oud is, kunnen hun haartje ver-
lies nog niet herstellen ; evenwel wensch ik my den
wil van hem die het Leeven der Machten in zyn
hand heeft, evenredig te behouwen. In die tress
leerde hoop en blijke handelten, dat de Overledene
neelt eeuwensche Leeven, met een beetje vol-
maekter en suksulatiger Leeven, overwist heeft ;
dit alleen heurt my op en trost my in dezen zood'
bitteren weg, daer ik anders geene troostgronden
weet te vinden, dan alleen in den Goedheid van
Jesus Christus ; gegeve van dit voor ons zeer fijne
teek Sterfeval kennis van Vrienden en Bekenden.
CANSTRANHUISEN U.E. bedorste Dienaar,
BY LEEUWARDEN MINDERT ALBERTS
den 10 December 1854. BOKMA.

B E K E N P M A K I N G .

Bij Brijven van meerderjarig verklaring door den Hoogen Raad der Nederlanden, op den 13 Februarij 1839 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 1 April 1839, no. 88, en geregistreerd te 's Gravenhage den 13 Maart 1839, zijn aan SCHELTE BOKMA de BOER, Winkelbediende, wonende te Leeuwarden, Zooy van MINDERT ALBERTS BOKMA de BOER, in leven plaatsvervarend Vrederegter van het kanton Leeuwarden no. 2 en Fabriekant, en van JETSKE GERRITS BOKMA, laatstgenoemde Weduwe, Fabriekante, wonende onder het behoor der stad Leeuwarden, gegeven al de regten bij de Wet aan meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van artikel 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan afkondiging en plaatsing ter voldoening aan art. 486 van hetzelvige Wetboek.

's Gravenhage,
den 14 Maart 1839.

A. F. DE BAS,
fungerende als Procureur bij den Hoog-
gen Raad der Nederlanden.

Q. A.
Mr. A. M. de SWART, Proc.

* * * Heden avond circa elf uur overleed zacht en kalm na een langdurige ziekeling onz vergetelijke Moeder Meijfrouw JETSKE GERRITS BOKMA, Wed. M. A. BOKMA de BOER, in den gezegden ouderdom van 78 jaren en circa 8 maanden.

Dankbaar voor haer bezit staren wij haar echter met diepen weemoed na.
Strekende dese tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Leeuwarden,
den 10 October 1852. Namens mijne Broeders, Zusters en Behoudzusters.

HEREMA EN SICCAMA STATE TO LEONS

Inkele jierren lyn, doe't it tsjerkje fan Leons ofbrutsen wurde soe, hawwe wy yn de gelegenheit west om de grêfstiennen dy't onder de houten tsjerkeflier leine, to biskriuwen. Dat wiene mar in pear, mar dy pear wiene wolijs gjirrich. Se leine op de grêven fan Saecke van Sickema en fan syn beide froulu.

Hwerom leine dy stiennen dêrre? En de minsken, dy't yn it Leonser tsjerkje onder dizze stiennen to rête lein wiene, hwer hawwe dy dochs wenne? Dat wiene fragen, dêr't wy sa daliks net in andert op kriegen. Fan it bisteân fan in eale state hie nimmen weet. Allinne de kaert fan Halma (1718) lit oan de eastkant fan de tsjerke in state-eftich bouwurk sjen.

Herema state

Hwannear't wy yn "It boek fan de swan" de grietenij Baerderadiel opslane, leze wy by Leons, dat dêr eartiids in Herama state stien hat en dat de eigener fan dizze state it rjocht hie op it doarpsgebiet fan Leons swannen te hâlden. Letterlik wurdت yn 1529 skreaun:

"Doctor Joost Herama, voer hen selffs, protesteren jacht te hebben over t heele dorp te Leons, ter cause Herama State Segt daer brieven aff te hebben, de hy presenteert te exhiberen ende daer en boeven segt dattet van ouders touders op hem gheerftt is".

Hwa is dizze dr. Joost Herama? Net immen út it bikende Herama-skæi út Tsjom, mar de stamheit fan it slachte, dat troch it Stamboek oantsjut wurdت as it slachte Herama van Deersum. It Stamboek wit dizze dr. Joost net rjocht to plak to bringen, mar jowt ús fan him al inkele bern: Theophilus (of: Godsvrient), Watze, Joost en Otte.

Hwannear't wy dizze nammen nêst it Register van den Aanbreng út 1511 lizze, dan komt yn de biskriuwing fan Leons de namme Gods fryond twaris foar. Ansck Godsfronds is eignerske fan in pleats fan sa'n 30 pounsmiet lân, bibuorke troch Foecke Ayla zoen (post 2082). En Verslick (= Goslick?) Goeds fryonds forhiert om ende by 70 pounsmiet lân aan Peter to Lyoens (post 2085). Omdat dizze lêste pleats de greateste is, sil hy wol Herama state west hawwe.

Godsfreon is in namme dy't eartiids yn ús provinsje net faek foarkaem. Dé greate man om 1500 hinne mei de namme Godsfreon wie mr. Godsfriont Gosseliks, boarger fan Snits. In man mei bisit to Poppenwier, Tersoal, Easterlittens, Winsum, Boazum, Wommels, Ysbrechtum, Toppenhuzen en Offenwier. Lange jierren wie er boargemaster of skepen yn syn wenplak. Oosterhouts recesboeken fan Snits neame syn namme in pear hûndert kear.

It liket my ta, dat Ansck de namme fan syn vrou wie. Dy namme past wol yn it ramt fan dizze famylje, hwant Otto Joostss. Herama hie in dochter, dy't ek Ansck hiet. Hja wie trouw mei Geale Igess. Heslinga.

Oer de state sels is fierder sa goed as neat bikend. It liket my ta, dat de state nei 1600 al ridlik gau omboud waerd ta in gewoane boerepleats. Yn 1601 wurdت noch skreaun, dat Joost van Herama en Tziets Duxtra to Leons wennen.

Yn 1640 wiene de greate en de lytse pleats to Leons it eigendom fan jr. Doytse van Heslinga, tinklik deselde as Deytzen van Heslinga, dy't it Stamboek neamt as soan fan Gaele Igess. Heslinga en Ansck Otto'sdr. Herama.

It sté fan Herama state is net maklik út to finen. De kadastrale nûmers op it floreenkohier fan 1858 slane op twa pleatsen, dy't aan de súdkant fan de tsjerke leine. Op it stinkohier fan 1640 binne it de nûmers 1 en 2.

Siccama state

Joech Herama state syn namme aan in bikend Frysk slachte, it liket der in bulte op, dat der yn Leons noch in pleats wie, der't in bikend slachte him nei neamd hat. Dy pleats wie Siccama state. Mar lit ús by it bigjin bigjinne.

Yn 1511 biwenne Johan Ayla zoen in buorkerij, dèrt' Peer IJgha jierliks 9 florenen út barde, de bern fan Hyle ek 9 florenen en de Patroan fan Leons (d.i. de tsjerkfaden) 3 florenen en 14 stüren. De lèste post, dy oan de tsjerke, sil wol gjin gewoane hier west hawwe, mar in jierlike ivige rinte. Sokke posten bleauwen meastal lange jierren, soms ieuwen gelyk. By in histoarysk andersyk binne it faken de liedstjerren, dèrt' men jin op rjochtsje kin. Dat koe hirre tominsten tige goed.

Neffens it Benefisialboek waerd de pleats yn 1543 biwenne troch Aele Jo-hanss., dy't jierliks fjirdeheal floreen bitelle aan Sinte Katherine, de patro-nes fan Leons. Aele wie blykber syn heit as hierder opfolge. It is spitich dat it Benefisialboek de eigener net neamt, hwant dan hie men yn alle gefallen de eigener fan 1543 noch witten.

Gåns in rek fan jierren wurdt dizze rinte-post net neamdt. Pas yn 1683 dukt se wer op. Doe nammentlik kocht Martinus van Fockens de helte fan de pleats. Únder de lèsten wurdt dan neamdt: $3\frac{1}{2}$ goudgoune ivige rinte. Fjouwer jier letter kocht Jacob Siccama, notaris publicus to Ljouwert, 9 poumsmiet lan út de pleats. Mei klam waerd feststeld, dat de hiele pleats bilëstige wie mei $3\frac{1}{2}$ goudgoune ivige rinte aan de Pastorije. Dit lèste is in flaterke yn de proklamaesjeboeken, mar dat deselde pleats bidoeld waerd, blykt út de floreenbilesting, dy't op'e pleats lei. Dy wie noch gelyk aan de opjeftje út 1511: fl. 21.14!

Yn de lèstneamde akte wurdt ek de namme fan de pleats neamdt: Siccama state. Únder dizze namme is de pleats ek bikend op it floreenkohier fan 1858. Oft dizze namme oflaet is fan it Siccama-skaei, of dat dit skaei har namme oan dizze pleats ontliende, dizze frage nei hwat der earst wie, it aei of de hin, hawwe wy net bianderje kind. De namme wurdt it earst neamdt yn 1623, yn de ynventaris fan de neilittenskip fan Iege Tyepckess. Siccama to Wurdum. Under de fèste eigendommen fan him wurde neamdt 3/4 part fan Siccama state to Tsjommearum en 1/3 part fan Siccama state to Leons.

Siccama state to Leons bistie noch yn 1718. Tominsten de kaert fan Halma lit oan de noardeastkant fan de tsjerke in state-eftich bouwurk sjen en hoe-wol't de namme net neamdt wurdt, is dit gebou dochs Siccama state.

Ik wol bisykje in opset to jaen fan in diel fan de Siccama-stambeam. In diel ja, hwant der hawwe hiel hwat Siccama's west en it is tige de frage, oft dy allegearre fan ien en deselde stamheit ofstamme.

De Siccama's fan Wurdum

I. Peer Yghess. wenne yn 1511 to Wurdum op in pleats, dy't er hierde fan Juw Deeckama (Reg. v. d. Aanbreng, dl. 1, side 39). Bihalven it diel yn Siccamo state to Leons haw ik syn namme net as lâneigener foun. It soe my gjin nij dwaen, dat Rippert Ygess. to Wurdum in broer fan him is, mar ik haw dat net biwize kind. Dizze Rippert hie bern en fan dy bern binne Syuerdt, Yghe en Tiaerdikend.

II. Yghe Pierss. en Syts wurde yn 1536 neamd, doe't se 1/4 fan in pleats to Britswert kochten. Yghe stoar foar 1560. As syn bern wurde dan neamd: Tyepcke, Jetz (troude mei Mintzie Buwema) en noch trije minderjierrige bern, t.w. Mary, Hilcke en Anna. Fâden oer dizze bern wiene doe Tyepcke Ygess. (as broer) en hear Douwe, de Wurdumer pastoar (Hof f. Fr. YY 6, side 116). Bern fan Yghe Pierss. en Syts (Tyepckesdr.):

1. Tyepcke (folget III).
2. Bauck (troude mei Freerck Gaeless. Hoppers, dy't foar 1617 forstoar).
3. Jets (troude mei Minthie Buwess. Buwema; hja wennen op Buma state to Dyksterhuizen ûnder Bitgum; oer it erfskip fan Jets wie Minthie yn 1560 mei Tyepcke, syn sweager, yn 'e pleit; it Hof forklearre Minthie ta iennichste erfgenamt fan syn forstoarne vrou).
4. Mary (troude 1. Tyepcke Sipckess. Abbema to Roardahuzum, stoarn foar 1587, en 2. Gerbrandt Gerrytss. to Amsterdam).
5. Hylck (ek: Helena; troude mei mr. Doecko Heress. Wiaerda, riedsman en prokureur-generael fan it Hof en letter medicus to Harns; mr. Doecko forstoar om 1610 hinne; hja hawwe ek to Snits wenne).
6. Anna (ek: Ansck?; troude mei Upcke Douwess. Tallum; hja wennen yn 1570 to Wergea; Upcke wie letter grytmân oer Hinnaerdeadiel en moast yn 1580 flechtsje; sjoch oer him "It Beaken" 1969, side 183).

III. Tyepcke Ygess. Siccama wenne to Wurdum op in pleats neamd "Haskerhuys", dy't er fan it Hasker Convent (letter Dep. Steaten fan Fryslân) hierde. Yn it Register van de Personele Impositie (1578) komt er foar as "Tzebbe Yges", wenjend op "Weywiskerabueren", in útbuorren fan Wurdum, dy't leit tusken Wyngaerd en Roardahuzum.

Tyepcke troude twa kear; earst mei Jel van Sixma, in dochter fan Tialling Douwess. Andla en Tyets Jacobsdr. Sixma. Jel stoar foar 1573. Oer har erfskip en dat fan har pake Jacob van Sixma hat Tyepcke mei de erfgenamten fan Jacob van Sixma hiel hwat prosessen fierd.

Yn 1573 komt Tyepcke mei syn twadde vrou foar. Dat wie Lyoets (of: Luts) Saeckesdr. Ut de papieren yn Tyepckes neilittenskip falt of to lieden, dat Luts in dochter wie fan Saecke Sythiess. en Anna Alefsdr., hwaens houlikbitingsten 21 april 1536 opmakke waerden. Saecke en Anna wennen op Idsinga state to Eagum en sadwaende neamde Saecke him Idsinga. Hy wie in soan fan Sytse Aetess. en Ferck Gerbrandtsdr. Ayta, dy't to Barrahûs wennen.

Anna Alefsdr. wie in dochter fan Alef Siuerdtss. Aylva en Bauck Hansdr. Offenhuysen. De namme Aylva hie forfêst in goede klank, hwant Luts, de dochter fan Saecke en Anna, komt ek foar as Luts Saeckesdr. Aelua (H.f. Fr. YY 15, side 106).

Bern fan Tyepcke Yghess. Siccama:

1. Saecke (folget IVa).
2. Sytscke (troude mei Syeurdt Sprongh, in soan fan Ulbe Ulbess. (= dr. Ulpianus Ulpij) en Eets Syuerdtsdr., dy't op de sate Sprongh to Easterlittens wennen. Syeurdt en Sytscke hawwe dēr ek wenne; op in tinkstien yn de nije foarhuzing steane har būntferve wapens).
3. Yge (folget IVb).

Tyepcke stoar foar 13 april 1616; op dy dei waerd syn neilittenskip biskreaun. Ut de omstannicheit dat yn dy biskriuwing trije bern neamd wurde, mar net sprake is fan de widdou, lied ik of, dat syn twadde vrou foar him forstoarn is.

IVa. Saecke Tyepckess. Siccama wenne om 1600 hinne op Siccama state to Leons. Hy troude twa kear; earst mei Romck Eco dr., in dochter fan mr. Eco Isbrandi (Mellinga) en Eets Douwesdr. to Jelsum. Romck stoar 30 maert 1608 en waerd yn de tsjerke to Leons bierdige. Saecke troude dērmei mei Fedtke van Hania, in dochter fan Dije Gaeless. Hania en Siuw Tietesdr. Hettinga to Weidum. Saecke en Fedtke (it Stamboek neamt har ek Tetke, mar dizze foarm haw ik nea foun) hawwe in 20 jier op Siccama wenne. Op 7 juny 1629 stoar Fedtke en ek sy waerd byset yn it Leonser tsjerkje. It grēfskrift neamt har "huisfrou" fan Saecke van Sickema. Saecke hat har dus oerlibbe. Hwannear't er stoarn is, falt net nei to gean, hwant frjemdernōch binne op syn stien, dy't ek yn 'e tsjerke leit, de datum fan forstjerren en de āldens net ynfold.

It Stamboek neamt yn diel 2 (side 134 en 240) gjin bern fan Saecke van Siccama by syn beide froulju. Ik bin fan bitinken, dat Luts van Siccama, troch it Stamboek oantsjut as dochter fan Iege Tyepckes Siccama, in dochter west hat fan Saecke van Siccama by syn earste vrou. Ik haw dēr twa redens foar. Luts wurdt net neamd yn it resesboek fan Ljouwerteradiel (1616), doe't der fāden bineamd waerden. Likemin wurdt se neamd yn de ynventaris fan Ieges ynboel; de oare bern fan Iege wurde yn beide gefallen wol neamd. Mar ek yn it testamint fan Ieges widdou (H.f.Fr. EEE 1, fol. 1) wurdt se net neamd.

Wy kinne moai wis oannimme, dat Luts van Siccama in dochter wie fan Saecke van Siccama. Luts troude mei Saecke van Fockens, grytman oer Opsterlân. Hja waerd yn 'e tsjerke fan 'e Sweach bigroeven. Hjoeddelei binne de stjerdatum en de āldens net mear op 'e grēfstien to lēzen, mar de gearstallers fan it Stamboek hiene der weet fan, dat se 73 jier āld yn 1675 stoarn wie. Se wie dus berne om 1602 hinne en moat dus in dochter fan Romck Eco dr. west hawwe. Dat in dochter fan Saecke van Fockens en Lucia de namme Romelia hie, docht jin dan ek gjin nij.

Yn 1623 wie Siccama state to Leons foar 1/3 part it eigendom fan Iege Tyepckess. Siccama. Wy meije oannimme, dat Sytscke en Saecke, syn susster en broer, ek elk 1/3 part fan de state yn eigendom bisieten. Fan forkeapjen, ruiljen en forerveren hawwe wy neat foun. Dochs moat der sokssahwat bard wēze, hwant yn 1640 wie neffens it stimkohier de vrou fan Saecke van Fockens iennichst eignerske. Nei it forstjerren fan Luts yn 1675 giene har rjochten oer op har bern Martinus en Lucia. De state bihearde yn 1698 ta aan Anna van Kinnema, de widdou fan Martinus van Fockens.

Oer de biwenners fan de state hearre wy nei 1629 (doe stoar Fedtke van

Hania) neat mear. De huzing sil biwenne west ha troch de boeren, dy't de pleats bibuorken. Dochs wie dy huzing it eigendom fan de lânhearre en dat wie yn dy tiid gjin wizânsje. Doe't yn 1687 njoggen pouwsmiet lân út de pleats forkocht waerd, protestearre Martinus van Fockens, dat it lân gjin rjochten yn it hûs hie, mar dat de huzing fan him, Martinus, wie.

IVb. Iege Tyepckess. Siccama troude mei Wab mr. Eco dr., in suster fan syn broers vrou. Dâbele famylje dus. Iege stoar 27 april 1616, in lytse 14 dagen neidat de neilittenskip fan syn heit biskreaun waerd. De ynboel fan Iege waerd pas op 28 aug. 1623 biskreaun (Ljouwerteradiel M 14, side 161). Iege en Wab hiene fiif bern:

Doecke (ek: Duco; waerd letter militair).

Douwe (wie yn 1640 eigner fan dielen yn pleatsen to Tsjommeaurum; Saecke van Siccama waerd as omke fad oer him en oer Doecke).

Jelcke (ek: Jeltie; troude mei Otto van Heerma, soan fan Joost Ottoos en Tyets Ritskesdr. Dyxtra).

Romck (troude mei Jochem Jochemss. Hoppers to Roardahuzum).

Maycke (troude mei Lambert Lambertss. Camp to Ljouwert).

As famyljeleden wurde noch neamd: Syeurd Ulbess. Sprongh (oantroude omke), dr. Matthias van Viersen ("behuwde neef") en Watze van Buma ("cousin").

Nijsgjirrige stikken wurden yn dizze neilittenskip net biskreaun, mar wol yn dy fan Ieges heit. Mei help fan dizze stikken is it mooglik it wensté fan de Wurdumer Siccama's werom to finen. It wensté, hwant op it hoarnleger, dêr't se ienris wennen, waekset hjoeddedei gers.

Heraldyske bisunderheden:

Op de grêfstiennen to Leons steane inkele kertierwapens, dy't tige tatakele binne:

1. it wapen fan Saecke van Sickema:

in nôtskeaf; de helm dutsen troch in kroan; helmteken: in útkommende nôtskeaf.

2. it wapen fan Romck Eco dr.:

dield: rjochts: de Fr. earn (skeind); loft: trochsniel: boppe twa 6-puntige stjerren; onder in klaver.

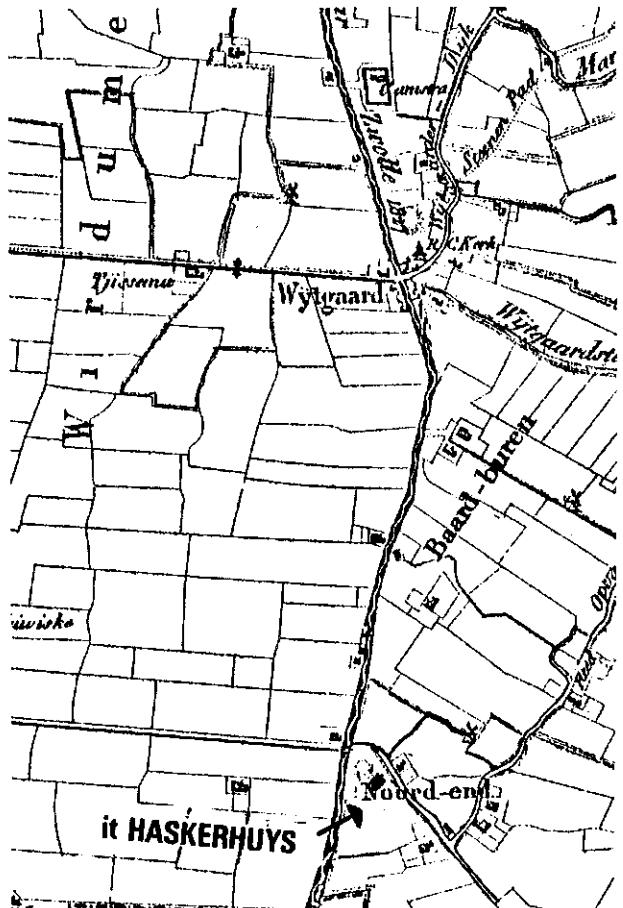
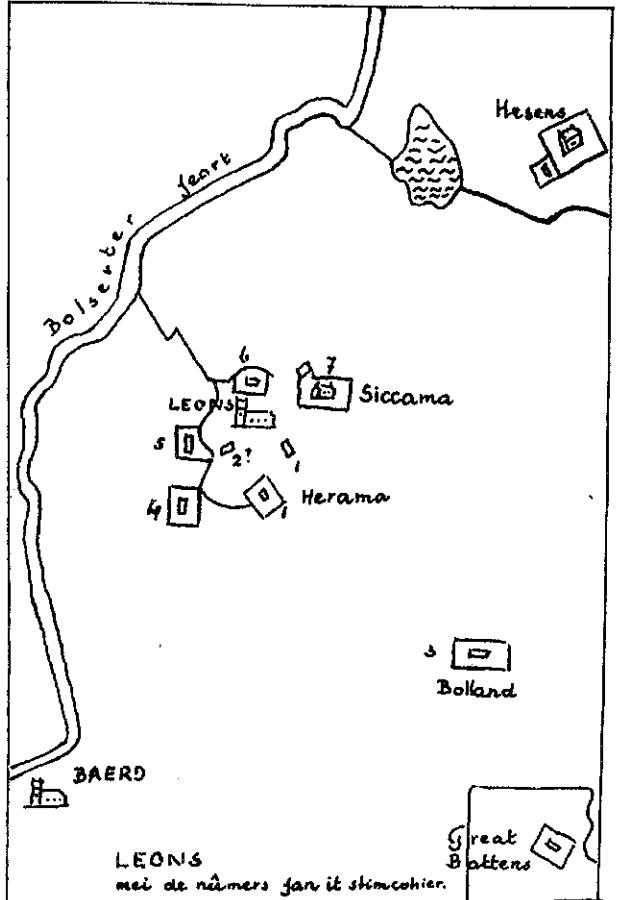
Dit wapen liket dus net op de wapens, dy't drs. Visser biskreaun hat yn syn artikel oer de Mellinga's (Jierboekje 1968, side 97).

3. it wapen fan Fedke van Hania:

dield: rjochts in opstutsen han, kommende út in mouwe; loft: 2 leeljes, de iene boppe de oare.

4. it wapen fan Siuw van Hettinga:

3 ikels (2 en 1).

Op in stien yn de muorre fan it wenhûs fan de pleats to Sprong under Easterlittens steane twa bûntopferve wapens:

5. it wapen fan Syeurd Ulbess. Sprongh:

in steande, kearde liuw; de helm dutsen troch in kroan; helmteken: in útkommende, kearde liuw.

6. it wapen fan Sytscke Tyepckesdr. Siccama:

dield: rjochts de Fr. earn; lofts in nôtskeaf.

Twa stiennen yn 'e tsjerke fan Leons binne fierders út heraldysk eachpunkt tige nijsgjirrich. It binne de grêfstiennen fan Saecke van Sickema en syn twadde vrou, Fedtke van Hania. Dy stiennen binne tagelyk makke en komme út itselde atelier. Op beide stiennen de wapens Siccama en Hania under helmen, dy't nei elkoar takeard binne.

Safier binne se heraldysk gelyk, mar de 4 kertierwapens op elk fan beide stiennen binne net gelyk.

Op de stien fan Fedtke van Hania steane as kertierwapens: 1. Siccama, 2. ?, 3. Hania en 4. Hettinga. Dizze opstelling is wizânsje.

It hat der in protte fan, dat de 4 kertierwapens op de stien fan Saecke van Sickema allinne him oangean. It binne: 1. Siccama, 2. ? (folslein forneatige), 3. Idsinga (3 roazen under elkoar) en 4. Aylva.

Fan Saecke binne dus de wapens fan syn paken en beppen werjown.

It Haskerhuys to Wurdum

De Siccama's hawwe inkele generaesjes lang ien en deselde pleats to Wurdum bibuorke. It wie in pleats, dy't foar 1580 it eigendom wie fan it Hasker Convent en dy't yn 1580 mei de oare kleasterbisittings troch de Fryske Steaten nadere waerden. Omdat it Hasker Convent mar ien pleats to Wurdum hie, koe dizze pleats maklik lokalisearre wurde. Yn'koarte halen sjocht de skiednis fan dizze pleats der yn dit forbân sa út:

1500: Register Colonorum fan it Kleaster Haske (neffens "De Vrije Fries", diel 33, side 7):

Tepko jowt jierliks 40 fl. lib. hier aan it Kleaster. Op oare plakken yn de kleasterboekhalding wurdt skreaun, dat dizze pleats to Wurdum op "Braerd" lei. De atlas fan Halma (1718) neamt súdlik fan Wytgaeerd "Baard buuren".

1511: Register van den Aanbreng, diel 1, side 39:

Tiepka Broers zoen bitellet it Haskera Convent jierliks 40 fl. hier foar 69 poumsmiet lân.

Tiepka hie gâns bisit; hy hie pleatsen to Britswert, Boazum en Poppenwier. Ut it earste Siv. Sentinsjeboek (WW 1, side 172) fornemme wy, dat hy, syn vrou Ansk en syn sweager Decken Claess. in proses hiene mei Ryppert Yghess.

Nou is der in forkeapingsproklamaesje fan lân to Klaeiterp under Boazum (Baerd. diel P 1, side 186), hwerby oantekene stiet, dat dit lân eartiids kocht wie troch hear Douwe Wytzma, pastoar to Wurdum,

as fâd oer Mary, Hylck en Ansck van Sickema. Dat wiene bern fan Ighe Pierss. en Syts. Omdat hjir in dochter wie, dy't Ansck hiet en Tiepka Broers' vrouw ek Ansck hiet, bin ik fan bitinken, dat Yghe in skoansoan fan Tiepka wie en dat er syn skoansheit as boer op de pleats to Braerd opfolge is.

1580: Ljouwerteradiel M 12, side 45v:

Yn de neilittenskip fan Tyepcke van Siccama wie in stik (in hierkontrakt?), dêr't men út fornimit, dat Tyepcke en Lyoets yn 1580 in pleats, neamd "Haskerhuys", hierden fan Dep. Steaten. De pleats wie 69 poumsmiet great.

1618: Archyf fan de Steaten, "Opzeggingen van de kloostermeiers" (XXXII-17): Yghe Sickema wed(uw)e hiert 94 poumsmiet kleasterlân. Blykber is de pleats op 'en nij metten, nou mei de keningsroede. De ôfwiking mei 1511 en 1580 (69 pm) is great. Eartiids is der blykber mei in greaterre roede metten, hwat men oeral merkbite kin. Yn in taheakke oer de Boazumer mjitte kom ik hjir noch efkes op werom.

1623: Ljouwerteradiel M 14, side 161:

Iege Tyepckess. Siccama sil. en Wab Eeke dr. hierden 95 poumsmiet lan, ôfkommen fan it kleaster Haske.

1640: Verkoopsbilletten van kloosterlanden (XXXII-20):

Wab Eeckes hiert "94 pondematen / daer onder 49 pondematen ny-landt / ende 45 pondematen oudt-landt".

1640: Stimkohier fan Wurdum, nr. 37:

De kommandeur Houwerda forhiert oan Wob Yges Siccama. Gauris hawwe de hierders fan kleasterlân dit lân kocht, doe't it op buorden kaem. Wab hat dit net dien.

De pleats is nou maklik op it floreenkohier to finen. It is nr. 70. As neist-lizzers wurde neamd: de Hegedyk biwesten en de Miedwei bieasten. Op it kohier fan 1858 is it kadastraal sa bikend: gemeente Wurdum, seksje B nr. 265 - 269^a en 273 - 276. De pleats leit yn de saneamde Noardein, flak tsjin it doarpsgebiet fan Roardahuzum aan. De pleats lei op in terpke. It nijlân (49 pm) is hjir net opjown; hawwe de muontsen dit op 'e salte baren fan de Middelsé forovere? Unwillekeurich tinkt men hjir oan it Munnichehuys under Boksum, ek deun by de Middelsé. En ek oan hiel hwat stinzen fan eallju (nim b.g. dy op Marwerderbuorren under Wurdum), dy't ek op in lytse distansje fan de âlde Middelsé leine.

De Boazumer mjitte of Boazumer Raem

Yn "De Vrije Fries" fan 1929 hat S. Lootsma in artikel skreaun oer de Boazumer mjitte, hokker greate sprekwurdlik wurden is. Letter is der yn de Ljouwerter krante ek noch inkele kearen oer skreaun.

Nou kin men yn it algemien fêststelle, dat de oantallen poumsmieten lân dy't neamd wurde yn it Register van den Aanbreng (1511) nochal hwat forskille mei opjeften fan 100 jier letter. Wy hawwe dat sjen kunnen by de biskriuwing fan Haskerhuys to Wurdum. Yn dit forbân wurdt der wolris tocht oan in soarte

fan obstruksje tsjin it Saksyske biwâld. Ik leau dat net en bin fan 'bitinken, dat de underskate (doarps)roeden nochal hwat forskilden fan de letter brûkte keningsroede. Yn it algemien wiene dy doarpsroeden (hwant de measte doarpen hiene har eigen roede) greater. Sels yn ien doarp waerden soms t'ngelikense mijitten brûkt. Sa is earne sprake fan lân dat metten waerd mei de "cortste" roede fan Easterlittens.

Dy doarpsroeden waerden ek wol brûkt by it mijitten fan lân yn oare doarpen. En sa koe it barre, dat doe't yn 1548 mr. Gerryt van Loo, de rintmaster fan Fryslân, 3 poumsmiet lân op 'e Menamer mieden by de Balens kocht fan Douwe Symenss., yn de proklamaesje fan de forkeaping (Men. diel A 1, side 21) meidield wurdt, dat it lân metten wie mei "Boosumme Raem".

Bikend is de âlde beker út 1508 mei de nammen fan Pier Bosum en Bauck Wnia en it opskrift: "Dit is Bosum(ma) Ram" en de ôfbylding fan in raem (= mantsje-skiep). Hwat is it forbân tusken beide Boazumer rammen?

Hat Pier Bosum (sjoch oer him Jierboekje 1958, side 80) dizze beker jown by it mijitten fan de tsjerkeanderijen? Of hat er de beker jown om brûkt te wurden as de lânmitter lân under Boazum metten hie mei de Boazumer Raem? In gelegenheitsbeker, to forgelykjen mei hoarnen, dy't brûkt waerden by it opnimmen fan de jierlikse tsjerkerekkens? De mijitte oan de toer soe dan yn de foarm fan in bist mei in gelykklinkende namme werjown wêze op de beker.

Yn dit forbân leau ik net, dat de Boazumer Raem hwat to meitsjen hat mei in doarpswapen.

D. J. van der MEER.

M E N G E L W E R K.

AAN DE REDACTIE.

Onlangs is mij het volgend voorbeeld van *Langlevendheid* in één Gezin voorgekomen, dat ik wel der geheugenis, en, als statistische bijdrage voor onze Provincie, plaatsing in Uw Mengelwerk waardig achtend hiertoe aanbied.

Franeker, den 25 Julij
1836.

J. W. DE CRANE.

Nu ruim eene eeuw geleden huwden WIJBE REINDERS WEIJDEMA en EATSEE KLASES, toen en vervolgens woonachtig te Tzum.

Hun werden acht Kinderen geboren, telkens genoegzaam twee en een half jaar na elkander.

Van dezen overleed het vierde Kind in vroege jeugd, maar de *zeven* overige, vijf zonen en twee dochters, hunne Onders overlevende, van welke de *Moeder* slechts den ouderdom van 63 jaren had mogen bereiken, doch de *Vader* dien van 86 jaren, hebben met maikander meer dan 60 jaren, na de geboorte des oudsten hunner, geleefd, eer het sterflet hun getal begon te verminderen.

Zes derzelven zijn reeds overleden, van welken, naar orde der geboorte hier opgenoemd, ieder eenen merkwaardigen ouderdom bereikt en vervuld heeft.

1. KLAAS WIJBES WEIJDEMA	dien van	87	jaren.
2. KLAASKE WIJBES WEIJDEMA	— — —	88	—
3. BAUKJE WIJBES WEIJDEMA	— — —	95	— en 9 maanden.
4. REINDER WIJBES WEIJDEMA	— — —	70	— 3 maanden 6 dagen.
5. JENTJE WIJBES WEIJDEMA	— — —	88	—
6. WIJBREN WIJBES WEIJDEMA	— — —	78	—

De *zerende*, de' jongste van allen ANNE WIJBES WEIJDEMA, den 22 Julij 1752 te Tzum geboren, en in het verleden jaar van eene ziekte volkommen hersteld, is nog te Franeker in leven en gezond, en heeft daar alzoo onlangs zijn 84ste verjaardag gevierd. Niet groot maar tamelijk gezet, bruin vol en krachtig van geelaat, levendig van oog, goed van gehoor, en helder van geest, wandelt hij, schoon door jicht wat kreupel van gang, op zijn handkruk steunende, maar het hoofd recht op, nog dagelijks door en om de stad, in staat nog eenige bezigheid te verrichten.

Eerst in het vorige jaar 1835 is zijn broeder JENTJE, Schoenmaker te Franeker, doch in de laatsie jaren blind, in het voorjaar overleden, die dus in 1747 geboren was. Slechts negen weken daarna, omstreeks Pinxter, stierf te Wommels zijne Zuster BAUKJE, die in September 1739 geboren was.

Bij gebrek van aanteekening kan hij de juiste tijd van geboorte en overlijden der overigen niet opgeven, doch daar beide van BAUKJA bekend zijn, kan men uit het vrij bestendig verschil, dat in het eerste geval plaats greep, en de stellige bepaling des bereikten ouderdoms in het laatste, met volle waarschijnlijkheid besluiten, dat, hetzij dan wat vroeger of later in het jaar

KLAAS geboren was in 1734, overleden is in 1821.

KLAASKE ————— 1737, ————— 1825.

Het vierde Kind . . . 1742.

REINDER ————— 1744, ————— 1814. De eerste van allen.
WIJBREN ————— 1749, ————— 1827.

Het hiernaast gereproduceerde, door de letterkundige en bibliothecaris prof. Jan Willem de Crane (1758-1842) ingezonden stuk, is afgedrukt in de Leeuwarder Courant van 2 augustus 1836. De erin verwerkte gegevens konden met geringe moeite voor een deel worden bevestigd en bovendien enigszins aangevuld.

Het Hervormde trouwboek van Tzum vertoont o.a. een hiaat (de ontbrekende gegevens zijn later ten dele gereconstrueerd) van 1735-38 (ziekte en overlijden van ds. Egbertus Wiardi). Het huwelijk van Wijbe Reinders en Aetske Klaazes werd er niet in gevonden, wel de doop van zes kinderen: 8 febr. 1739 Klaarke, 17 sept. 1741 Baukjen, 24 mei 1744 Antje, 4 sept. 1746 Reinder (geb. 28 aug.), 27 maart 1750 Jentje en 15 oct. 1752 Jentje (waarschijnlijk abusievelijk voor Anne).

In de overlijdensregisters van de burgerlijke stand van Franeker, Franekeradeel en Hennaarderadeel zijn ingeschreven:

Reinder Wybes Weidema, + onder Almenum 23 jan. 1816, arbeider, 70 jaar; Wybren Wybes Weidema, + Rien 29 dec. 1827, 78 jaar, weduwnaar van Grietje Pieters;

Jentje Wybes Wydema/Weidema, + Franeker 9 april 1835, 92 (?) jaar, huwde 2. Franeker 17 jan. 1813 (dan schoenmaker, 62 jaar) met Tryntje Tymens; Baukje Wiebes Weidema. + Lutkewierum 2 juni 1835. 95 jaar, weduwe van Jan Joukes Schilstra;

Anne Wybes Weydema, + Franeker 22 juli 1838, 86 jaar, weduwnaar van Styntje N.

De door de 78-jarige prof. De Crane uit de mond van de 84-jarige Weydema opgetekende gegevens blijken dus redelijk betrouwbaar.

W. D.

Dr. Laurens Alma 1872-1966 (XIVa, pag. 80)

ALMA

WAPEN: gedeeld: a. Friese halve adelaar; b. in blauw twee schuinkruisjes naast elkaar, vergezeld van drie lelies, 2 boven en 1 onder de kruisjes.

Aldus wordt het wapen gevoerd door de afstammelingen van Petrus Alma (VI) en komt het voor als gevoerd door Tjeerd Alma (XIIIf) en Adrianus Alma (XIIC) ¹.

Andere wapens Alma zijn:

1. een vogel staande in zijn nest zijn jongen voerende. Gevoerd door Syke Allama te Boorn (1468) en door Syttia Allama (1472) ².
2. gedeeld: a. Friese halve adelaar en b. doorsneden met boven in blauw een gouden antieke kroon met 5 punten en onder in goud een zwarte hoofdletter A. Gevoerd door Tjaard van Alma in 1584 ³.
3. gedeeld: a. Friese halve adelaar en b. boven en beneden (lelie?); helmteken een lelie. Gevoerd door Eeuwe Allema (III-2) en diens neef Tiebbe Fransz. (zoon van Eets Allema) ⁴.
4. gedeeld: a. Friese halve adelaar en b. hoofdletter A vergezeld van drie sterren, twee boven en één onder de A. Gevoerd door Ede Alma in 1626 ⁵.
5. gedeeld: a. Friese halve adelaar en b. in blauw een gouden gewende was-senaar, met als helmteken twee struisveren beurtelings doorsneden van blauw en goud ⁶.
6. in goud een zwarte lelie, met als varianten hierop: in blauw een gouden lelie en in blauw een zilveren lelie ⁶.

In eerste instantie was het de bedoeling de indertijd door dr. L. Alma (XIVa), H. W. Alma (XIIIf), H. A. J. Alma (XIVg) en G. H. P. Alma (XVb) verzamelde familieantekeningen, aanvangende met Petrus Alma (VI) aan te vullen en te publiceren in dit Jierboekje.

Dankzij aantekeningen in het bezit van de heer D. J. van der Meer te Roordahuizum, kon de genealogie kort voor de publicatie echter belangrijk verder opgevoerd worden en wel tot het einde van de 15e eeuw.

De tijd ontbrak voor het uitvoigerig uitwerken van de generaties I t/m V en het verder opvoeren van de genealogie; hiervoor zou een nauwkeurig en zeer langdurig onderzoek in met name de rechterlijke archieven van Achtkarspen en Kollumerland nodig zijn.

Het is niet onwaarschijnlijk dat de genealogie van vele, zo niet alle, niet in deze publicatie voorkomende Alma's terug te voeren is tot de hier als eerste genoemde Louw Allema.

D. de VRIES.

Genealogie

I. LOUW ALLEMA, mogelijk gewoond hebbende te Kollum, + na 1529 doch voor 1535⁷⁾, tr. Wijts N. Volgens mr. A.J. Andreae overleed hij in febr. 1531 op Alma-state te Kollum en zijn vrouw in dec. 1540⁸⁾.

Uit dit huwelijk zijn bekend:

1. Aebe Allema, hij werd geestelijke en na zijn dood (vóór 1551) waren zijn broers en zusters zijn erfgenamen⁹⁾.

2. Jeldt/Gieldt, volgt II.

3. Wije Allema.

4. Eets Allema.

5. Eesck Allema, komt in 1539 voor in een proces met Anna Broersma¹⁰⁾, in 1543 als naastlijger te Oudwoude en Kollum¹¹⁾, in 1550, 1557 en 1562 met zijn vrouw, als koper van land te Oudwoude en Westergeest¹²⁾ en in 1550 wordt hij genoemd als curator over de weeskinderen van wijlen Frans Phaesma¹³⁾.

Hij komt in 1551 voor als rechter in Kollumerland¹⁴⁾ en woonde in 1552 te Oudwoude¹⁵⁾, waar hij ook begraven werd¹⁶⁾.

Hij tr. eerst Thee Brongersma, dochter van Ede Brongersma en Rebdye N.¹⁷⁾ en hertr. voor 1563 Frouw N.¹⁸⁾.

Uit het eerste huwelijk zijn bekend: Ede Allema, woonde te Oudwoude, werd wegens zijn Spaanse gezindheid naar Leeuwarden gevoerd, was substituut-grietman van Kollumerland en kerkvoogd van Oudwoude, tr. Hil Louma, die in 1604 te Oudwoude wordt genoemd als zijn weduwe¹⁹⁾. Rebs Eesckesdr. Allema, + 1560, tr. Bene Jeltinga, + 1577²⁰⁾.

II. JELDT/GIELDT ALLEMA, was in 1552 woonachtig te Oudwoude¹⁵⁾ en voerde in 1551 namens zijn vrouw een proces tegen Eebel Haeije Herbranda dr. en Katharina Herbranda (weduwe van Haeije Bottesz. Herbranda?) namens haar jongste zonen²¹⁾. In 1552 wordt hij genoemd als curator van Fryts, zoon van wijlen Tiennart Hartsz. en Imts (hertr. Ballinck Harckema)²²⁾ en in 1558 als naastlijger te Buitenpost, waar hij dan mede-eigenaar is van de boerderij "opte Hoorne" en waar zijn kinderen dan 8 pondematen land bezitten²³⁾.

Hij tr. Thomet Herbranda²¹⁾, die in 1574 als voogdes over haar kleinzoon Tiert Ballingha de verkoop van het huis c.a. op Ballengha-heerd te Buitenpost, door Folckert Rytskesz. aan Louw Allema, verspiert²⁴⁾.

Uit dit huwelijk zijn bekend:

1. Louw, volgt III.

2. Sije Allema, verkoopt in 1566 een rente aan Louw Allema²⁵⁾ en overleed na 1575 doch voor 1579²⁶⁾. In 1579 voeren Offke Mellema (secr. van Kollumerland, getrouwd met Saes Allema) te Oudwoude en Reyn (Aelckesz.) Syurdtsma, als curatoren van de weeskinderen van Sije Allema en wijlen Jesel Aelckesz. met andere kinderen van Aelcke Syurdtsma, een proces tegen mr. Freryck Arentsz.

III. LOUW ALLEMA zal de zoon geweest zijn van Jeldt Allema en Thomet Herbranda en niet van Eesck Allema, daar zijn kinderen erfgenamen worden

genoemd van Thomet Herbranda. Bovendien was hij evenals Thomet mede-eigenaar van Ballengha-heerdt en voogd over haar kleinkinderen (Botte Ballengha's weeskinderen). In 1558 komt hij voor als crediteur (van Anna Bauwema) en als huurder van 15 pondematen land te Buitenpost²⁷). In 1566 wordt hij genoemd als voogd over de weeskinderen van Botte Ballyngha en in 1573 als voogd over het weeskind van wijlen Anna Eysma en Botte Ballyngha²⁸.

In 1572 vereffende hij uit naam van Thomet Herbranda een schuld van 8 g.g. en 12 st.²⁹). Op 9 juni 1574 laat hij "oproepen versueckende behor-lijck consent op 't huys ende schuere, stal", etc. "staende eerst, spycker ende naegelfast in 't west-eynde van Butenpost op Ballenghe heerdt; gekoft hebbende, myt meer ander goet, van Folckert Rytskesz. voor die summa van twie hondert vijff ende tseventich golden guldens". Deze proclamatie werd echter gespierd door Thomet Haerbranda als wettige tutrix over Tiert Ballinghe, "haer kynts kynt"²⁴). Louw overleed voor 1588, daar zijn kinderen in dat jaar genoemd worden als de erfgenamen van hun overleden vader³⁰). Zijn kinderen verklaren in 1598 dat hun vader in 1568 een halve boerderij huurde van de kinderen van Douwe van Bootsma³¹). Hij tr. Elsscke N.²⁵.

Uit dit huwelijk zijn bekend:

1. Aebe, volgt IV.
2. Eeuwe/Iwo Allema, in 1588 genoemd als een der erfgenamen van zijn vader³⁰, wordt 30 juni 1597 samen met Tiert Folckerts geautoriseerd tot voormomber over de weeskinderen van wijlen Redmer Folckertsz. en Riensck Allema³²), van welke voogdijschap zij 1 juni 1605 rekening en verantwoording afleggen op verzoek van de weeskinderen, Eelsck Redmersdr. (getr. met Hendrik Gerrardi) en Wijs Redmersdr. (getr. met Tiert Harmensz.)³³). In 1603, 1610 en 1615 blijkt hij woonachtig te zijn te Coevorden³⁴), terwijl hij volgens mr. A.J. Andreeae in 1618 bij de waag te Kollum woonde³⁵). Hij tr. Siuerdtke Saecklesdr., dochter van Saeckle Sjoerdz. of Tobynthien (grietman van Gaasterland) en Jel Hettema; zij overleed 3? febr. 1618 en werd begraven te Buitenpost³⁶).

3. Eets Allema, in 1588 genoemd als een der erfgenamen van haar vader³⁰, tr. Frans Tiebesz., met wie ze op Ballingha sate te Buitenpost woonde³⁷).

IV. AEBE ALLEMA handelde in 1586, wonende te Buitenpost, voor zich en als curator over Syd, Ydts en Rins(k) Allema, erfgenamen van wijlen Lyuu Allema c.u.³⁸), wordt in 1588 genoemd als erfgenaam van zijn vader en in 1604 van Thomet Herbranda, dit betreffende een proces inzake land uit Ballinga heerd onder Buitenpost³⁹). In 1605 blijkt hij in Kollum te wonen⁴⁰), waar hij in 1603 genoemd wordt als kerkvoogd, terwijl hij in 1610 in een proces gewikkeld is met zijn broer Ewe en zuster Eets, inzake Ballinga-saete⁴¹). Hij tr. Tet Tjaardsdr.⁴²).

Uit dit huwelijk o.m.:

V. CLAAS ALLEMA tr. (wonende te Kollum) op 15 juli 1612 voor het gerecht van Harlingen Dieucke Pijtersdr., van Harlingen⁴³).

Op 21 april 1610 had Gatse Pijtersz. "den boden ende solemnisatiever-spierd, omdat Dieucke hém trouw had beloofd.

1600 t' ogen huijghs Geestema
Van Colijn vnde Sintieke Pieter
Sugter Van Borking, Fidei namo
des Boers (t) gescreven, vnde hi soe
mae vnde van Hengg. Poco
vnde vondt vnde d' Park alder-
t' mit. Dey Cavarantie, Cooyoude
vlijie op ghevoer, Ghevoer en werk
tot dat des foortlimeit vng
foelmissche vng vnde d' hie. Sal
Gatse Potent (t) op d' 25 juli 1610.
Dede Coat vande woon hooe camat in d' ey
Boden vnde Schenck Patet Count E (P) 3
Eines meffens diende Ende geest
Esprit des hoochvryd Schenck Sintie
Van Boer (t) Van d'goe fidei te
zecq, Ende si Gathse norgamij
nact vng amit by art v Van 25 aprilis anni
presentis. Dede t' ghevoer en werk Bork
Hofstede + sene blyf v Van Cavarantie
het de hooe, Van syn protvns arte
Sene t' hofstede vnde Ende
Schenck Patet Count thenscij enveij fo-
rument ore. Soo ghe dat
Cooyoude op gheley Sabo vnde d' 26
Sintieke Poco Sma (t) Sintieke Pieter
op d' Ghevoer vnde Borking, Dordt
Endt 3. bovenstaen voerwoerd 1610 t' ghe
Gheley der Gathse E (P) Sintieke
Commissaris fix yocompartent / Ende goddes
Vocaat dat si molaen blyf Gathse v Van
vde 6 t' twint, mit wife oelbrouwe
Ghevoer vnde hooe, gheas gheley a
vnde dat si gheley afvng blyf (t) adme
my d' oog ambyt gheas gheley vnde 6 t' twint
te borken / Horstecij 3. blyf vnde mit d' ghe
vnde gheley te blyf / Count in alle t' convalij
3. vondt gheval maland gheley 3. blyf

wordt dat trouwscijf mit verey Christelike verbergh
toestadt vander malende by te getuys voor lang
dicht en dertig tijder groot gema-
nde en ontfridde, mit een alfor monwinge 6) mit
mit standartinge voer van den ander, v. d. 15/3
D'vryomme (speling) die gne lop van
Hans hogen 6) fan ergo mit o. schijf, he-
schenk oot goed v. man machen 6)
7) → waff ege arke teg looyomwing
v. vane, sepp, j. a. m. v. den v. van 6) 6)
D'vryomme 6) C. graet v. v. Gootan
in Zutphen tot gader hoo. Gobelling d'vry
is July aus 1612 6) Qualiff

Handel behoeft
digende spijeten

Dieck Alma
Pijters

annuntiatum
in loco
G. P. J.

Uit dit huwelijk is bekend:

VI. PETRUS ALMA wordt burger van Franeker op 30 november 1642 als procureur-postulant, afkomstig van Harlingen. In 1648, op 29 jan. wordt hij bediend als notaris ⁴⁴⁾ en in jan. 1643 ingeschreven als lidmaat der Hervormde Kerk te Franeker. Petrus Alma was tegelijk "eerste clerq" ten gemeente-huize. Op 9 maart 1653 krijgt hij met zijn vrouw consent voor aankoop van een "huysinge, hovinge ende schuijre cum annexis", staande aan de stadsplaats te Franeker ⁴⁵⁾. Op 2 mei 1653 wordt hij voor de laatste maal genoemd. Zie over hem ook "Een achtergebleven protocol van notaris P.N. Alma te Franeker, 1648", van P.Th. Zwart in De Vrije Fries 1968, blz. 127.

Hij tr. Leeuwarden 18 jan. 1649 als Petrus Nicolaei, Geertje Geertsdr. Samplonius, geb. Leeuwarden c. 1626, + 1657-'65. dochter van Geert Hesselisz., snijder en (1621) koopmansbode op Amsterdam, en Impck Kienesdr. Op 29 april 1649 komt de kerkelijke attestatie van Geertje binnen te Franeker.

Uit dit huwelijk:

1. Claas/Nicolaas, volgt VII.
2. Geert Alma, ged. Franeker 16 nov. 1651, waarschijnlijk reeds als kind overleden.

VII. Ds. NICOLAAS/CLAAKS ALMA, ged. Franeker 5 jan. 1650, ingeschreven als student phil. aan de Hogeschool te Franeker op 18 oct. 1666. Als candidaat geaprobeeerd te Rauwerd-Irnsum op 29 febr. 1676, verroepen vandaar naar Oosterlittens waar hij eind sept. 1683 zijn intrede deed, om vandaar in sept. 1701 in Bolsward te worden benoemd, waar hij op 26 mei 1727 overleed en begraven werd in de Martinikerk. Van zijn hand zijn een aantal Latijnse gedichten ⁴⁶⁾. Blijkens de inventarisatie ten sterfhuize van wijlen ds. Nicolaas Alma, d.d. 27 juni 1727, kregen de weeskinderen van zijn zoon Melchior toestemming de pastorie te blijven bewonen ⁴⁷⁾.

Hij tr. in 1676 (op 20 febr. 1676 werd te Franeker hun attestatie gelicht om elders te trouwen) Catharina Singels, geb. Leeuwarden en ald. ged. 3 juni 1649, dochter van Melchior Jacobsz., later "oeconomy" aan de Hogeschool te Franeker en burgemeester ald., en Baukje Vibrantsdr. Op 19 oct. 1667 deed Catharina belijdenis van haar geloof te Franeker: zij overleed te Oosterlittens 5 nov. 1693 " 's avonds omtrent zes uur" ⁴⁸⁾.

Nicolaas hertr. te Oosterlittens op 12 juni 1696 Margaretha de Vries, van Sexbierum.

Uit het eerste huwelijk:

1. Petrus Alma, ged. Rauwerd 8 oct. 1676, waarschijnlijk reeds als kind overleden.
2. Melchior, volgt VIII.

VIII. Ds. MELCHIOR ALMA, ged. Rauwerd 30 dec. 1677, ingeschreven als student te Franeker 2 jan. 1695. Bij zijn huwelijk is hij candidaat te Bolsward, vanwaar hij 7 sept. 1707 geaprobeeerd wordt te Oosterhaule-Oerdeouwer en op 2 aug. 1714 te Langweer c.a. Over zijn dood is het volgende bekend: "In 't laast van Maart 1719 in de nieuwe Wijtringa, niet verre van de Oude

Schouw, op eenen Zaterdag morgen van zijne slaapplaats opstaande buiten boord gevallen en verdronken" 49).

Hij tr. Bolsward 20 april 1704 Joukje Lamringh, ged. ald. 20 dec. 1685, dochter van Wybe Romkesz., scheepstimmerman en burgemeester, en Imckien Siersksdr. Monsma. Als Joukje 30 oct. 1704 te Bolsward belijdenis van haar geloof doet, blijkt ze op de Dijlakker te wonen. Na later nog enige jaren als weduwe in Bolsward gewoond te hebben (haar attestatie van Langweer komt binnen op 2 aug. 1720), sterft ze in 1724 50).

Uit dit huwelijk:

1. Wiebe Alma, ged. Bolsward 27 jan. 1705, + jong.
2. Catharina Alma, geb. Bolsward 24 maart 1707 en ged. 27 maart, + ald. 8 aug. 1728 50).
3. Nicolaas Wibrandus Alma, geb. Oosterhaule 17 nov. 1708 en ged. 18 nov. , + in 1727 te Bolsward 47 en 50).
4. Wybe Alma, geb. Oosterhaule "even voor 4 uur" 22 mei 1711 en ged. 22 mei, ingeschreven als student te Franeker 19 aug. 1730 en + ald. 12 mei 1733, waarna zijn lijk per schip naar Bolsward vervoerd werd 51).
5. Geertruid Alma, geb. Oosterhaule 10 sept. 1713 en ged. 17 sept. , + voor 27 juni 1727.
6. Petrus, volgt IX.

IX. Ds. PETRUS ALMA, geb. Langweer 20 mei 1717 en ged. 21 mei, ingeschreven als student te Franeker in 1738. Volgens een weesrekening d.d. 2 febr. 1737 was hij toen reeds student in de theologie te Franeker en woonachtig te Dongjum 51). Op 23 jan. 1738 deed hij belijdenis van zijn geloof te IJsbrech-tum, vanwaar hij in 1739 naar Franeker vertrok en in de kost kwam bij een zekere weduwe Altena, mogelijk zijn latere schoonmoeder. Op 15 juli 1742 werd hij te Ried-Boer bevestigd als candidaat; hij stierf ald. 25 mei 1802.

Hij tr. Ried 2 sept. 1742 Maaike Altena, ged. Franeker 21 sept. 1717, dochter van Arjen/Adriaan, burger-luitenant en mr. zilversmid, en Aaltje Sydsesdr. Maaike overleed te Franeker op 22 oct. 1783.

Uit dit huwelijk:

1. Adrianus, volgt X.
2. Melchior Alma, geb. Ried 11 dec. 1746 en ged. 25 dec., + ald. 30 mei 1747.
3. Melchior Alma, geb. Ried 5 juli 1749 en ged. 13 juli, + ald. 30 juli 1749.

X. Dr. ADRIANUS ALMA, geb. Ried 1 juni 1743 en ged. 8 juni. Ingeschreven als student te Franeker in 1758 en in 1763 als juridisch candidaat. In 1764 wordt hij benoemd tot secretaris der Franeker Hogeschool en op 3 dec. 1765 tot advocaat. In 1787 was hij collecteur van de "pretense" Staten te Franeker. Hij overleed ald. 3 juli 1809 en werd begraven te Schalsum.

Hij tr. Ried 6 aug. 1769 Tjeerdina Heloma Couttis, geb. Mantgum 28 juli 1743 en ged. 4 aug., dochter van ds. Henricus Wilhelmus Couttis en Hermina van Heloma 52). Tjeerdina overleed te Franeker 26 dec. 1781 en werd begraven in de Academiekerk.

Hij hertr. Ried 1 mei 1785 Janke van der Meulen, ged. Franeker 14 jan. 1755, dochter van Gerrit van der Meulen/Moolen, bakker, en Kenou Cornelisdr. Op 21 maart 1779 deed Janke te Franeker belijdenis van haar geloof.

Uit het eerste huwelijk:

1. Petrus, volgt XIa.
2. Henricus Wilhelmus, volgt XIb.
3. Samuel, volgt XIc.
4. Hermanus Alma, geb. Franeker 6 juni 1776 en ged. 26 juni. .
5. Marius Alma, geb. Franeker 28 juli 1779 en ged. 4 aug.
6. Tjeerd Alma, geb. Franeker 26 dec. 1781, + ald. 2 jan. 1782.

Uit het tweede huwelijk:

7. Gerrit Alma, geb. Franeker 13 mei 1786 en ged. 9 juni, + waarschijnlijk als kind.

XIa. PETRUS ALMA, geb. Franeker 28 oct. 1770, ged. 21 nov., was apotheker te Amsterdam, lid van de Provinciale Geneeskundige Commissie van Noord-Holland, secretaris van de Commissie van Toezicht over de Clinische School, penningmeester van het hoofdbestuur van de Mij. tot Nut van het Algemeen, + Amsterdam 19 sept. 1831 ⁵³⁾.

Hij tr. Amsterdam 4 aug. 1796 Cornelia Margaretha van Hulst, geb. Amsterdam 24 juni 1771, + ald. 13 juni 1838, dochter van Laurens, boekverkoper, en Cornelia Klaar.

Uit dit huwelijk:

1. Tjeerdina Alma, geb. Amsterdam 12 mei 1797, + ald. 12 sept. 1875, tr. Amsterdam 18 sept. 1824 Evert Scheltema Beduin, geb. Franeker 6 juli 1795, koopman te Amsterdam, + ald. 4 dec. 1836, zoon van Paulus Evertsz. Scheltema, lakenkoper, en Sjoukelina Telting ⁵⁴⁾.
2. Cornelia Alma, geb. Amsterdam 26 april 1799, + Bergum 28 jan. 1861, tr. Amsterdam 6 juni 1826 Adrianus Alma (zie XIIc).
3. Adrianus Alma, geb. Amsterdam 31 oct. 1800, + ald. 28 juni 1803.
4. Laurens, volgt XIIa.
5. Alexandra Couttis Alma, geb. Amsterdam 26 mei 1804, + Utrecht 6 juli 1871, tr. Amsterdam 18 sept. 1824 Cornelis Corver, geb. Zaandam 1798, tabakshandelaar, + Terwolde 2 juli 1854, zoon van Pieter en Grietje Jakobsdr. Kruyt.
6. Adrianus, volgt XIIb.
7. Zoon (naam onbekend), geb. Amsterdam 20 mei 1809, + ald. 6 juni 1809, begr. 9 juni in de Noorderkerk.

XIIa. LAURENS ALMA, geb. Amsterdam 6 sept. 1802, zette samen met zijn broer Adrianus de apotheek van zijn vader voort. Sedert 16 febr. 1866 werd de "vennootschap tot de uitoefening en voortzetting van de apothecarsaffaire en den handel in chemicaliën en droogerijen", gedreven door Laurens Alma, samen met zijn broer Adrianus en zijn zoon Petrus. Enkele jaren later werd de vennootschap ontbonden en per 1 juli 1871 werd de door hen "vele jaren gedreven handel in chemicaliën en droogerijen en de apotheek" overgedragen. Laurens overleed te Amsterdam 5 april 1876.

Hij tr. Bolsward 26 sept. 1830 Engeltje Brouwer, geb. Bolsward 6 febr. 1807, + Amsterdam 17 sept. 1847, dochter van Dirk, goudsmid, en Riemke Mesdag ⁵⁵⁾.

Uit dit huwelijk:

1. Cornelia Margaretha Alma, geb. Amsterdam 14 juni 1832, + ald. 6 april 1879.
2. Riemke Alma, geb. Amsterdam 30 april 1834, + Arnhem 23 dec. 1915, tr. Amsterdam 27 juli 1865 dr. Willem Krol, geb. Zutphen 4 nov. 1828, officier van gezondheid, + Wiesbaden 24 juli 1899, zoon van Pieter Diederik en Benjamina Theodora Weijers.
3. Engeltje Alma, geb. en overleden Amsterdam 10 febr. 1836.
4. Petrus, volgt XIIIa.
5. Sara Alma, geb. Amsterdam 28 nov. 1838, + Arnhem 20 juli 1900.
6. Engeltje Alma, geb. Amsterdam 11 dec. 1840, + Hilversum 24 nov. 1896, "na een langdurig smartelijk lijden".
7. Adriana Elisabeth Alma, geb. Amsterdam 18 dec. 1842, + ald. 26 nov. 1849.
8. Dirk, volgt XIIIb.

XIIIa. PETRUS ALMA, geb. Amsterdam 31 jan. 1837, maakte tot de opheffing op 1 juli 1871 deel uit van de "vennootschap tot de uitoefening en voortzetting van de apothecars-affaire en den handel in chemicalien en droogerijen", samen met zijn vader en zijn oom Adrianus Alma. In juli 1874 nam hij de fabriek van verduurzaamde levensmiddelen van de wed. P.R. van Ellekom over, welke zaak bij not. acte van 21 mei 1879 vereindigd werd met de fabriek van de firma W. Hoogenstraten en Co., te Leiden, in welke zaak Petrus vennoot werd. Hij werd lid van de gemeenteraad van Leiden en in 1901 van de Prov. Staten van Zuid-Holland, + Leiden 26 oct. 1902.

Hij tr. 's-Gravenhage 15 aug. 1866 Anna Sara Elisabeth Gijsbertha Alma (zie XIIId-2).

Uit dit huwelijk:

1. Alida Emerentia Elisabeth Alma, geb. Amsterdam 18 nov. 1867, verbleef met haar zuster Johanna veel in Zwitserland, woonde later in Dieren en De Steeg, + in het Nood-Ziekenhuis "Rhederoord" te De Steeg 1 febr. 1945, tengevolge van gangreen en bevriezing.
2. Engeltje Alma, geb. Amsterdam 13 febr. 1869, + ald. 26 oct. 1870.
3. Laura Alma, geb. Amsterdam 15 jan. 1871, + ald. 16 juni 1872.
4. Johanna Alma, geb. Amsterdam 5 maart 1873, + 9 febr. 1945 in het Nood-Ziekenhuis "Rhederoord" te De Steeg, tengevolge van een sepsis na verwonding.
5. Anna Sara Elisabeth Gijsbertha Alma, geb. Amsterdam 21 jan. 1875, + Baarn 21 juni 1876.

XIIIb. Dr. DIRK ALMA, geb. Amsterdam 21 nov. 1844, student Utrechtse universiteit, promoveerde ald. 5 april 1870 tot doctor in de beide rechten, lid van de kassiersfirma Ten Cate Fennema en Alma te Sneek, 15 oct. 1885 benoemd tot burgemeester van Sneek, was tot 1 april 1879 secretaris van de Kamer van Koophandel te Sneek, werd 18 juni 1892 benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau, + Sneek 29 nov. 1906 ⁵⁷⁾.

Hij tr. Nijmegen 25 nov. 1871 Hesterina ten Cate Fennema, geb. Nijmegen 30 maart 1844, + Sneek 21 febr. 1917, dochter van ds. Isaak ten Cate Fennema, doopsgezind predikant, en Evadina ten Cate.

Uit dit huwelijk:

1. Laurens, volgt XIVa.
2. Isaäk, volgt XIVb.
3. Eva Dina Alma, geb. Sneek 28 maart 1875, bibl. ass. te Utrecht, + ald. 24 sept. 1950.

XIVa. Dr. LAURENS ALMA, geb. Sneek 30 aug. 1872, student aan de Utrechtse universiteit, promoveerde ald. 11 dec. 1897 cum laude tot doctor in de klassieke letteren, leraar in de oude talen aan het gymnasium te Utrecht, Hilversum en Amsterdam, 1930 rector van het Barlaeus gymnasium te Amsterdam, 1928 lector in de didactiek en methodiek der klassieke talen en oude geschiedenis aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam, 31 aug. 1933 officier in de Orde van Oranje Nassau, 1937 door de Amsterdamse Raad benoemd tot curator der gymnasia, + Amsterdam 8 dec. 1966.

Hij tr. Sneek 3 aug. 1898 Akke ter Horst, geb. Sneek 11 maart 1877, + Amsterdam 24 dec. 1948, dochter van Gerrit Hendrik, houthandelaar, en Hillegonda Veen.

Uit dit huwelijk:

1. Dirk, volgt XVa.

2. Gerrit Hendrik Petrus, volgt XVb.

3. Hesterina Alma, geb. Utrecht 29 aug. 1904, tr. Amsterdam 8 mei 1928 ir. Gerrit Johannes de Borst, hoofdingenieur Dir. Prov. Waterstaat van Noord-Holland, geb. Utrecht 12 nov. 1901, zoon van Gerrit Johan, aannemer, en Cornelia Margaretha Landzaat (Bloemendaal).

4. Hillegonda Alma, geb. Utrecht 10 maart 1906, tr. Amsterdam 31 mei 1932 mr. Martinus Hemmo Verrijn Stuart, geb. Bussum 30 jan. 1906, dir. internat. inst. voor het spaarwezen, zoon van Theodoor Johan, dir. lettergieterij Tetterode, en Hemmina Niemeyer; huwelijk ontbonden 27 juli 1950 bij vonnis van de Arr.-Rb. Amsterdam; hij hertr. Amsterdam 15 maart 1952 Maria Jacoba Gewin⁵⁹⁾ (Scheveningen).

5. Jan, volgt XVC.

6. Isaäk Hendrik Willem, volgt XVd.

XVa. DIRK ALMA, geb. Utrecht 2 aug. 1899, tabakshandelaar te Rotterdam, later te Kopenhagen en Charlottenlund.

Hij tr. Kopenhagen 8 jan. 1927 Ellen Elisabeth Krebs, geb. ald. 8 juni 1902, dochter van ir. Conrad, dir. van AEG Danmark, en Nina Kalmer (Charlottenlund).

Uit dit huwelijk:

1. Laurens Johan Conrad, volgt XVIa.

2. Kirsten Akke Alma, geb. Haarlem 29 aug. 1933, tr. 25 juni 1955 Willem Peter Diepenveen, geb. Frederiksberg 8 oct. 1924, röntgenoloog, zoon van ir. Jacob Maurits en Signe Marie Rosenstand (Hørsholm).

XVIa. LAURENS JOHAN CONRAD ALMA, geb. Rotterdam 24 juni 1928, werktuigkundig ingenieur.

Hij tr. Kopenhagen 31 jan. 1954 Anni Thornhøj Pedersen, geb. Fooborg 6 dec. 1928, dochter van Arnold, handelaar in manufacturen, en Nelly Thornhøj. Dit huwelijk werd in 1969 ontbonden.

Hij hertr. 1969 Pauline Aagaard Madsen, geb. Skaerbaek Jylland (Den.)
8 nov. 1930 (Kopenhagen).

Uit het 1e huwelijk:

1. Birgitte Alma, geb. Kopenhagen 13 nov. 1954.
2. Annette Alma, geb. Kopenhagen 18 sept. 1960.

Uit het 2e huwelijk:

3. Dirk Alma, geb. Kopenhagen 5 febr. 1970.

XVb. Ir. GERRIT HENDRIK PETRUS ALMA, geb. Utrecht 31 jan. 1902, student aan de T. H. in Delft, 1925 electro-technisch ingenieur bij Philips te Eindhoven, directeur N.V. Philips H.I.G. Electronenbuizen.

Hij tr. Kopenhagen 28 dec. 1928 Sigrid Margaretha Jacobsen, geb. ald. 11 juni 1903, dochter van Karl Vilhelm en Marie Jappe (Waalre).

Uit dit huwelijk:

1. Dirk, volgt XVIb.
2. Tove (duif) Alma, geb. Eindhoven 4 april 1933, tr. Waalre 13 aug. 1960 dr. Henri Petrus Johan Bloemers, geb. Roden 6 aug. 1936, biochemicus, zoon van mr. Hugo Willebrord, burgemeester van Deventer, later commissaris der Koningin in Gelderland, en mr. Johanna Hermance de Vries Robbe⁶³⁾ (Utrecht).

XVIb. DIRK ALMA, geb. Eindhoven 4 jan. 1930, statisticus bij Philips.

Hij tr. Amsterdam 3 juni 1957 Trijntje Posthumus, geb. ald. 10 nov. 1934, dochter van Henk en Geesje Koelstra (Eindhoven).

Uit dit huwelijk:

1. Peter Alma, geb. Eindhoven 14 sept. 1961, + ald. 15 sept. 1961.
2. Helle Geesje Alma, geb. Eindhoven 11 april 1963.
3. Akke Alma, geb. Eindhoven 17 oct. 1964.

XVc. JAN ALMA, geb. Utrecht 14 maart 1911, accountant.

Hij tr. Hamburg 12 aug. 1939 Martha Bertha Böttner, geb. ald. 24 febr. 1907, dochter van Edmund, ingenieur, en Bertha Louise Wassermann (Farmington bij Detroit).

Uit dit huwelijk:

Louise Margaretha Alma, geb. Amsterdam 21 juni 1940, tr. Farmington 4 jan. 1964 Gordon Kirk Lind, geb. Escanaba (Michigan) 9 sept. 1938, leraar aan een high school, zoon van Edwin en Agnes Kirch (Lansing).

XVd. (ISAÄK) HENDRIK WILLEM ALMA, geb. Hilversum 2 maart 1914, employé bij de Transpacific Transportation Company te San Francisco.

Hij tr. 15 jan. 1942 Sara Fay Benziger, geb. Korea 25 sept. 1915, dochter van Adelrick, mijn-ingenieur en advocaat, en Elizabeth Philips Miller (Walnut Creek, Calif.).

Uit dit huwelijk:

1. Elisabeth Philips Alma, geb. New York 4 juni 1943, tr. Seattle juni 1967 Howard Leendertsen, geb. San Francisco 12 febr. 1943, zoon van Howard Robley en Gertrude Marie Giraldo (Berkeley).
2. Willem Laurens Alma, geb. San Francisco 9 juni 1945.
3. Mary Alma, geb. Laramie (Wyoming) 23 febr. 1947.

XIVb. ISAÄK ALMA, geb. Sneek 4 oct. 1873, employé Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, + Zeist 12 april 1957.

Hij tr. Hilversum 5 dec. 1902 Anna Maria Metta Pitlo, geb. Tiel 6 sept. 1876, + Zeist 28 mei 1956, dochter van Jacobus Lambertus, winkelier en smid, en Metje van Wijk.

Uit dit huwelijk:

1. Meta Hesterina Alma, geb. Hilversum 21 febr. 1906 (Eefde, Gld.).
2. Hesterina Alma, geb. Bussum 19 juni 1913, tr. Kiel 6 maart 1943 Jan Nieuwstraten, geb. Rotterdam 15 jan. 1904, + Kiel 6 dec. 1944; zij hertr. Beets-sterzwaag 16 juni 1955 Oene Bosma, geb. Oenkerk 23 oct. 1908, veehouder, zoon van Hendrik Cornelisz. en Trijntje Oenesdr. de Vries (Nijeholtpade).
3. Anna Alma, geb. Bussum 15 nov. 1917 (Maarn).

XIIb. ADRIANUS ALMA, geb. Amsterdam 4 sept. 1806, zette met zijn broer Laurens (XIIa) de zaak van zijn vader voort. Hij overleed te Santpoort 5 juni 1888.

Hij tr. Amsterdam 3 dec. 1836 Ybeltje Stelwagen, geb. Workum 16 juni 1816, + Amsterdam 22 oct. 1880, dochter van Johannes Jacobus, chirurgijn, en Sjoukje Brouwer.

Uit dit huwelijk:

1. Cornelia Margaretha Alma, geb. Amsterdam 24 oct. 1837, + Oosterbeek 22 oct. 1852.
2. Sjoukje Alma, geb. Amsterdam 5 jan. 1839, + Santpoort 4 juni 1896, tr. Amsterdam 3 aug. 1865 Laurens Augustus Bruyn, geb. Amsterdam 7 aug. 1836, makelaar ald., + Utrecht 12 maart 1909, zoon van George Theodorus, makelaar, en Aletta Agatha la Cave.
3. Johanna Jacoba Alma, geb. Amsterdam 17 dec. 1841, + Zeist 2 juni 1858.
4. Petrus, volgt XIIc.
5. Laurens Adrianus, volgt XIIId.
6. Johannes Jacobus Alma, geb. Amsterdam 27 juni 1853, + ald. 27 april 1870.
7. Cornelia Margaretha Alma, geb. Amsterdam 7 sept. 1856, + De Bildt 1 juni 1941. tr. Amsterdam 11 mei 1882 Henri François Lucien van Hoorn Janssen, geb. 's-Hertogenbosch 13 dec. 1847, officier der artillerie, + (?), zoon van Nicolas Henri Adrien Janssen, koopman, en Catharina Johanna Deckers.
8. Johanna Jacoba Alma, geb. Amsterdam 27 dec. 1859, + Zürich 16 aug. 1935, tr. Amsterdam 30 juli 1885 Johannes Martinus Messchaert, geb. Hoorn 22 aug. 1857, concert-zanger, componist en leraar aan het Amsterdams Conservatorium, + Zürich 10 sept. 1922, zoon van Pieter, ijzerkoopman, en Maria Schouman.

XIIIC. PETRUS ALMA, geb. Amsterdam 11 nov. 1843, sigarenfabrikant en tabakshandelaar ald., heeft bij notariële akte (not. G. Ruys) van 4 mei 1868 met J. J. Ott de Vries aangegaan "eene venootschap tot uitoefening van eene fabriek van en handel in sigaren onder de firma P. Alma Az.", idem van 14 juni 1876 (not. P. Scheltema Beduin) met Laurens Augustus Bruyn, bij not. akte van 24 juni 1884 (not. als voren) per 30 juni 1884, waarna Petrus de fa-

briek voor eigen rekening voortzette, bij not. akte van 28 dec. 1891 (not. als voren) per 1 jan. 1892 aan de sigarenfabrikanten W.Toussaint en A.C.Boursse jr. "het recht verleend om tot het drijven van eene fabriek van en handel in sigaren de naam P. Alma Az. als firma te gebruiken". Petrus overleed Amsterdam 3 nov. 1891.

Hij tr. Delft 23 april 1885 Catharina Johanna Borgerhoff van den Bergh, geb. Delft 18 april 1852, + Parijs 16 febr. 1917, dochter van Hendrik Johann en Catharina Barls.

Uit dit huwelijk:

1. Petrus Alma, geb. Amsterdam 19 jan. 1886, overleed tijdens de 2e Wereldoorlog in Japanse krijgsgevangenschap.

2. Adrianus Hendrik Johan, volgt XIVc.

XIVc. ADRIANUS HENDRIK JOHAN ALMA, geb. Amsterdam 16 jan. 1887, musicus, daarna employé bij het mode-magazijn Le Printemps te Parijs, + ald. in 1947.

Hij tr. Parijs juni 1914 Madeleine Chénard-Vigier (Parijs).

Uit dit huwelijk:

1. Jean-Pierre Alma, geb. Parijs 28 aug. 1915, tr. Simone Noillet (Parijs).

2. Jacques, volgt XVe.

3. Gerard-Pierre Marcel Alma, geb. Parijs 9 maart 1923, nam als gymnasiast deel aan het leerlingenoproer tegen de Duitse bezetting, werd naar Buchenwald gevoerd, waar hij kort daarna overleed.

XVe. JACQUES ALMA, geb. Parijs 21 april 1917.

Hij tr. Ruthy Galmische (Parijs).

Uit dit huwelijk:

1. Eric Alma, tr. Marie Laure N. (Parijs), waaruit: Valerie Alma.

2. Laurence Alma.

XIIId. LAURENS ADRIANUS ALMA, geb. Amsterdam 8 sept. 1848, verbleef van maart 1871 tot 1877 in Colorado, vertrok in 1878 naar het toenmalige Ned. Oost-Indië, was daar werkzaam op een plantage in Deli, overleed tijdens terugreis naar Nederland, bij Colombo, in dec. 1888 (aldus de familieantekeningen). Hij reisde niet samen met zijn vrouw op een boot, daar hij tengevolge van een zonnesteek krankzinnig geworden was, schijnt toen in een vlaag van waanzin overboord gesprongen te zijn (aldus een verklaring van zijn dochter). Volgens een aantekening op het Centr. Bur. voor Gen. is hij overleden te Medan op 19 nov. 1888.

Hij tr. Utrecht 9 april 1885 Cornelis Margaretha Alma (zie XIIIe-4).

Uit dit huwelijk:

1. Petrus, volgt XIVd.

2. Adriana Laura Alma, geb. Medan (Deli) 22 juni 1887, tr. 's-Gravenhage 15 febr. 1907 ir. Dirk Boomsma, geb. Leeuwarden 4 jan. 1883, vestigde zich te Winnipeg, in 1916 te Tjilatjap en later als chef-havenmeester te Rotterdam, + Voorthuizen 16 april 1950, zoon van Jimke, timmerman, en Grietje Reinking (Driebergen).

3. Laura Cornelia Alma, geb. Haarlem 18 mei 1889, + ald. 2 oct. 1890.

XIVd. PETRUS ALMA, geb. Medan (Deli) 18 jan. 1886, kunstschilder, + Amsterdam 23 mei 1969.

Als gescheiden echtgenoot van de Noorse officiersdochter Edle Saxlund hertr. hij Amsterdam 10 april 1940 Anna Aleida Heynen, geb. Emmen 8 jan. 1909, lerares, dochter van Johannes, machinist, en Geertruida Maria Pragt (Amsterdam).

Uit het 2e huwelijk:

1. Sinja-Lie Alma, geb. Amsterdam 8 jan. 1941.
2. Peter Laurens Alma, geb. Amsterdam 27 mei 1944.

XIb. HENRICUS WILHELMUS ALMA, geb. Franeker 25 febr. 1772 en ged. 18 maart, commies ter Provinciale Griffie van Friesland, + Leeuwarden 19 jan. 1847.

Hij tr. Bunde (Oost-Friesland) 20 maart 1798 Jacobina Swalve, geb. ald. 2 oct. 1776, + Leeuwarden 9 maart 1835, dochter van Bene en Helena Bellinga.

Uit dit huwelijk:

1. Adrianus, volgt XIIC.
2. Helena Alma, geb. Leeuwarden 5 mei 1800, + ald. 27 juni 1800.
3. Johannes, volgt XIId.
4. Bernardus, volgt XIIe.
5. Tjeerd Alma, geb. Leeuwarden 20 mei 1805, + ald. 2 juli 1805.
6. Tjeerd, volgt XIIf.
7. Petrus Alma, geb. Leeuwarden 17 mei 1808, + ald. 10 nov. 1871. Hij was van 1831 tot 1834 als officier van gezondheid bij de Mobiele Friesche Schutterij in garnizoen te Woerden, den Helder en Bergen op Zoom. Van 1835 tot 1839 als zodanig bij de 1e Batterij Rijdende Artillerie van het leger te velde. Op 1 sept. 1839 werd hij uit deze betrekking ontslagen, was daarna enige jaren zonder bepaald beroep, waarna hij nog als boekhouder werkzaam was.

8. Leonardus Alma, geb. Leeuwarden 12 oct. 1809, + ald. 27 juni 1836, als candidaat-notaris, na "eene sukkeling van meer dan zes maanden aan eene borstkwaal".

9. Helena Tjeerdina Alma, geb. Leeuwarden 22 dec. 1814, + ald. 18 jan. 1815.

10. Harmen Bellinga Alma, geb. Leeuwarden 14 aug. 1817, + ald. 27 juni 1818.

XIIC. ADRIANUS ALMA, geb. Leeuwarden 1 febr. 1799, werd in 1825 benoemd tot notaris te Bergum en in 1841 tot secr. van Tietjerksteradeel, was op 9 jan. 1845 een der oprichters van de vereniging van notarissen in het arrondissement Leeuwarden, + Bergum 10 mei 1861.

Hij tr. Amsterdam 6 juni 1826 Cornelia Alma (zie XIa-2).

Uit dit huwelijk:

1. Petrus, volgt XIIe.
2. Hendrik Willem Alma, geb. Bergum 19 mei 1829, vertrok in dec. 1851 naar Marseille waar hij op een handelskantoor werkzaam was, werd in 1855 benoemd tot vice-consul en in 1859 tot consul der Nederlanden te Marseille.

was ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, officier in de Orde van de Eikenkroon, ridder van het Legioen van Eer, van de Frans-Jozeph Orde van Oostenrijk en van de Danebrogordre. + Marseille 25 maart 1894.

3. Jacobus Alma, geb. Bergum 20 maart 1831, werd in mei 1864 benoemd tot controleur der belastingen te Emmen, daarna te Ommen, Hoogezaand, Bergen op Zoom, Utrecht, Rozendaal, Dordrecht en Amsterdam. Hij werd 13 juni 1903 benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau en overleed Amsterdam 30 aug. 1909.

4. Cornelia Margaretha Alma, geb. Bergum 28 oct. 1833, + ald. enkele uren na de geboorte.

5. Adrianus Alma, geb. Bergum 26 febr. 1835, + 's-Hertogenbosch 8 nov. 1866.

6. Cornelia Margaretha Alma, geb. Bergum 8 juni 1836, + Menton (Fr.) 5 jan. 1867.

7. Johannes Alma, geb. Bergum 26 febr. 1838, + ald. 29 sept. 1838.

XIIIe. Mr. PETRUS ALMA, geb. Bergum 7 juli 1827, student aan de Utrechtse universiteit, in jan. 1854 benoemd tot secretaris van Culemborg, april 1863 tot lid van de rechtkamer in Suriname, later Gouvernementssecretaris en buitengewoon lid van de Raad van Bestuur der kolonie Suriname, + Paramaribo 25 nov. 1877.

Hij tr. Utrecht 27 sept. 1855 Benjamina Maria Brunting, geb. Amsterdam 7 jan. 1828, + ?, dochter van Christiaan en Maria Johanna Heessink.

Uit dit huwelijk:

1. Cornelia Adriana Alma, geb. Culemborg 18 juli 1856, + Voorburg 19 maart 1920, tr. Deli 25 sept. 1890 (bij volmacht) Karel Frederik Hordijk, geb. Goes 22 sept. 1848, + 19 dec. 1901, zoon van Willem en Johanna Antonia Fokker.

2. Christiaan Marius Johannes Alma, geb. Culemborg 30 dec. 1858, + Assahan (Sumatra) 23 juli 1901.

3. Andreas Hendrik Joan Geertruid Alma, geb. Culemborg 12 april 1861, was werkzaam op tabaksplantage Rotterdam Estate in Deli, + Kota Radja juni 1912.

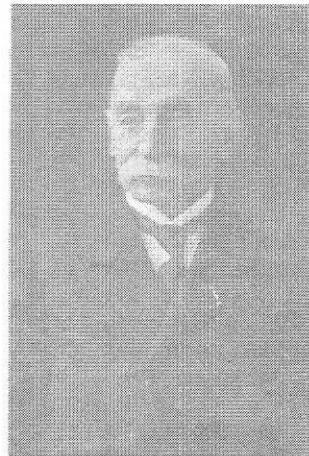
4. Cornelia Margaretha Alma, geb. Paramaribo 30 juni 1864, + Scheveningen 19 oct. 1916, tr. Utrecht 9 april 1885 Laurens Adrianus Alma (zie XIIIId) en hertr. Deli oct. 1900 Daan Wiedemann, welk huwelijk door scheiding werd ontbonden.

5. Benjamina Maria Alma, geb. Paramaribo 4 juli 1868, + 's-Gravenhage 1 maart 1918.

XIId. JOHANNES ALMA, geb. Leeuwarden 5 nov. 1801, werd opgeleid tot apotheker bij zijn oom Petrus Alma (XIa), vertrok 29 oct. 1830 als schutter bij de 1e Comp. 1e Afd. Noord-Hollandsche Schutterij naar België, werd in april 1831 als apotheker 3e klas geplaatst bij de Ambulance der Divisie Kavallerie van het leger te Velde, nam als zodanig deel aan de Tiendaagse Veldtocht, werd in maart 1836 bevorderd tot apotheker 2e klas en was als zodanig werkzaam in de hospitalen te Delft en Utrecht. In november 1857 werd hij bevorderd tot apotheker 1e klas en naar 's-Gravenhage overgeplaatst als Hoofd

XII a. Laurens Alma
1802 - 1876, pag. 78

XIII f. Hendrik W. Alma
1840 - 1919, pag. 87

XIV g. Henri A.J. Alma
1891 - , pag. 89

XV b. Gerrit H.P. Alma
1902 - , pag. 81

van het Rijks Magazijn van Geneesmiddelen, waarna hij 1 jan. 1869 als majoor met pensioen ging. In juni 1873 werd hij benoemd tot ridder in de Orde van de Eikenkroon; hij overleed 's-Gravenhage 5 sept. 1880.

Hij tr. Utrecht 30 mei 1839 Alida Emerentia Elisabeth Suijck, geb. Utrecht 2 nov. 1817, + 's-Gravenhage 13 mei 1866, dochter van Henricus, kaarsenfabrikant, en Sara Elisabeth Gijsberta van Rees⁵⁶.

Uit dit huwelijk:

1. Hendrik Willem, volgt XIIIIf.
2. Anna Sara Elisabeth Gijsberta Alma, geb. Utrecht 12 maart 1842, + De Steeg 16 juni 1918, tr. 's-Gravenhage 15 aug. 1866 Petrus Alma (zie XIIIa).
3. Adrianus Cornelis, volgt XIIIig.
4. Johannes Hendricus Alma, geb. Utrecht 13 nov. 1845, werd in 1863 op de K. M. A. te Breda benoemd tot cadet der Infanterie, 25 juli 1867 tot 2e luitenant en 8 juli 1870 tot 1e luitenant der Infanterie, + 's-Gravenhage 9 maart 1871.
5. Jacobus Alma, geb. Utrecht 15 april 1848, werd 1 juli 1867 als 2e klerk geplaatst bij het Departement van Koloniën, + 's-Gravenhage 1 febr. 1871.
6. Anton Cornelis Henricus Alma, geb. Utrecht 18 juni 1850, trad 1 aug. 1867 in dienst als vrijwilliger bij het Instructie-Battaillon te Kampen en was achtereenvolgens in garnizoens te Delft (korporaal), Leiden (sergeant) en Maastricht (cursus ter opleiding tot officier). Op 5 juni 1872 werd hij benoemd tot 2e luitenant bij het 7e Regiment Infanterie, 8 sept. 1877 tot 1e luitenant, 2 sept. 1890 tot kapitein, 10 febr. 1904 tot majoor en 1 mei 1907 tot luitenant-kolonel; hij overleed Ginneken 13 dec. 1913.
- Hij tr. Assen 23 mei 1881 Henriëtte van der Veen, geb. Smilde 12 november 1859, + Utrecht 30 nov. 1931, dochter van mr. Petrus en Aleida Kniphorst.
7. Constant Ernest Leonard Alma, geb. Utrecht 21 jan. 1853, + 's-Gravenhage 2 april 1874.

XIIIIf. HENDRIK WILLEM ALMA, geb. Utrecht 12 maart 1840, 15 aug. 1854 benoemd tot cadet der artillerie op de K. M. A., 30 juni 1858 tot 2e luitenant, 18 aug. 1860 tot 1e luitenant, 1 febr. 1871 tot kapitein, 23 maart 1887 tot majoor en directeur der artillerie schietschool, 10 maart 1892 tot luitenant-kolonel, 27 febr. 1894 tot commandant van het 3e regiment Vesting artillerie, 13 maart 1894 tot kolonel, 29 aug. 1901 tot generaal-majoor en 4 sept. 1891 tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, + Utrecht 3 jan. 1919.

Hij tr. Delft 15 sept. 1881 Julie Henriëtte Lux, geb. Rilland Bath 7 oct. 1850, + Utrecht 9 nov. 1938, dochter van Johannes Hendrik, majoor der artillerie, en Johanna Catharina Juliana Washington.

Uit dit huwelijk:

1. Henriëtte Elisabeth Julie Alma, geb. 's-Gravenhage 27 oct. 1882, onderwijzeres, behaalde 21 juli 1902 akte voor onderwijzeres in solo-zang, daarna voor opleiding naar Berlijn, waarna ze zich te Düsseldorf vestigde als lerares in zang- en ademgymnastiek, ging in april 1920 over tot de R. K. Kerk, + Scheveningen 4 dec. 1956.
2. Anna Jacoba Alma, geb. 's-Gravenhage 13 april 1884, onderwijzeres,

daarna lerares Engels aan de H. B. S. te Zierikzee en Dordrecht, 1 mei 1933 afgekeurd om gezondheidsredenen (verlamming aan beide benen), + 's-Gravenhage 17 maart 1957.

3. Johannes Henri, volgt XIVe.
4. Jacques Adriaan, volgt XIVf.
5. Henri Anton Jules, volgt XIVg.

XIVe. JOHANNES HENRI ALMA, geb. Hilversum 5 juli 1885, 19 maart 1904 vrijwillig in militaire dienst, soldaat bij het 2e reg. inf., 16 mei 1905 sergeant, 15 sept. 1909 2e luitenant bij het 6e reg. inf., 15 sept. 1913 1e luitenant, 1 oct. 1926 kapitein, febr. 1937 majoor, van mei tot juli 1940, mei tot juli 1942 en mei 1943 tot juni 1945 in Duitse krijgsgevangenschap, gepensioneerd 1 oct. 1945 in de rang van luit. kol. inf.

Hij tr. 's-Gravenhage 27 mei 1916 Johanna Elisabeth Huber, geb. Djember 19 mei 1890, + Nijmegen 1 jan. 1964, dochter van Hendrik Cornelis Ulrich Jan, hoofdadm. Javasche Boschexpl. Mij., en Catharina Elisabeth Geertruida Prins 60) (Nijmegen).

Uit dit huwelijk:

XVf. HENDRIK WILLEM ALMA, geb. 's-Gravenhage 30 mei 1917, 1936 cadet aan de K. M. A., oct. 1938 2e luitenant inf. bij het 2e Reg. Jagers. 15 mei tot juli 1942 in Duitse krijgsgevangenschap, ging daarna in de journalistiek, werd adjunct hoofddirecteur van de Prov. Overijsselsche- en Zwolsche Courant, schreef reisbeschrijvingen, o. a. "Carmen zonder make-up" en "In de schaduw van Hellas" en een roman "Een kat zei Merci", + Bastogne (België) 24 april 1960 tengevolge van een verkeersongeval na een reis naar Zwitserland.

Hij tr. Nijmegen 20 aug. 1942 Alberta Johanna Visscher, geb. Amsterdam 27 mei 1916, + Tenneville (België) 24 april 1960, eveneens tengevolge van het verkeersongeluk, dochter van Hermanus, constructeur van gewapend beton, en Lumina Catharina Menna Schierbeek.

Uit dit huwelijk:

Hans Roland Alma, geb. Nijmegen 14 nov. 1943, verbleef tijdens het verkeersongeluk van zijn ouders bij vrienden in Zwolle, volgde een opleiding aan de Zeevaartschool te Amsterdam, waarna hij 2e stuurman werd.

XIVf. JACQUES ADRIAAN ALMA, geb. Hilversum 20 dec. 1886, 28 aug. 1903 cadet aan de cadettenschool te Alkmaar, 10 aug. 1905 cadet der art. K. M. A., 24 juli 1909 2e luitenant bij het 4e reg. Veld-art., 1 mei 1912 1e luitenant, 15 febr. 1914 adj. insp. bij de Mij. tot Expl. van Staatsspoorwegen te Maastricht, kort daarop te Zwolle, 1917 weer te Maastricht, 1921 insp. van het vervoer te Apeldoorn, 1924 Hengelo, 1925 Rotterdam, 1933 Utrecht, 1937 hoofdinsp. ald.

Hij tr. Wassenaar 27 aug. 1924 Marie Nijland, geb. Uccel (België) 12 mei 1903, dochter van Dirk Hidde, kunstschilder, en Marie Gijsbertha van der Meer de Walcheren (Utrecht).

Uit dit huwelijk:

1. Wiene Alma, geb. Hengelo 4 juni 1925, verpleegster (Utrecht).

2. Jacques Arthur, volgt XVg.
3. Dirk Rogier, volgt XVh.
4. Machteld Maria Alma, geb. Rotterdam 8 juni 1930, tr. Amsterdam 11 oct. 1957 Johannes Arie Bijsterveld, geb. Delft 7 mei 1929, adm. ambt. bij de K. L. M. te Amsterdam, zoon van Johannes, beeldhouwer, en Cornelia Jacoba Stolk (Amsterdam).

XVg. JACQUES ARTHUR ALMA, geb. Rotterdam 29 nov. 1926, student aan de Utrechtse universiteit, leraar en later bibliothecaris te Groningen.

Hij tr. Utrecht 26 oct. 1962 Aurelia Nely Aleida Overman, geb. Krikilan (Oost-Java) 5 oct. 1935, dochter van Lodewijk Hendrik en Jeanne J.D. van Hiele (Groningen).

Uit dit huwelijk:

1. Patricia Carol Anna Alma, geb. Groningen 6 febr. 1964.
2. Arthur Philippe Alma, geb. Groningen 9 dec. 1967.

XVh. DIRK ROGIER ALMA, geb. Rotterdam 29 nov. 1926, fluitist.

Hij tr. Utrecht 9 april 1955 Ellen Poen, geb. Oudenrijn 13 oct. 1933, dochter van Egbert en Anna Gesina Heemskerk (Utrecht).

Uit dit huwelijk:

1. Helle Barbara Alma, geb. Utrecht 16 maart 1962.
2. Tessa Nanouk Alma, geb. Utrecht 21 aug. 1964.
3. Jiri Rogier Alma, geb. Utrecht 8 sept. 1967.

XIVg. HENRI ANTON JULES ALMA, geb. Zwolle 25 juli 1891, 1916 cand. notaris te Utrecht, 1 april 1920 adj. insp. der Registratie en Domeinen te Amersfoort, 1 mei 1924 cand.not. te Soest, 1 mei 1927 cand.not. te Tiel, 2 dec. 1935 notaris te Bolsward, 30 nov. 1948 voogd en 24 dec. 1957 tot 1961 voorzitter van het St. Anthony Gasthuis ald., per 1 april 1961 eervol ontslag als notaris.

Hij tr. Utrecht 16 dec. 1920 Margaretha Geertruida Linck, geb. Pati (Java) 18 dec. 1897, + Oosterbeek 18 aug. 1950, dochter van Frederik Willem Georg, planter, en Johanna Carolina Christina Jahn (Oosterbeek).

Uit dit huwelijk:

1. Henri Jacques, volgt XVI.
2. Henriëtte Johanna Alma, geb. Utrecht 25 april 1924, 1946 verpleegster, 1 febr. 1958 medisch maatschappelijk werkster aan het Bronovo ziekenhuis te 's-Gravenhage, 1 sept. 1966 staf-docente aan de Chr. Soc. Akademie te Amsterdam (Amsterdam).

XVI. HENRI JACQUES ALMA, geb. Amersfoort 24 sept. 1921, scheepsbouwkundige, 1945 werkzaam bij het Scheepvaartkundig Proefstation te Wageningen, 1953 bij de N.V. Lips Scheepsschroevenfabriek te Drunen, 1964 technisch-commercieel vertegenwoordiger van Delta N.V. Pompfabriek te Hengelo.

Hij tr. Wageningen 23 sept. 1947 Cornelia Johanna van de Hoeff, geb. Wageningen 7 maart 1927, dochter van Hendrik en Nieske Elsenaar (Vorstenbos, Gld.).

Uit dit huwelijk:

1. Hans Peter Alma, geb. Renkum 30 juni 1948.
2. Robert Jan Alma, geb. Renkum 25 sept. 1949.
3. Nieske Margreet Caroline Alma, geb. Heelsum 16 dec. 1951.
4. Udo Tjeerd Alma, geb. Heelsum 4 juni 1953.
5. Ernst Alexander Alma, geb. 's-Hertogenbosch 21 jan. 1961.

XIIIg. ADRIANUS CORNELIS ALMA, geb. Utrecht 19 oct. 1843, 1858 cadet K.M.A., 18 juni 1863 2e luitenant der inf., 22 april 1867 1e luitenant, 28 sept. 1879 kapitein, 29 april 1892 majoor titulair, 1 juni 1900 gepensioneerd wegens lichamelijke ongeschiktheid, 3 juli 1891 ridder 3e klasse van de Pruisische Kroonorde, 24 april 1897 ridder Oranje Nassau, + 's-Gravenhage 2 april 1906.

Hij tr. Utrecht 19 sept. 1872 Henriëtte Tirion, geb. Vorden 11 juni 1844, + Zeist 28 sept. 1940, dochter van Isaäc, officier, en Margaretha Mabé.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes, volgt XIVh.
2. Isaäc, volgt XIVi.

XIVh. JOHANNES ALMA, geb. 's-Gravenhage 28 juni 1873, 1890 cadet der inf., 23 juli 1894 2e luitenant bij het 4e reg. inf., 30 juni 1899 1e luitenant, gedetacheerd bij de Militaire Verkenningen, 1 mei 1904 overgeplaatst bij het reg. inf. te Amersfoort, 16 april 1909 bij de 4e Div. Kon. Marechaussee te Groningen, 18 april 1911 kapitein, 1 april 1922 majoor, 17 april 1926 luitenant-kolonel, 31 maart 1931 kolonel, 27 maart 1920 ordeteken 5e klas van The Most Excellent Order of the British Empire, 27 aug. 1921 ridder in de Orde van Oranje Nassau met de zwaarden, + Scheveningen 26 dec. 1939.

Hij tr. 's-Gravenhage 10 mei 1904 Stephanie Jacqueline Loder, geb. Amsterdam 7 mei 1882, + 's-Gravenhage 7 jan. 1959 (61), dochter van Christiaan Lodewijk, dir. van scheepsbouw bij het dep. van Marine, en Stephanie Jacqueline Luteyn; huwelijk ontbonden 22 juni 1920 bij vonnis van de Arr.-Rb. 's-Gravenhage; zij hertr. in 1921 Pieter Hendrik Adrianus de Ridder; hij hertr. Oosterbeek 16 febr. 1929 Petronella Johanna de Witt Hamer, geb. Middelburg 24 nov. 1886, + Rijswijk 8 mei 1958, dochter van mr. Michiel Jacobus, advocaat, en Hendrika Johanna Overman (62) en gesch. echtgenote van Pieter Cornelis Callensels.

Uit het 1e huwelijk:

1. Adrianus Cornelis Alma, geb. Amersfoort 25 febr. 1905, + 's-Gravenhage 7 juni 1908.
2. Mr. Stephanie Jacqueline Alma, geb. Amersfoort 15 dec. 1907, studeerde aan de Utrechtse universiteit, werkzaam op het Dep. van Justitie ('s-Gravenhage).
3. Johanna Alma, geb. Groningen 5 juni 1910, tr. Rheden 9 juli 1938 Walter Henricus Blom, geb. 's-Gravenhage 2 juli 1908, handelsemployé, zoon van Henricus Cornelis en Marie Christine Margaretha Jansen (Groningen).

XIVi. ISAÄC ALMA, geb. 's-Gravenhage 16 juli 1874, student te Leiden en Utrecht, 1900 arts te Heusden, 1908 te Utrecht, 1931 Provinciaal kinderarts te Oosterbeek, + Santpoort 16 aug. 1945.

Hij tr. 's-Gravenhage 6 nov. 1900 Maria Johanna Lange, geb. Doetinchem 21 dec. 1872, + 's-Gravenhage 22 jan. 1956, dochter van Johan Frederik Maurits en Maria Niesen.

Uit dit huwelijk:

1. Adriaan Cornelis, volgt XVj.
2. Johan Frederik Maurits, volgt XVk.
3. Henri, volgt XVI.

4. Maria Cornelia Alma, geb. Utrecht 4 maart 1910, tr. Oosterbeek 23 april 1935 ir. Tom Michielsen, geb. Arnhem 17 aug. 1906, electrotechnisch ingenieur bij de K. E. M. A. te Arnhem, later bij de Hoogovens, daarna hoofd Prov. Electr. Bedrijf Middelburg, idem van Utrecht, zoon van mr. Leonard Pieter Joseph, advocaat, en Dorothea Fanny Hijmans (Bilthoven).

XVj. ADRIAAN CORNELIS ALMA, geb. Heusden 13 aug. 1901, ambtenaar bij het Dep. van Landbouw en Visserij, adm. C. C. D., daarna verzekeringsbeamte, + 's-Gravenhage 28 juli 1965.

Hij tr. 's-Gravenhage 28 april 1933 Antoinetta Cato Francine ten Seldam, geb. Salatiga 4 aug. 1904, dochter van Roelof en Cornelia Andrina Francina van Ellinckhuysen en eerder gehuwd geweest met Willem Jacobus Roberts, oogarts te Sneek ('s-Gravenhage).

Uit dit huwelijk:

1. Adriaan Maurits, volgt XVIc.
2. Jan Michiel Alma, geb. 's-Gravenhage 6 juli 1945, tr. 23 aug. 1969 Johanna Sophia Antonia Maria van Rossum, geb. Rotterdam 11 maart 1946, dochter van Harmanus Daniel Maria en Antonia Maria Kievits.

XVIc. Ir. ADRIAAN MAURITS ALMA, geb. 's-Gravenhage 25 sept. 1934, studeerde aan de T.H. te Delft, werkzaam als werktuigbouwkundige te Oss en in 1963 als assistent bedrijfsleider bij H. Hartogs Fabrieken N.V.

Hij tr. 's-Gravenhage 15 nov. 1958 Lubertha Lebbink, geb. Hilversum 7 juni 1935, dochter van Johannes en Grietje Johanna Wagenvoort (Zwijndrecht).

Uit dit huwelijk:

Adriaan Cornelis Alma, geb. Oss 1 febr. 1962.

XVk. Ir. JOHAN FREDERIK MAURITS ALMA, geb. Heusden 3 juli 1903, student aan de T.H. te Delft, was als civiel-ingenieur werkzaam bij de Zuidzeewerken, daarna als waterbouwkundig ingenieur in China, Zuid-Afrika en Londen.

Hij tr. 's-Gravenhage 28 april 1928 (door scheiding ontbonden 1942) Johanna Maria Elisabeth (Mietie) de Ronde Bresser, geb. 's-Gravenhage 25 juli 1904. elektrotechn. ir. en professor te Kaapstad, dochter van ir. Nicolaas en Reggedina Meyer. Hij hertr. Kaapstad 1942 Gladys May Smith, geb. Bradford (Eng.) 21 aug. 1915 (Londen).

Uit het ie huwelijk:

1. Dirk Adriaan, volgt XVIId.
2. Kees Alma, geb. Oosterland (Wieringen) 3 dec. 1931, als gehandicapte opgenomen in een inrichting te Oploo.

Uit het 2e huwelijk:

3. Patricia Anna Alma, geb. Kaapstad 5 dec. 1943, tr. 10 april 1967 Peter Barber, geb. Fulmer Buchs 25 mei 1943.
4. Yvonne Maria Alma, geb. Johannesburg 28 dec. 1947.
5. John Henry Alma, geb. Johannesburg 22 dec. 1950.

XVId. DIRK ADRIAAN ALMA, geb. Den Helder 21 febr. 1929, civiel-ingenieur.

Hij tr. Potstroom (Zuid-Afrika) 30 sept. 1961 Else Wegelin, geb. Bunnik 3 juni 1938, dochter van Arthur en B. Hiebendaal.

Uit dit huwelijk:

1. Nicoline Bess Alma, geb. 14 oct. 1963.
2. Jacqueline Elisabeth Alma, geb. 8 dec. 1965.
3. Erica Else Alma, geb. 15 nov. 1968.

XVI. HENRI ALMA, geb. Heusden 7 mei 1906, hoofd-commies, later in staf O.D. en ambtenaar D.G.B.R., + Zeist 17 oct. 1960.

Hij tr. Renkum 6 april 1934 Louise Apoline Marie Agnes Bakker, geb. Rheden 23 febr. 1908, dochter van mr. Cornelis, cand.not., en Eva Sophia Willinck; dit huwelijk werd door scheiding ontbonden 19 aug. 1952 (Bilthoven).

Uit dit huwelijk:

1. Judith Alma, geb. Arnhem 25 febr. 1937, psycholoog, tr. Bilthoven 17 oktober 1961 Rob Brahms, geb. Haarlem 15 oct. 1939, spoorwegemployé, zoon van Gerard Marie en Martha de Peer. Dit huwelijk werd ontbonden, waarna hij hertr. 26 febr. 1966 Langerhaar (Nuis, Gr.).

2. Elisabeth Alma, geb. Rheden 29 aug. 1939, tr. in Schotland 8 juni 1966 Arnold Clive Dudman, geb. Londen 8 jan. 1930, psycholoog, zoon van Alfred en Gladys Page (Maarn).

3. Marianne Alma, geb. Scheveningen 18 nov. 1941, tr. Bilthoven 24 oct. 1967 Christiaan Jacob Spanjaard, geb. Haarlem 16 aug. 1937, zoon van dr. Salco Herman en ds. Mathilde Levy⁵⁸⁾ (Schiedam).

4. Piet Hein Alma, geb. Utrecht 22 april 1943, electronicus, tr. Amsterdam 14 mei 1970 Ariane Kikkert, geb. ald. 1 oct. 1944, dochter van Piet, leraar, en Antonia van der Wielen (Enschede).

5. Boudewijn Cornelis Baltus Alma, geb. Bilthoven 22 jan. 1947 (Utrecht).

XIIe. BERNARDUS ALMA, geb. Leeuwarden 12 jan. 1804, koopman ald., vertrok in nov. 1830 met de mobiele Friesche schutterij naar Noord-Brabant waar hij bleef tot sept. 1834, werd daarna op zijn verzoek als sergeant-majoor geplaatst bij de Koloniale troepen, vertrok als zodanig 15 april 1836 vanuit Veere naar Batavia en werd in sept. 1836 aangesteld tot 2e luitenant bij het Oost-Indische Leger, + Semarang 24 nov. 1836.

Hij tr. Leeuwarden 3 jan. 1827 Anna Geertruida Krak, geb. Leeuwarden 12 maart 1805, + ald. 29 dec. 1832, dochter van Jan Berghuis, koopman in ijzerwaren, en Berbera Sophia Kutsch.

Uit dit huwelijk:

Hendrik Willem Alma, geb. Leeuwarden 8 nov. 1827, + ald. 6 jan. 1828.

XIIf. TJEERD ALMA, geb. Leeuwarden 9 sept. 1806, werd in 1834 benoemd

tot notaris te Menaldum (beëdigd 20 jan. 1835), was een der oprichters van de vereniging van notarissen in het arrondissement Leeuwarden (9 jan. 1845), + Menaldum 28 febr. 1867.

Hij tr. Leeuwarden 4 juni 1836 Grietje Adama, geb. Leeuwarden 6 febr. 1809, + ald. 22 nov. 1870, dochter van Hermanus, zilversmid, en Geertruida van Temming.

Uit dit huwelijk:

1. Hendrik Willem, volgt XIIIth.

2. Hermanus, volgt XIIIth.

3. Adrianus Alma, geb. Menaldum 16 april 1841, + ald. 20 april 1841.

4. Jacobina Alma, geb. Menaldum 4 maart 1845, + Leeuwarden 18 aug. 1895, tr. Menaldumadeel 12 juli 1866 Jan van der Sluis, geb. Heerenveen 18 nov. 1842, zoon van Geert, fabrikant, en Elisabeth de Vries. Dit huwelijk werd ontbonden 30 jan. 1883 op verzoek van Jacobina, dan gouvernante te Ommen. Als reden geeft ze op het feit dat haar man op 28 juni 1877 in alle stilte naar Noord-Amerika vertrokken is en daar te St. Paul (Minnesota) hertr. op 13 mei 1880 met Elisabeth van Hoven, uit welk huwelijk in 1881 een kind werd geboren.

XIIIh. HENDRIK WILLEM ALMA, geb. Menaldum 23 febr. 1837, secr. van Ooststellingwerf en cand.notaris, 1867 notaris te Berlikum, + ald. 4 nov. 1877.

Hij tr. Menaldumadeel 18 oct. 1866 Alida Baudina van der Goot, geb. Berlikum 6 oct. 1842, + ald. 21 mei 1921, dochter van Syne Hiddesz., leraar van de Doopsgezinden, en Elisabeth Jans Koopmans.

Uit dit huwelijk:

1. levenloos dochertje, Berlikum 9 juli 1869.

2. Grietje Alma, geb. Berlikum 22 aug. 1870, verbleef van 1932 tot 1943 in het zwakzinnigengesticht "Bloemendaal" te Loosduinen, van 1943 tot 1947 te Zuidlaren en daarna weer te Loosduinen, waar ze overleed 8 mei 1954.

3. Mr. Tjeerd Alma, geb. Berlikum 5 april 1872, student aan de Groningse universiteit, 1906 advocaat en procureur ald., 1909 griffier bij het Kantongerecht te Dokkum en van 1930 tot 1940 als zodanig te Sneek, + Nunspeet (Vierhouten) 29 aug. 1940, tr. Hilversum 31 jan. 1912 Jacoba Leverland, geb. Amsterdam 4 juli 1882, + Makkum 7 oct. 1941, dochter van Jan, directeur van het P. T. T. kantoor te Amsterdam, en Anne Adriani.

XIIII. HERMANUS ALMA, geb. Menaldum 10 mei 1839, secr. van Menaldumadeel en cand. notaris, van 1876 tot 1891 notaris te Ferwerd en van 1891 tot 1911 te Berlikum, schrijver van Friese toneelstukken: "Trye jierren letter, of: Levi Smoel, de lotteryjoad", "Rabbery beskamme en woldwaen beleane", "Fryheid, likheid en broerskip" en "Ut- en ynfallen fen in ald-notaris nei de oarder fen it A-bie byinoar sammele op de gearkomste fen de Broerrebon fen notarissen yn Nederlân, to Middelboarch, 24 en 25 July 1912", + Leeuwarden 3 oct. 1915 57).

Hij tr. Wijhe 25 juni 1870 Margrieta Maas, geb. ald. 16 juni 1842, + Leeuwarden 20 mei 1916, dochter van Alexander Eusebius, koopman, en Clasina Cornelia Hooft.

Uit dit huwelijk:

Clasina Cornelia Alma, geb. Menaldum 11 april 1871, + Arnhem 19 dec. 1938, tr. Leeuwarden 23 juni 1895 Nollius Hajonides van der Meulen, geb. Leeuwarden 2 maart 1876, omgekomen bij het vergaan van het stoomschip "Berlin" bij Hoek van Holland 21 febr. 1907, zoon van Gajus, koopman, en Romkje Wartena.

XIc. SAMUEL ALMA, geb. Franeker 4 oct. 1774, ged. 19 oct. Hij was landbouwer te Schalsum op de boerderij "Groot Molser", jarenlang assessor van Franekeradeel en enige jaren in Commissie bij de Militieraad te Leeuwarden, + Schalsum 14 nov. 1835.

Hij tr. Ried 9 juni 1799 Catharina/Trijntje Zijlstra.

Hij hertr. Franekeradeel 7 april 1823 Antje Osinga, geb. Menaldum 12 juli 1781, + Schalsum 6 oct. 1839, dochter van Jan, ontvanger der directe belastingen, en Zwopkjien Jansdr. Mollema. Antje was in 1823 weduwe van Evert Arentsz. Everts.

Uit het 2e huwelijk:

XIIg. JAN ALMA, geb. Schalsum 25 april 1824, landbouwer op "Groot-Molser" ald., + Schalsum 30 nov. 1878.

Hij tr. Franekeradeel 13 juni 1844 Tietje Heslinga, geb. Schalsum 28 maart 1828, + ald. 10 aug. 1894, dochter van Mattheus, landbouwer, en Iefke Kiestra.

Uit dit huwelijk:

1. Antje Alma, geb. Schalsum 18 juni 1845, + ald. 21 april 1862.

2. IJfke Alma, geb. Schalsum 29 maart 1848, + ald. 6 sept. 1891, tr. Franekeradeel 29 aug. 1872 Anne IJlstra, geb. Midlum 11 juni 1844, landbouwer op "Groot-Molser", + Schalsum 25 april 1919, zoon van Sikke, landbouwer, en Janke Okkinga.

3. Klaaske Alma, geb. Schalsum 23 sept. 1850, + ald. 20 nov. 1878, tr. Franekeradeel 26 jan. 1878 Broer Dijkstra, geb. Kimswerd 8 febr. 1849, landbouwer op "Groot-Molser", + Schalsum 22 juni 1895, zoon van Sijmon, landbouwer, en Aafke Westra.

Enkele (nog) niet in de genealogie te plaatsen naamgenoten.

Syke Allama, 1468 te Boorn 2).

Sytta Allama, 1472 2).

Gerbrant Allama, 1479 te Groningen 64).

Jelmer Alma, te Groningen 65).

Redmer Heralma en zijn dochters Rixt en Johanna, alsmede Harmtje Heralma⁶⁶). Redmer Allema, 1495 kastelein of stedehouder van Oostbroeksterland 67).

Sytye Allama, 1511 in Achtkarspelen 68).

Sytye Allama, 1517 - ca. 1525 grietman van Achtkarspelen 69).

Halbet Alluma, 1527 70).

Frytthie Alma, 1543 71).

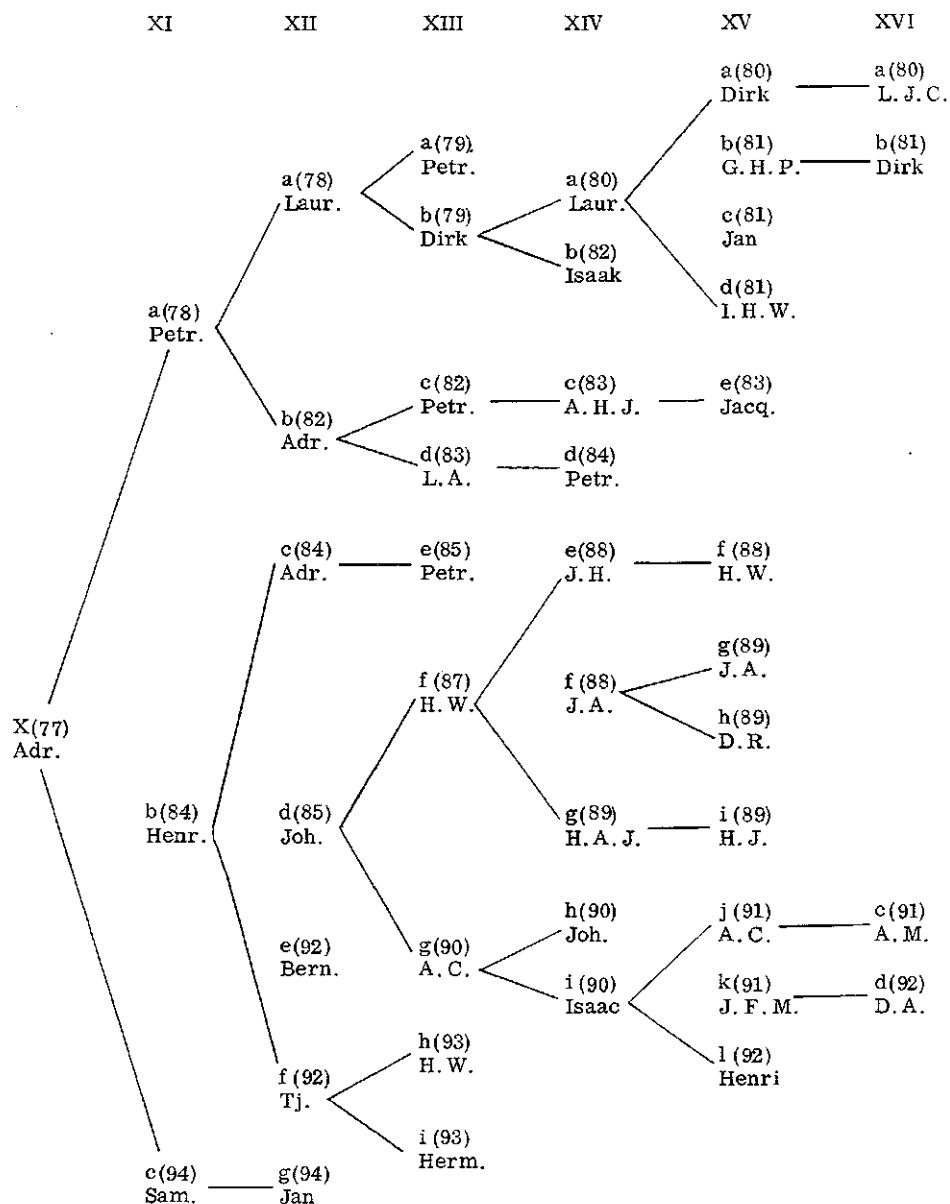
Claas Aellama, 1552 te Blijja 15).

Dirk Alma, 1579 te Blijja 72).

Jarich Allema, 1580 te Kollumerzwaag 73).

- 1) Nieuw Rechterlijke Archieven inv. nr. 526 en 527.
- 2) Zie resp.: Archief van het klooster Aalsum afd. II nr. 5 (Sipma I blz. 127) en van het klooster Gerkesklooster nr. 15 (Sipma I blz. 155).
- 3) It Beaken, jiergong XXXI, nr. 3-4, dec. 1969, blz. 168/169.
- 4) Grafschriften tussen Flie en Lauwers, nr. 1 Achtkarspelen, blz. 31 en 36.
- 5) De collectie grafschriften op het Rijksarchief; de portefeuille Kollumerland, onder Oudwoude.
- 6) J. B. Rietstap, *Armorial Général*.
- 7) Archief Hof van Friesland WW 1, blz. 367 en YY 2, blz. 124.
- 8) "Oudheidkundige plaatsbeschrijving van de gemeente Kollumerland en Nieuwkruisland", II, blz. 12 e.v.
- 9) Rechterlijk archief van Kollumerland B 1, blz. 261.
- 10) Archief Hof van Friesland YY 3, blz. 103 en WW 2 blz. 295.
- 11) Beneficiaalboeken van Friesland etc., 1850.
- 12) Zie resp.: Rechterlijk archief van Kollumerland B 1 blz. 207 en 222; de Rentmeestersrekeningen band 24-a folio 21a en folio 15v.
- 13) Rechterlijk archief van Kollumerland B 1 blz. 256.
- 14) Idem blz. 270.
- 15) De Monsteredellen (copieën op het Rijksarchief).
- 16) Grafschriften in Friesland, overdrukken uit "de Nederlandsche Heraut", mr. R. baron van Breughel Douglas.
- 17) Rechterlijk archief Kollumerland B 1 blz. 267.
- 18) Idem T d.d. 7.3.1563.
- 19) Zie resp.: idem Q 1 blz. 24, 107 en 323; Register van de geestelijke opkomsten van Oostergoo, J. Reitsma, blz. 184/185; Archief Hof van Friesland YY 12 blz. 248 en WW 5 blz. 504.
- 20) Stamboek van den Frieschen adel, de Haan Hettema en van Halmael, 1846, gen. Jeltinga, generatie 3.
- 21) Archief Hof van Friesland YY 4, blz. 126 en Rechterlijk archief Kollumerland B 1 blz. 246.
- 22) Als voren B 1 blz. 238.
- 23) Archief Hof van Friesland, III 2 blz. 477.
- 24) Rechterlijk archief van Achtkarspelen C 1 blz. 27v.
- 25) Idem van Kollumerland T d.d. 5.3.1567.
- 26) Zie resp.: idem YY 10 blz. 70 en YY 12 blz. 171.
- 27) Archief Hof van Friesland III 2 blz. 455 e.v. en blz. 477 e.v.
- 28) Idem YY 7 blz. 115 en Rechterlijk archief van Kollumerland Q 1 blz. 165.
- 29) Idem van Achtkarspelen C 1 blz. 70.
- 30) Idem YY 17 blz. 76.
- 31) Archief Hof van Friesland WW 3 blz. 499.
- 32) Rechterlijk archief Achtkarspelen O 1 d.d. 30.6.1597.
- 33) Idem O 1 d.d. 1.6.1605.
- 34) Zie resp.: Archief Hof van Friesland WW 4 blz. 316; Rechterlijk archief van Achtkarspelen R 2 blz. 69 en Hof van Friesland WW 9 blz. 259.
- 35) Als bij 8), blz. 113.
- 36) Zie resp.: Hof van Friesland WW 9 blz. 259 en Stamboek van den Frieschen adel, gen. Hettema aantekening 6.
- 37) Rechterlijk archief van Achtkarspelen R 2 blz. 31.
- 38) Archief Hof van Friesland YY 16 blz. 77.
- 39) Idem WW 5 blz. 459.
- 40) Idem YY 21 blz. 3.
- 41) Rechterlijk archief van Achtkarspelen R 2 blz. 69.
- 42) Archief Hof van Friesland WW 3 blz. 891.
- 43) O. B. S. van Harlingen 2¹.

- 44) Archief Hof van Friesland MMM
- 45) Rechterlijk archief van Franeker KK 4.
- 46) Nieuw Biografisch Woordenboek IX blz. 19.
- 47) Rechterlijk archief Bolsward Q 24.
- 48) O. B. S. van Baarderadeel 21.
- 49) Naamlijst der Predikanten in de Hervormde Gemeenten in Friesland, ds. T.A. Romein, 1886, blz. 618.
- 50) Verzameling grafschriften op Rijksarchief, Martinikerk Bolsward.
- 51) Rechterlijk archief Bolsward R 39 blz. 1 en 58 e.v.
- 52) Nederlands Patriciaat jrg. 1937 blz. 94.
- 53) Zie levensbeschrijving in: "Schets van het Nut".
- 54) Nederlands Patriciaat jrg. 1941, blz. 275.
- 55) Het geslacht Mesdag, G. van Mesdag, 1943/46, blz. 55.
- 56) Nederlands Patriciaat jrg. 1947, blz. 249.
- 57) Nieuw Biografisch Woordenboek IX, blz. 19.
- 58) Bijblad Ned. Leeuw IV, 1967, blz. 84.
- 59) Nederlands Patriciaat jrg. 1964, blz. 419.
- 60) Idem jrg. 1961, blz. 173.
- 61) Idem jrg. 1915, blz. 227.
- 62) Idem jrg. 1947, blz. 167.
- 63) Idem jrg. 1958, blz. 87.
- 64) Oudfriesche oorkonden, P. Sipma, II, blz. 117.
- 65) Stamboek van den Frieschen adel, de Haan Hettema en van Halmael, 1846, genealogie Luersma aantekening 7.
- 66) Idem genealogie Sickinghe, generatie 5 en aantekening 9.
- 67) "Oudheidkundige plaatsbeschrijving van de gemeente Kollumerland en Nieuwkruisland", II, mr. A.J. Andreae, blz. 12 en 71.
- 68) Register van den Aanbreng van 1511, blz. 202, 205, 212 en 224.
- 69) Nalezing op de nieuwe naamlijst van grietmannen, mr. A.J. Andreae, 1893, blz. 37.
- 70) Archief Hof van Friesland WW 1 blz. 51.
- 71) Beneficiaalboeken van Friesland, 1850, blz. 225.
- 72) Register van de personele impositie, 1579, in het archief van de Staten van Friesland voor 1580.
- 73) Register van de geestelijke opkomsten van Oostergoo, J. Reitsma.

Verwantschapstabel der gezinshoofden.

Gegevens over hun gezinnen zijn te vinden op de tussen () aangegeven pagina's.

LIJST VAN TESTAMENTEN, DONATIEBRIEVEN, E. D.

voorkomende in band DDD 1 van het Hof Provinciaal
(Rijksarchief Leeuwarden)

blz.

Aebinga, Schelte van		1610	260
Aylva, Epo van (x Ansck van Groustins)	Jellum	1645	363
" , Feye van (x Aeltie van Galema)	Menaldum	1611	259
" , Taco van (x Barbera van Douma)		1598	161
" , Cunira van (x Mathias van Rommarts)		1616	227
Aysma, Hessel van	Oudkerk	1669	495
Albada, Andries van	Mechelen, Leeuwarden	1618	231
Amel Arendsz. van Bloemendaal, secretaris van het Bildt (x Armgert v. d. Burch)		1601	3
Bangema, Douwe Elinghsz., huisman	Tjerkwerd	1668	453
Beintema, Dominicus (x Beitske van Peima)		1656	385
Bloemendaal, Amel Arendsz. van, secretaris van 't Bildt (x Armgert van der Burch)		1601	3
Bottinga, Florentia (x Tjalling Bottinga)	Weidum	1608	212
" , Tjalling (x Florentia Bottinga)	Weidum	1608	212
Brahe, Erich, kapitein (x Lisck van Eisinga)		1616	178
Buma, Watze (x Ancke Mellinga)	Stiens	1654	379
Bunau, Helena van (x Wilcke van Holdinga)		1613	122
Burch, Armgert van der (x Amel Arendsz. van Bloemendaal, secretaris van het Bildt)		1601	3
Burmania, Upco van (x Rints van Roorda)		1615	173
Dekema, Albert van (x Haringh van Roorda)	Jelsum	1604	108
Douma, Barbera van (x Taco van Ailva)		1598	161
Eeb Doedes, biersteker (x Geeske Hotsedr.)	Bolsward	1664	428
Eelsma, Foek van (x Aede van Eisinga)		1625	303
Eisinga, Aede van (x Foek van Eelsma) " , Frans van (x Rieme van Galema)		1625	303
" , Lisck van (x Erich Brahe)		1616	178
" , Lisck van (x Hessel van Meckema)		1612	113
Eisma (contracten betr. verschillende leden)		1661	445
Eminga, Ids Fransz.	Goutum	1644	359
Feye Tjerkusz.	Leeuwarden	1642	358
Frans Pietersz., koperslager (x Maaike Pieters)	Workum	1626	318
Galema, Aeltie van (x Feye van Aylva)	Menaldum	1611	259
" , Rieme van (x Frans van Eisinga)		1625	303
" , Wyts van (x Lenardt Hugens)	Leeuwarden	1593	97
Gratinga, Sickie van	Hitsum	1562	253
Groestra, Tjetske van (x Lieuwe Lieuwesz.)		1618	220
Groustins, Ansck van (x Epo van Aylva)	Jellum	1645	363
Hanenburg, Jelle, commies (x Maycke Pieters Wyffinga)		1668	449
Hania, Ida van (x Valerius Gerrolt van Heerma)		1644	359
Hardenbergh, Aernd (x Anna Lambertsdr.)	Leeuwarden	1599	116
Harinxma, Lodewyck van (x Helena van Walta)		1669	455
Heerma, Valerius Gerrolt van (x Ida van Hania)		1644	359
Heidoma, Elisabeth (x Andries Barentsz. Schuirinckh)		1642	358
" , Tarquinius		1642	358
Heslinga, Lisck van (x Sjuk van Winia)	Marrum	1614	149

Hinckema, Henricus van, predikant (x Ebel van Scheltema)	Berlikum	1596	169
Holdinga, Wilcke van (x Helena van Bunau)	Leeuwarden	1613	122
Hugens, Lenardt (x Wyts van Galema)	Dongjum	1593	97
Intse Reynsz.	Leeuwarden	1662	405
Jan Rinxs, lakenkoper (x Neel Pietersdr.)		1626	318
Jelmer Jellesz. (x Elisabeth Versteeveren)		1617	204
Cammingha, Wytse Fransz. van		1606	311
Lens, Hans		1626	318
Lezaen, Anna van (x Focco à Rommarts)	Leeuwarden	1618	292
" , Wolphard van (x Genoveva Rattaller)		1618	195
Liaukema, Beatrix van (x Haio van Ringia)	Huizum	1653	375
Lieuwes, (x Tjetske van Groestra)	Leeuwarden	1618	220
Lieuwens, Seino (x Syts van Tjessens)	Leeuwarden	1596	58
Meinert Claessen (x Geel Aesgedr.)	Jorwerd	1665	435
Meckema, Hessel van (x Lisck van Eisinga)	Kollum	1612	113
Mellinga, Ancke (x Watze Buma)	Stiens	1654	379
" , Elske (x Johannes Wringer)		1654	432
" , Hotse		1654	432
" , Lolk (x Reiner Dirks)	Beetgum	1654	432
" , Meinardus (x Jetske Wringer)		1654	432
" , Ysbrand Meinerts	Dantumawoude	1654	432
Meulen, Catharina van der (x Tiete van Peima)		1656	395
Nassau, Wilhelm Frederich, vorst van (stadhouder v. Fr.)		1652	423
Offringa, Jan Banier (x Hylckien Cornelisdr.)	Bergum	1662	412
Oostheijm, Jell van (x Frederich van Verwou)		1630	340
Paffenrode, Adam van		1610	260
Peima, Beitske van (x Dominicus Beintema)		1656	395
" , Tiete van	Lioessens	1610	260
" , Tiete van (x Catharina van der Meulen)		1656	395
Pieter Sipkesz., oud-burgemeester	Staveren	1622	261
Rattaller, Genoveva (x Wolphard van Lezaen)		1618	195
Reiner Dircksz. (x Lolk Mellinga)	Beetgum	1654	432
Ringia, Haio van (x Beatrix van Liaukema)	Huizum	1653	375
Rommarts, Focco à (x Anna van Lezaen)	Leeuwarden	1618	292
" , Mathias Fockesz. van (x Cunira van Ailva)		1616	227
Ronde, Cornelis Jansen de (x Hendrickien Douwedr.)		1662	412
Roorda, Haringh van (x Albert van Dekema)	Jelsum	1604	108
" , Rints van (x Upco van Burmania)		1615	173
Scheltema, Ebel van (x Henricus van Hinckema)	Berlikum	1596	169
Schotens, Mathijs van (x Maria van Viersen)	Leeuwarden	1626	320
Schuirings, Andries Barentsz. (x Elisabeth Heidoma)		1642	358
Schuurmans, Abraham (x Maria van Viersen, weduwe van Mathijs van Schotens)	Leeuwarden	1626	320
Schwartsenbergh, Georg Frederich, vrijheer toe	Beetgum		457
Spijcker, Geertruyd Adriaensdr. (x Laurens van Voort)		1617	204
Sterné, Carolus van		1617	185
Take Jansz. (x Meinu Meinartsdr.)	Jislum	1623	268
Tjessens, Syts van (x Seino Lieuwens)	Leeuwarden	1596	58
Verhagen, Johannes (x Maycke Martensdr.)	Harlingen	1662	412
Versteeveren, Elisabeth (x Jelmer Jellesz.)		1617	204

Verwou, Frederich van (x Jell van Oostheijm)		1630	340
Viersen, Maria van (x I. Mathijs van Schoten en 2. Abraham Schuurmans)	Leeuwarden	1626	320
Voort, Laurens van (x Geertruyd Adriaen Spijckersdr.)		1617	204
Vries, Hans Harmens de (x Jeltje Teunisdr.)		1660	402
" , Wouter de (x Antie Tonisdr.)	Haarlem	1662	421
Walta, Helena van (x Lodewyck van Harinxma)		1669	455
Wibe Sibrensz. (x Dieuw Heynsdr.)	Bergum	1615	206
Wyffinga, Maycke Pietersdr. (x 1. Jelle Hanenburg en 2. Gerrit Pytersz.)	Leeuwarden	1668	449
Winia, Sjuk van (x Lisck van Heslinga)	Marrum	1614	149
Wytsma, Thecla van		1653	373
Wriinger, Jetske (x Meinardus Mellinga)		1654	432
" , Johannes (x Elske Mellinga)		1654	432

D. J. v. d. MEER.